

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ketabton.com

د افغانستان د بانکداری، قانون

ګنډ رسمی جریده (۸۱۹)

نېټه ۱۳۸۲/۱۱/۳۰ هـ. ش

خواننده گرامی!

افتخار داریم که بعد از نشر "مجموعه قوانین افغانستان" با شیوه تنظیم موضوعی، اکنون به خاطر سهولت بیشتر در دسترسی شما به قوانین مورد نیاز، سلسله دیگری از قوانین نافذة کشور را با قطع کوچک جیبی در اختیار شما قرار می دهیم.

خانپوه حبیب الله "غالب"
وزیر عدله

نام:	قانون بانکداری
ناشر:	وزارت عدله جمهوری اسلامی افغانستان
تئیه و ترتیب:	ریاست نشرات
مدیر پژوه:	قانونمل محمد رحیم "دقیق"
تدارکات و اداری:	سید محمد هاشمی رئیس امورمالی و اداری و احمد خالد عزیزی معاون واحد پژوهه پانک جهانی در وزارت عدله
طراج جلد و صفحه آرا:	امان الله صداقت (غیبی)، عباس رسولی و حسین امینی
مصححین:	نورعلم خان، حلیم سروش، محمد رفیع عمری و احسان الله نیکزاد
مشاورین:	اسماعیل حکیمی و محمد یما قسمیار
تاریخ نشر:	۱۳۹۰
تیراز:	۵۰۰
چاپ:	اول (قطع جیبی)
قیمت:	۷۵ افغانی
مطبوعه:	مطبوعه طباعتی و صنعتی احمد
تلفن ریاست نشرات:	۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷
وبیت سایت:	www.moj.gov.af

کلیه حقوق چاپ برای وزارت عدله محفوظ است.

پښتو فهرست

د بانکداری قانون

۱۶	لومړۍ فصل: عمومي حکمونه
۱۶	اصطلاحګانې
۱۹	ممنوعه فعالیتونه
۲۱	د بانکداری د مقرراتو وضع کول
۲۲	د داخلې بانکداری په فعالیتونو کې د بهرنیو ګټمو په هکله کېنلاره
۲۳	له عدلې تعقیب خخه مصوئیت
۲۳	دوه یم فصل: جواز او اجازه لیک
۲۳	د بانکداری، جواز او اجازه لیک
۲۴	د بانکداری، د جواز، اجازه لیک او فيس لپاره غوبښتنیک
۲۵	د جدید التأسیس شرکتونو لپاره د بانکداری د جواز د صادرې دو دول
۲۷	د موجودو شرکتونو لپاره د جواز د ورکړي کېنلاره
۲۸	د بانکونو د فروع او د نمایند ګیو د دفترونو لپاره د جواز لیکونو د ورکلو کېنلاره
۲۹	د بهرنیو بانکونو له تنظیموونکي سره همکاري
۳۰	د بانکي جواز یا اجازه لیک د صادرې دو په اړه عمومي شرایط
۳۳	د بانکونو د ثبت دفتر
۳۳	د بانکي جواز لغو کول
۳۷	د غوبښتنیک په صورت کې د بانکي جواز یا اجازه لیک لغو کول

د بانکي جواز يا اجازه ليک د لغو کولو د تصميم خپرول.....	۳۸
دربيم فصل: د بانک تشکيل، مالکيت او اداره.....	۳۸
د بانک تأسیسول.....	۳۸
د بانک قانوني جورېست.....	۳۸
د بانک اساسنامه.....	۳۹
د بانک پانگه يېز جورېست.....	۳۹
په بانک کې د واکمنو استحقاقی وندو په هکله قيودات	۳۹
د بانک اداري جورېست.....	۴۳
د ونيه والو عمومي مجمع.....	۴۴
نظرار هيئت.....	۴۶
عامل هيئت.....	۴۸
د بررسى، کميته.....	۴۹
د مدیرانو د شرایطو لرل.....	۵۰
د سوداګریزو گتو بر بنیوول (افشاء کول).....	۵۰
د اسرارو ساتل.....	۵۱
بانک ته له نوي سره سازمان ورکول.....	۵۱
د بانک د استحقاقی وندو په هکله محدوديتونه.....	۵۲
خلورم فصل: دنده ايزې غوبېتنې (عملياتي التزامونه).....	۵۵
د بانکوالى عمومي اصول.....	۵۵
بانکوالى فعالیتونه.....	۵۶
ممنوعه فعالیتونه.....	۵۸
احتياطي ايجابات.....	۵۸
د بانک او مشتریانو رابطه.....	۶۱
له سر رسید د مخه د بدھي ورکړه.....	۶۳
تضمين شوي پورونه.....	۶۴
د معاملو او ژمنو سندونه.....	۶۵

مریوطو (وابسته) اشخاصوته بانکي اعتبار.....	۶۶
د جنایتونو د ارتکاب بهاره د بانکي خدمتونو منع کول.....	۶۷
پنځم فصل: حسابداري، ریوټ ورکونه او پلټنه	۶۸
مالی صورت حسابونه او احصائیوي ریوټونه.....	۶۸
بېړني خپلواک بررس.....	۷۰
د مالی صورت حسابونو او د بررسانو د ریوټونو خپرول.....	۷۱
د پلنې ریوټونه	۷۱
شېپم فصل: اجرائي تدبیرونه	۷۳
مخه نیوونکي اقدام.....	۷۳
د اصلاحي اقداماتو د سره رسولو پلان.....	۷۴
د بېړنيو اصلاحي اقداماتو د اجراء کولو طرز العمل	۷۵
اورپدل او خپرنه.....	۷۸
مؤقت دستور	۷۹
د دستورونو صادرپدل، انفاذ او پایي ته رسیدل.....	۸۰
د دائمي يا مؤقت دستورونو په اړه د دافغانستان بانک واکونه	۸۱
اووم فصل: متوليت	۸۲
د متولي د انتصاب دليلونه	۸۲
د متولي انتصاب	۸۳
د متولي د انتصاب اغېزې	۸۴
د بانک د چارو مشرۍ (زماداري)	۸۵
د نوي کتنې خبرتیا	۸۵
د متولي ریوټ او د عمل برنامه	۸۶
استمهال	۸۷
د متوليت تېرپدل (انقضاء)	۸۷
اتم فصل: د بانک بیا رغول	۸۸
د بیا رغولو پروسه	۸۸

نهم فصل: د بانک انحلال	۸۸
د او طلبانه (اختیاري) انحلال	۸۸
اجباري انحلال	۸۹
لسم فصل: د بانک تصفيه	۹۱
پر بانک باندي د افلاس د عمومي قانون نه تطبيقيدل	۹۱
د ورشکستگي د اقداماتو پيل	۹۱
د ورشکستگي د اقداماتو د پيل کدو غوبنتنليک	۹۱
د متولي انتساب	۹۲
د غوبنتنليک د رد دليلونه	۹۲
د غوبنتنليک د رد دليل	۹۳
د پيچايه غوبنتنليکونو نه مثل	۹۴
د ورشکستگي د اقداماتو د غوبنتنليک د نه مثل کدو په	
صورت کي اجباري انحلال	۹۵
د ورشکستگي فيصله	۹۵
د ورشکستگي د فيصلې ابلاغول او خپرول	۹۶
د تصفيي مدیر	۹۶
د تصفيي د مدیر واکونه	۹۷
د ورشکستگي د فيصلې ابلاغول	۹۸
د ورکړو او بها لرونکو سندونو د تسويې په سيستم کې د تسويې	
قطعيت	۱۰۰
د بانک د ونډو یا بدېھيو لېږدونه	۱۰۱
د املاکو او شتمنيو ریوټ	۱۰۲
د مطالباتو ثبتول	۱۰۳
د غوبنتنو مثل	۱۰۴
تعادل او تلخیص	۱۰۶
د روانو (جاری) قراردادونو فسخ کول	۱۰۸

۱۰۹	د غونبشنو په تصفييې کې تفاهم.
۱۰۹	تضمين شوي غونبشنې
۱۱۰	د ورکړو لومړيتوب (تقدم)
۱۱۱	دانحلل پلان
۱۱۲	د ورشکسته بانک بیا احياء کول.
۱۱۲	له اعتبار ورکونکو سره نه جوړپدل (نه سازش)
۱۱۲	عمومي غونډه او د اعتبار ورکونکو کمیته
۱۱۳	د سپارنو اښودونکو ته د د مخه فوري ورکړه
۱۱۳	و بش.
۱۱۴	د فرع یا داخلې نمایندګۍ د دفتر پر خلاف د ورشکستګۍ اقدامات
۱۱۶	له پولې (مرز) خڅه د بهر بانک افلاس
۱۱۷	د کمپسیون او د افغانستان بانک ترمنځ مشورې
۱۱۷	د ورشکستګۍ د اقداماتو پای ته رسیدل.
۱۱۸	یوولسم فصل: روسنې حکمونه
۱۱۸	د افغانستان بانک د واکونو خپلواکۍ (استقلالیت)
۱۱۸	د وراداري معیارونه
۱۱۹	انتقالی حکمونه
۱۱۹	انفاذ
۱۲۰	د قوانینو لغو کېدل

فهرست(دری)

قانون بانکداری

فصل اول: احکام عمومی ۱۲۴
اصطلاحات ۱۲۴
فعالیت های ممنوعه ۱۲۶
وضع مقررات بانکداری ۱۲۸
طرز العمل در مورد منافع خارجی در فعالیت های بانکداری ۱۲۹
داخلی ۱۲۹
مسئنیت از تعقیب عدلی ۱۲۹
فصل دوم: جواز و اجازه نامه ۱۳۰
جواز و اجازه نامه بانکداری ۱۳۰
درخواست برای جواز بانکداری اجازه نامه و فیس ۱۳۰
طرز صدور جواز بانکداری برای شرکت های جدید التأسیس ۱۳۱
طرز العمل اعطای جواز برای شرکت های موجود ۱۳۳
طرز العمل اعطای جواز نامه برای فروع و دفاتر نمایندگی بانک ها ۱۳۴
همکاری با تنظیم کننده بانکهای خارجی ۱۳۵
شرایط عمومی در مورد صدور جواز یا اجازه نامه بانکی ۱۳۵
دفتر ثبت بانک ها ۱۳۷
لغو جواز بانکی ۱۳۸
لغو جواز یا اجازه نامه بانکی در صورت درخواست ۱۴۱
نشر تصمیم در مورد لغو جواز یا اجازه نامه بانکی ۱۴۱
فصل سوم: تشکیل، مالکیت و اداره بانک ۱۴۲

۱۴۲	تأسیس بانک.....
۱۴۲	ساختار قانونی بانک.....
۱۴۲	اساسنامه بانک.....
۱۴۳	ساختار سرمایوی بانک.....
۱۴۳	قیودات در مورد سهام استحقاقی ذیصلاحیت در بانک.....
۱۴۶	ساختار اداری بانک.....
۱۴۷	مجمع عمومی سهامداران.....
۱۴۸	هیئت نظار.....
۱۵۰	هیئت عامل.....
۱۵۰	کمیته بررسی.....
۱۵۱	واجب شرایط بودن مدیران.....
۱۵۲	افشاء منافع تجاری.....
۱۵۲	حفظ اسرار.....
۱۵۳	سازمان دھی مجدد بانک.....
۱۵۳	محدودیت ها در مورد سهام استحقاقی بانک.....
۱۵۶	فصل چهارم: ایجابات وظیفوی (التزامات عملیاتی)
۱۵۶	اصول عمومی بانکداری.....
۱۵۶	فعالیت های بانکداری.....
۱۵۸	فعالیت های ممنوعه.....
۱۵۸	ایجابات اختیاطی.....
۱۶۱	روابط بانک و مشتریان.....
۱۶۲	پرداخت بدھی قبل از سر رسید.....
۱۶۳	قوض تضمین شده.....
۱۶۴	اسناد معاملات و تعهدات.....
۱۶۴	اعتبار بانکی به اشخاص وابسته.....
۱۶۵	منع خدمات بانکی در رابطه ارتکاب جنایات.....

فصل پنجم: حسابداری، راپور دهی و تفتیش ۱۶۶
صورت حسابات مالی و راپور های احصائیوی ۱۶۶
بررس مستقل بیرونی ۱۶۷
انتشار صورت حسابهای مالی و راپور بررسها ۱۶۸
گزارشات تفتیش ۱۶۹
فصل ششم: تدابیر اجرائی ۱۷۰
اقدام بازدارنده ۱۷۰
پلان انجام اقدامات اصلاحی ۱۷۱
طرز العمل اجرای اقدامات اصلاحی عاجل ۱۷۲
استنماع رسیدگی ۱۷۴
دستور مؤقت ۱۷۵
صدور، انفاذ و اختتام دساتیر ۱۷۵
صلاحیتهای د افغانستان بانک در رابطه به دساتیر دائمی یا مؤقت ۱۷۷
فصل هفتم: متولیت ۱۷۷
دلیل انتصاب متولی ۱۷۷
انتصاب متولی ۱۷۸
اثرات انتصاب متولی ۱۷۹
زماداری امور بانک ۱۷۹
آگاهی تجدید نظر ۱۸۰
گزارش متولی و برنامه عمل ۱۸۰
استمهال ۱۸۱
انقضای متولیت ۱۸۱
فصل هشتم: احیای مجدد بانک ۱۸۲
پروسۀ احیای مجدد ۱۸۲
فصل نهم: انحلال بانک ۱۸۲

۱۸۲	انحلال داوطلبانه (اختیاری)
۱۸۳	انحلال اجباری
۱۸۴	فصل دهم: تصفیه بانک
۱۸۴	عدم تطبیق قانون عمومی افلاس در مورد بانک
۱۸۴	آغاز اقدامات ورشکستگی
۱۸۵	درخواست آغاز اقدامات ورشکستگی
۱۸۵	انتصاب متولی
۱۸۶	دلایل رد درخواست
۱۸۶	دلایل رد درخواست
۱۸۷	عدم پذیرش درخواست‌های بیهوده
۱۸۸	انحلال اجباری در صورت عدم پذیرش درخواست اقدامات ورشکستگی
۱۸۸	فیصله ورشکستگی
۱۸۸	ابلاغ و انتشار فیصله ورشکستگی
۱۸۹	مدیر تصفیه
۱۹۰	صلاحیت‌های مدیر تصفیه
۱۹۰	انفاذ فیصله ورشکستگی
۱۹۲	قطعيت تسويه در سистем تسويه پرداخت و اسناد بهادر...
۱۹۳	انتقال سهام و بدھی‌های بانک
۱۹۴	گزارش املاک و دارایی‌ها
۱۹۴	ثبت مطالبات
۱۹۵	قبول مطالبات
۱۹۷	تعادل و تلخيص
۱۹۹	فسخ قراردادهای جاری
۱۹۹	تفاهم در تصفیه مطالبات
۱۹۹	مطالبات تضمین شده

٢٠٠	تقدم پرداخت ها
٢٠١	پلان انحلال.....
٢٠٢	احیایی مجدد بانک ورشکسته.....
٢٠٢	عدم سازش با اعتبار دهنده گان.....
٢٠٢	جلسه عمومی و کمیته اعتبار دهنده گان.....
٢٠٣	پیش پرداخت فوری به سپرده گذاران
٢٠٣	توزیع.....
٢٠٤	اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی داخلی.....
٢٠٥	افلاس بانک خارج از مرز.....
٢٠٦	مشاورت بین کمیسیون و داغستان بانک
٢٠٦	پایان اقدامات ورشکستگی
٢٠٧	فصل یازدهم: احکام نهائی
٢٠٧	استقلال صلاحیت های داغستان بانک
٢٠٧	معیارهای اداره شایسته.....
٢٠٨	احکام انتقالی
٢٠٨	انفاذ
٢٠٨	الغای قوانین

د بانکداری، قانون ۱۵

د افغانستان د بانکداری د قانون د انفاذ په هکله، د افغانستان

د انتقالی اسلامي دولت د رئیس
فرمان

گنه: (۶۳)

نېټه: ۱۳۸۲/۶/۲۷

د نېي عصر له مقتضياتو سره د بانکي قوانینو د هماهنگ کولو په خاطر او د بشپړي ډاډمنې او مصوئني فضاء د رامنځته کولو، په بانکي سیستم کې د کورنیسو او بهرنیسو او نورو نریوالو مراجعتو د خصوصي پانګي اچونې د اعتماد د جلبلو او لازیاتي هڅونې، په اقتصادي ژوندانه کې د هغوي د کارنده برخې اخیستنې او خصوصي برخې ته د دولت د پام اپونې په منظور، د افغانستان د بانکداري قانون، د لوی خدای (ج) په نامه تو شېج کوم دغه قانون د تو شېج له نېټې خخه نافذ او په رسمي جريده کې دي څور شي.

حامد کرزۍ
د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت رئیس

د بانکداری، قانون

لومړۍ فصل عوموي حکمونه

اصطلاحګانې
لومړۍ ماده:

- لاندې اصطلاحګانې په دې قانون کې لاندینې، معناوې لري:
- ۱- مدیر: هغه شخص دي چې د بانګ د نظار هیئت، عامل هیئت يا د خپړنې (بررسی) د کمپسیون غږي وي او يا د هغه د مدیریت په بست کې دنده ترسره کړي.
 - ۲- بانګ: هغه حکمي شخصیت دي چې د اعتباراتو د جوړونې يا د پانګو په منظور، خپل حساب ته له ټولو خخه په راکړې ورکړې او د پولې سپارنو يا د ورکړې ورنورو وجوهو په ترلاسه کولو مشغول وي.
 - ۳- بانکي مور (مادر) شرکت: هغه شرکت دي چې د یوه هېواد د بانکونو د تنظیموونکي لخوا چې مقر يې هلتنه واقع دي، تنظیمېږي او د هغه یو يا له یوه خخه زیات تابع شرکت د بانکي جواز لرونکي وي.
 - ۴- د بانکداری، جواز: هغه اجازه لیک دي چې له ټولو خلکو خخه د اماماتو او سپارنو يا د ورکړې ورنورو وجوهه د ترلاسه کولو په کسب باندي د بوختبدو، د اعتبار د ورکولو او پانګي اچونې لپاره د افغانستان بانک لخوا یوه شرکت ته صادرېږي.
 - ۵- بانکي فعالیتونه: هغه فعالیتونه چې د دې قانون په درې دې دې دې ماده کې درج شوي دي.
 - ۶- فرع يا د فرعې دفتر: د راکړې ورکړې هغه ئای دي چې د قانون مطابق په بانک پوري اړه لري او په هغه کې د بانکداری ټولې يا یوه

دبانکداری، قانون

۱۷

برخه چارې ترسره کېږي. په دې قانون کې د درج شوو حکمونو مطابق د غیر مبشت بانک تبول دا خلی فروع دفترونه، د واحدې نمایندگۍ د دفتر په توګه ګنډل کېږي. د نمایندگۍ له هغه دفترسره د افغانستان بانک مراسلات او مکاتبات چې د غیر مبشت بانک لخوا هغه ته ورېښندل کېږي او یا د نه ورېښندنې په صورت کې، د هغه نماینده ګۍ، له دفترسره چې د افغانستان بانک یې لازم وګني صورت موندلې شي.

۷- اعتبار: د یوه مبلغ هر ډول ورکړه یا د ورکړې ژمنه ډه چې د تکتیانې له ورکولو سره د ورکړل شوي مبلغ د بېرته ورکړې د حق، د نورو تضمین شویو یا ناتضمین شویو لکښتونو، د پور هر ډول تمدید، هر ډول صادر شوي تضمین او د پور د بها لرونکو سندونو د پېرودلو او یا د مبلغ د ورکړې د ژمنې د نورو ډولونو په عوض چې په مستقيمه توګه یا د تکتیانې د تخفيفي پېرودنې د یوې بېې په واسطه ورکول شوي وي.

۸- د پور بها لرونکي سندونه: د معاملې وړ د پور سند، د هغه معادل سند او د معاملې وړ سند دی چې د ګډون یا تبادلي د ژمنې له لایې د معاملې وړ د پور د بل بها لرونکي سند د حصول حق ورکړي. د پور بها لرونکي سندونه د دفتر په ثبت شوي سند کې شامل دي.

۹- سپارنه: د یوه مبلغ پیسو تحويلول دی چې د بانک د دفترونو د جاري یا سپما په یوه حساب کې شاملېږي. دغه تحويلي د یو تړون پر بنسته چې د سپارونکي یا د هغه د استازې او بانک ترمنځ، بل حساب ته د بېرته ورکړې، لېږدونې په هکله له تکتیانې یا له هغې پرته یا جائزې سره د سمدستې او ميعادي غوبښنليک په وسیله صورت مومني.

۱۰- داخلي: هغه حکمي شخص دی چې مرکزي دفتر یا د راکړې ورکړې اصلي خای ئې په افغانستان کې واقع وي.

دانکداری قانون

- ۱۱- غیر فعال حساب: هغه مفهوم دی چې د دې قانون د شپږ دېشمې مادې په (۵) فقره کې درج دي.
- ۱۲- وړ او مناسب شخص: هغه امين او د باور وړ شخص دی چې حرفوی واکونه، کاري سابقه، مالي موقعیت یا بوختیا یې د د افغانستان بانک لخوا د بانک له مالکیت، ادارې یا تولیت خخه نه وي سلب شوی. هغه شخص چې د جرم د ارتکاب له امله د واکمنې محکمی لخوا په حبس محکوم شوی وي، مناسب او وړ شخص نه ګیل کېږي، خودا چې محکومیت ئې د سیاسی یا مذهبی فعالیتونو په اړه وي، یا د واکمنې محکمی لخوا ورشکسته اعلان شوی وي او یا د شخصي ناوړه چلندا له امله د واکمن مقام له لوري د یوه کسب (حرفي) له ترسره کولو خخه بې او که شوی وي او یا ئې واک د تعليق په حالت کې راوستل شوی وي.
- ۱۳- د افغانستان بانک: هغه مفهوم دی چې د د افغانستان بانک د قانون په لوړۍ ماده کې درج دي.
- ۱۴- د مالي شخرود حل او فصل کمبیسیون: هغه کمبیسیون دی چې د دې قانون په اته شبکته ماده کې درج دي.
- ۱۵- غیر مېشت: د دې مادې په (۱۰) جزو کې درج شوي له حکمي شخصیت خخه د پرته په مفهوم دي.
- ۱۶- شخص: له حقیقي یا حکمي شخص خخه عبارت دي.
- ۱۷- واکمنه استحقاقی ونده: په یوه تشیث کې مستقیمه یا غیر مستقیمه ونده ده چې لرونکې ئې په سلو کې د لس یا له هغې خخه د زیاتې پانګې یا د رائي ورکولو د حق یا د یوه تشیث په اداره کې چې نومورې ونډې په هغې کې واقع دي د پام وړ نفوذ د اعمالوو د امکان مستحق وي.

دبانکداری قانون

۱۹

۱۸- د نمایندگی دفتر: په بانک پورې تړلی د راکړې ورکړې خای دی چې په هغه کې پولې سپارني یا د بېرته ورکړې وړ جووه له تولو خلکو خڅه ترلاسه کېدلې نه شي.

۱۹- تابع شرکت: هغه حکمی شخصیت دی چې یو شخص یا داشخاصو یوه ډله په ډله ابزه توګه به هغه کې په سلو کې د پنځسو معادل یا له هغه خڅه زیات د رأیود حق لرونکو وندو یا د واکمنو وندو لرونکي وي او د شرکت په اداره او د سیاستونو او پروګرامونو په اجراء کولو کې ئې اغږیمن نفوذ او کنترول ولري.

متنوعه فعالیتونه

دوه یمه ماده:

(۱) هېڅ شخص نه شي کولای له د افغانستان بانک خڅه د بانکداری د جواز له ترلاسه کولو پرته، په هپواد کې د اعتبار د رامنځته کولو یا پانګې اچونې په منظور له عمومو خڅه د پولې سپارنو یا د بېرته ورکړې وړ نورو وجوهه د ترلاسه کولو په فعالیتونو لاس پورې کړي.
لاندې اشخاص له دې حکم خڅه مستثنی دي:

۱- هغه شخص چې د دی قانون له نافذې ډو د مخه یې د تقینې سندونو مطابق په افغانستان کې د اعتبار د رامنځته کولو یا پانګې اچونې په منظور د سپارنو یا د بېرته ورکړې وړ نورو وجوهه د ترلاسه کولو لپاره ئې د فعالیت جواز ترلاسه کړي دي.

۲- هغه شخص چې د اعتباراتو د تمولیل پیسې په بېرته د ورکړې نه وړ پانګه کې د وندې ګډون د ژمنې، د مالې مؤسیسونو د صادر و شوو بها لرونکو سندونو له لاري ترلاسه کړي.

۳- هغه شخص چې د تشبیث د ماهیت او اندازې یا د هغه د منابعو (سرچینو) په علت، د افغانستان بانک لخوا د دی قانون له حکمنو خڅه معاف شوي وي.

دانکداری، قانون

دغه معافیتونه کېدلی شي مشروط يا د وخت له نظره محدود يا قسمي وي او د دې قانون خینې برخې چې په نوموري شخص باندي د اطلاق وړوي، مشخصې او فهرست کېږي.

(۲) هېڅ شخص نه شي کولاهي د بانکداري له جواز پرته د بانک د کلیمي ياد هغې له مشتقاتو خڅه د راکړې ورکړې، محصول يا خدمت په اړه ګټه واخلي، خودا چې له هغې خڅه ګټه اخيستل قانون يا بین المللې موافقه ليک په رسمايت پېژندلوي وي، يا هغه موارد چې پکې د (بانک) کلمه په کار وړل شوې وي، په بانکي فعالیتونو پورې اړه ونه لري. د نمایندگې، دفتر نه شي کولاهي د بانک له کلیمي خڅه په خپل عنوان کې استفاده وکړي، خودا چې د (بانک) کلیمه د هغه بانک د قانوني نوم یو جزو وي چې د نمایندگې دفتر په هغه پورې مربوط دي.

هغه بانک چې د بانکداري جواز ئي لغو شوې وي، مکلف دي چې په خپل عنوان کې د (انحلال په حال کې) بارت په کار یوسې.

(۳) د افغانستان بانک کولاهي شي د نظر وړ اشخاصو د سندونو او ثبت دفترونه وېلتې، د تعلل او سرغړونې په صورت کې، مسئول امنیتي مراجع مکلف دي، د غوبښني په وخت کې له زور خڅه په کار اخيستنې سره له د افغانستان بانک سره په دې اړه مرسته وکړي.

(۴) په هغه صورت کې چې شخص د دي مادي له حکمونو خڅه مغایر فعالیتونه ترسه کړي، د د افغانستان بانک کولاهي شي په دې هکله په لاندې توګه چلنډ وکړي:

۱- د فعالیتونو د سملاسي بندېدو په هکله هدایت صادر کړي. په هغه صورت کې چې شخص د یوې میاشتې په موده کې خپل فعالیتونه بند نه کړي، د د افغانستان بانک موضوع د شخړې د حل کمبسیون ته وړاندې کوي. کمبسیون د د افغانستان بانک لخوا د شتمنیو، دفترونو او سندونو د ضبط او ساتني په هکله تصمیم نیسي

دبانکداری، قانون

۲۱

- او د موضوع د چېړنې په هکله د یوې اوونې، په ترڅ کې اقدام کوي او د څېړنې په غونډله کې د نظر وړ شخص او نورو علاقه لرونکو اشخاصو ته بلنه ورکوي او د دې قانون د درې شپېتسي مادې له حکم سره سم د شخصیت د انحلال یا د شتمنيو، دفترنو او سندونو د ضبط او ساتني د لیرې (رفع) کولو امر صادروي.
- ۲- کمبیسیون کولای شي د شتمنيو، دفترنو او سندونو د ضبط او ساتني د امر د رفع کولو په صورت کې، د دافغانستان بانک ته د اوونبنتی زیان د جبران د خرنګوالي په اړه دستور صادر کړي.
- ۳- د انحلال په صورت کې، د انحلال عایدات د قضائي مخارجو او د دافغانستان بانک د نورو لګښتنو، د امانت اپښودونکو او د مربوطې مؤسسي په نورو شخصي دانئينو د سپارنو لپاره د ترجیح به ترتیب سره وېشل کېږي. پاتې شتمني د هغو مالکینوته لپرداول کېږي یا په دولت پوري اړه نیسي.

د بانکداری د مقرراتو وضع کول

دریسمه ماده:

- (۱) د دافغانستان بانک کولی شي د دې قانون د حکمونو مطابق مقررات وضع کړي. د کورنۍ بانکداری صنعت ته د پام د راګرخولو په منظور د مقرراتو طرح د هغود اهدافو له شرحي سره یو خای چپروي او له خبرتیا سره یو خای په نظریو او وړاندیزونو د راقولولو لپاره اړوندو مراجعتو ته لېږي.

د مقرراتو د مسودې په اړه نظرې او وړاندیزونه، د تاکلې مودې په ترڅ کې چې د مسودې چپرولو له نېټې څخه وروسته له یوې میاشتې څخه لپه نه وي، د دافغانستان بانک ته وړاندې کېږي.

(۲) د دافغانستان بانک، د مقرراتو د وروستني متن په برابرولو کې هغه نظرې چې د دې مادې د (۱) فقرې په اساس یې لاس ته راوري دي، په نظر کې نیسي، د مقرراتو د تصویب په صورت کې، د

دانکداری، قانون

د افغانستان بانک مکلف دی د پورتنيو نظریو په اړه خپل څواب څور کړي.

که چېږي د مقرري وروستني متن له رومني متن خخه چې د دې مادې د (۱) فقرې مطابق یې څور کړي دی، د کتنې وړ تفاوت ولري، د دې تفاوت عمه د تکي هم د افغانستان بانک لخوا خبرېږي. (۳) په هغه صورت کې چې د افغانستان بانک یې تشخيص کړي چې د دې مادې په (۱ او ۲) فقره کې د درج شوو حکمونو په تطبیق کې تأخیر د بانکي سیستم ګټو ته ټینګ (جدی تهدید ګنيل کېږي، د نومورو فقرو مفاد په وړاندیز شوو مقرراتو باندي د اطلاق وړندې. د مقرري په سریزه کې د دغه ډول تصمیم په هکله توضیح وړکول کېږي.

د داخلی بانکداری په فعالیتونو کې د بهرنیو ګټو په هکله کړنلاره خلورمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک واک لري غiero مبشتونو بانكنو او بانکي سور شرکتونو ته اجازه وړکړي تر خو هغونه بانكنو ته چې له د افغانستان بانک خخه یې جواز اخيستي، دی واک لرونکې استحقاق ونډه او د داخلی تابع شرکتونو د بانکداري، د جواز مطابق یا د دافغانستان بانک لخوا د صادر شوي اجازه ليک مطابق، فرعې او د داخلی نمايندګيو دفترونه ولري، په دې شرط چې د هغو شتمني او فعالیتونه د افغانستان د ملي بانکداري د سیستم له منظمي پراختیا او سالمې کړنې سره متضاد نه وي او په هغه تهدید ونه ګنيل شي.

(۲) د افغانستان بانک د غير مبشتونو بانكنو داخلی تابع شرکتونو، بانکي سور شرکتونو، د غير مبشتونو بانكنو پر فروع او د داخلی نمايندګيو د دفترونو او د داخلی بانکنو پر غير مبشتونو فروع او د نمايندګي د دفترونو د فروع په تنظيم او خارنه کې له اړوندو بهرنیو

۲۳

د بانکداری، قانون

بانکی نظارت کوونکو سره د بالمثل عمل پر بنست په اغېزمنه توګه همکاری کوي.

پدې منظور د افغانستان بانک کولای شي د بهرنیو بانکونو له تنظیموونکو سره د همکاری موافت ليکونه لاسلیک کړي.

له عدلی تعقیب خخه مصوئنیت

پنځمه ماده:

د افغانستان بانک د عالي شوري غړي، د تولو رئيس، مرستيال، مامور يا بې استازۍ او هغه شخص چې د دې قانون د حکم مطابق د متولې یا د تصفیې د مدیر په توګه منسوبيږي، د دندې د ترسره کولو یا د ترسره کولو د قصد لپاره د اقدام یا نه اقدام خخه د راپیدا شوي هېڅ دول زیان مسؤول نه دي، خو دا چې ثابته شي چې عمل يا تېروتنه بې له سوء نیت خخه صورت موندلې دي.

دوه یم فصل جواز او اجازه لیک

د بانکداری، جواز او اجازه لیک

شپږمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک د فروعیو یا د نمایندګېو د دفترونو د بانکداری د جواز لیک یا د بانکی اجازه لیک د صادرولو او لغو کولو یوازنې مرجع ۵۵.

(۲) هغه جوازونه او اجازه لیکونه چې د دې قانون د حکمونو مطابق صادرېږي د یوې نامحدودې نېټې لپاره اعتبار لري او د لېږدونې وړ ندي او د صادرې دو له نېټې خخه نافذ دي، خو دا چې په قانون کې بل ډول اټکل شوي وي.

دانکداری، قانون

(۳) د افغانستان بانک کولای شي د بانکداری، د جواز يا اجازه لیک د صادرولو په وخت کې د ارتیا په صورت کې، شرطونه او محدود یتونه ضمیمه کړي. دغه محدود یتونه کېدلاي شي چې وروسته د افغانستان بانک لخوا تعديل شي.

(۴) د بانکداری، جوازونه یوازی هغو شرکتونو ته چې د افغانستان د قوانینو مطابق جوړ او ثبت شوي وي او د هغو لومړنۍ ورکړل شوي مجازه پانګه له دوه سوه پنځسو مليونو (۲۵۰۰۰۰۰) افغانيو يا هغه زیات مبلغ خڅه چې په دې منظور د افغانستان بانک د مقرراتو پر بنسته تاکل کېږي، لپه نه وي، صادرېږي.

د بانکداری، د جواز، اجازه لیک او فیس لپاره غوبنتنیک اوومه ماده:

(۱) د بانکداری، د جواز او اجازه لیک لپاره غوبنتنیک په لیکلې توګه د افغانستان بانک ته وړاندې کېږي. د غوبنتنیک د وړاندې کولو شرایط او ارزونه د افغانستان بانک به مقرراتو کې مشخص او خپرېږي.

(۲) د افغانستان بانک مکلف دي د بانکداری، د جواز يا اجازه لیک د غوبنتنیک له تصویبولو مخکې، د بانک د مالکینو او په هغه کې د استحقاقی ونډې لرونکو او مدیرانو د مالي وضعیت، شخصی، حرفوي او جرمي سوابقو په اړه چې د هغو لپاره غوبنتنه په جريان کې ده، هر اړخېzi خپرېni ترسره کړي.

مالی مؤسسي او د مالیاتو د راتیلونې او امنیتي مراجعو مسئولين مکلف دي، په دې هکله له د افغانستان بانک سره همکاري وکړي.

(۳) د افغانستان بانک کولای شي د بانک د نظارت، جواز يا اجازه لیک له ورکړي خڅه د راپیدا شوو مخارجو د یوې برخې د جبران په منظور تاکلی فیس او همداراز د دغه جوازونو او اجازه لیکونو د

دانگداری قانون

اداري لکبستونو د تامينولو لپاره چې د کلونو په اوردو کې نافذ پاتې کېږي، کلنی فيس وغواړي او ترلاسه یې کړي.
 (۴) د ډی مادې د (۱) فقرې په درج شوي غونښتلیک کې د شرطونو او د ارزونې د معیارونو د تحقق نه موندلو په صورت کې، وړاندې شوي غونښتلیک مسترد پري.

د جديدا تأسيس شرکتونو لپاره د بانکداري، د جواز د صادرپندو ډول
اتمه ماده:

(۱) د جدید التأسيس شرکتونو لپاره د جواز د صادرېدو ډول د لهدي دوو پراونو لرونکي وي:

۱- د شرکت د مؤسسيونو لخوا د بانکداري د جواز د اخيستلو لپاره د لوړمنې غوبنتلني وړاندې کول.

۲- له تأسیس او ثبت و روسته د وروستی (نهایی) غوبنتنیلک وراندی کول چې د دی قانون په دوولسمه ماده کې د درج شو شرایطو او د اوومې مادې په (۱) فقره کې د درج شو مقرراتو لرونکي دي. دافغانستان بانک کولای شي د غوبنتنیلک د خپرنې په وخت کې نور مدرکونه هم وغاري.

(۲)- د افغانستان بانک مکلف دی د لوړمنې غوبښتنیک له ترلاسه کولو او د هغه له بشپړوالي خڅه له ډاډه کېدو او د غوبښتنیک ورکونکو او د بانک له رواندیز شوو مدیرانوسره له کنټې وروسته، له موضوع خڅه غوبښتنیک ورکونکو ته خبر ورکړي.

(۳) د افغانستان بانک مکلف دی، د دی مادی په (۲) فقره کې د درج شوی خبرتیا له صادرېدو وروسته، د دریو میاشتو په موډه کې غوبنتنلیک منظور یا رد کړي او د خپل تصمیم یو نقل غوبنتنلیک ورکونکو ته واستوی.

دانکداری، قانون

- د هغو لوړنیو غوبنتنیکونو د بررسی، موده چې د غیر مېشت غوبنتنیک ورکونکي لخوا وړاندې کېږي شپږ میاشتې ده او په دي هکله د تصمیم نبول د لاندې مطالبو لرونکي دي:
- ۱- د بانکداری، د جواز له صادرېدو د مخه د ورکړي وړ پانګې د حداقل اندازې ژمنه او ورکړه. د د افغانستان بانک، د بانک د پانګې د حداقل مبلغ د تاکلو لپاره په خاصه د بانک د بانکی راکړي ورکړي او فعالیتونو برنامه چې د هغې په تأییدوونکو سندونو او مدرکونو کې درج شوي دي، تر کتنې او خېږني لاندې نیسي.
 - ۲- د جواز په صادرېدو پورې د اړوندو شرایطو او محدودیتونو فهرست، د هغود وضع کېدو په صورت کې.
 - ۳- د هغو څانګرو شرایطو د په پام کې نیولو د خرنګوالې په اړه مفصلې خرگندونې چې د جواز له صادرېدو د مخه لرمي ګټل کېږي.
 - ۴- د د افغانستان بانک د بانکداری د جواز د لوړنی (مقدماتي) غوبنتنیک د ردولو او یا د بانکداری په جواز باندې د څانګرو شرایطو او محدودیتونو د وضع کولو په صورت کې د هغو دلایل پلېونکو ته ذکر کوي.
- (۵) د د افغانستان بانک د مقدماتي غوبنتنیک د تصویب په صورت کې د تشكیلېدو په حال کې بانک په نوم د ژمنې شوي پانګې د ترلاسه کولو لپاره په خپلوا دفترونو کې یو حساب پرائیزی او د تصویب له نېټېي خخه د شپږ میاشتو په ترڅ کې، غوبنتونکي شرکت د یوه شرکت په عنوان جوړېږي او په د افغانستان بانک کې د ثبت په اړوند دفترکې شېټېږي او د هغې پانګې د مبلغ حداقل میزان چې د د افغانستان بانک لخوا تاکل شوې ده ورکول کېږي. وروسته د شرکت له لوري، د بانکداری د جواز لپاره وروستني غوبنتنیک د دافغانستان بانک ته وړاندې کېږي.

دبانکداری، قانون

۲۷

د دغۇ پېاونو لە بشپړولو پرته هغه تصمیم چې پر بنست يې غوبنتنلیک تصویب شوي او فسخ گئیل کېږي.

هغه وروستنى غوبنتنلیک چې د دافغانستان بانک د مقرري پر بنسته وړاندې کېږي، لاندې تائیدي مدرکونه پکې شامل دي:

۱- د هغۇ مستندو شواهدو موجودیت چې د شرکت د تشکيل او ثبت او نورو هغۇ خاصو شرایطو چې د دافغانستان بانک لخوا اعمال شوي دي.

۲- د شرکت لخوا د صادر شوي ليکلې اقرارليک موجودیت چې په مقدماتي غوبنتنلیک کې په وړاندې شوو اطلاعاتو کې د مهم نه بدلون بيانونکي وي. د هر ډول بدلونونو رامنځته کېدو په صورت کې، موضوع مفصلأ شرح ورکول کېږي.

(۵) په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک ډاډ ترلاسه کري چې غوبنتنلیک وروستنى او د دي مادي په (۳) فقره کې درج شوي حکمونه په پام کې نیوں شوي دي، د بانکدارۍ جواز صادروي او موضوع په ليکلې توګه غوبنتنلیک ورکونونکو ته خبر ورکوي او په د افغانستان بانک کې د شرکت په حساب کې د موجودو وجوهو اړوند شرایط توضیح کوي او تر ممکن حده پورې د هغه د خلاصون زمينه برابروي.

د موجودو شرکتونو لپاره د جواز د ورکړي کړنلاره نهمه ماده:

(۱) شرکتونه کولاي شي د غوبنتنلیک او تائیدي مدرکونو په وړاندې کولو سره چې د شرکت د تأسیس او ثبت بسکارندوى وي او د دي قانون په دووسلمه ماده کې د درج شوو حکمونو اود دافغانستان بانک له صادرې شوي مقرري سره مطابقت ولري، له دافغانستان بانک خڅه د جواز د ترلاسه کولو غوبنتنه وکړي. د غوبنتنلیک په

دانکداری، قانون

جريان کي، د د افغانستان بانک کولائي شي د غوبنتنليک په ملاتر کي د سوره اضافي مستندو مدارکو غوبنتنه هم وکري.
 (۲) د د افغانستان بانک د بانکداري د جواز د غوبنتنليک له ترلاسه کولو او د بانک د مالکينو او وړاندې شوو مدیرانو سره له کتنې او د غوبنتنليک او وړاندې شوو تائیدي مدرکونو له بشپړالي خخه د ډاه له ترلاسه کولو وروسته، موضوع په ليکلې توګه غوبنتنليک ورکونکي ته خبر ورکوي او د دي قانون د اتمي مادي په (۳) او (۵) فقره کي درج شوي حکمونه تطیقېږي. د ورکړي وړ پانګه نه شي کبدای له هغې حداقل الزامي پانګې خخه چې د د افغانستان بانک پاکلې ده، زیاته وي.

د بانکونو د فروع او د نمایندګيو د دفترونو لپاره د جواز ليکونو د ورکولو کېنلاره لسمه ماده:

- (۱) داخلي بانک نه شي کولائي، داخلي فرع يا غير مبشته فرع يا د غير مبشتې نمایندګي دفتر او همدارنګه غير مبشت بانک نشي کولائي داخلي فرع يا د داخلي نمایندګي، دفتر د د افغانستان بانک له صادر شوي اجازه ليک پرته جوړ کړي.
- (۲) د بانک د فرع يا د نمایندګي د دفتر لپاره د اجازه ليک صادر پدل د غوبنتنليک او تائیدي مدرکونو په وړاندې کولو سره چې د دي قانون په دوو لسمه ماده کي درج شوو شرايطو لرونکي وي د د افغانستان بانک لخوا صورت مومني، د افغانستان بانک کولائي شي د غوبنتنليک په ملاتر نور مستند اضافي مدرکونه هم وغواړي.
- (۳) د د افغانستان بانک د فرع يا د نمایندګي د دفتر د اجازه ليک د غوبنتنليک له ترلاسه کولو او د بانک له مالکينو او وړاندې شوو مدیرانو سره له کتنې او د غوبنتنليک او وړاندې شوو تائیدي

دانکداری، قانون

۲۹

مدرکونو له بشپړوالي خخه د ډاډ له ترلاسه کولو وروسته، د موضوع په هکله په لیکلې توګه غوبښتلیک ورکوونکي ته خبر ورکوي.
 (۴) د افغانستان بانک مکلف دي، د دی مادی په (۳) فقره کې د درج شوې خبرتیا له نېټې وروسته د غوبښتلیک د تصویبولو یا ردولو په هکله تصمیم ونیسي او یو نقل یې غوبښتلیک ورکوونکي ته ولېږي.

د غوبښتلیک د تصویبولو په صورت کې، جوازليک فوراً صادرېږي او د فعالیتونو ماهیت، حدود او شرایط چې له غوبښتلیک سره ضمیمه کېږي، د دلایلو په وړاندې کولو سره توضیح کېږي.
 د غوبښتلیک د ردولو په صورت کې، ده ګه دلایل هم د افغانستان بانک لخوا وړاندې کېږي.

(۵) د داخلی غیر مبیشت بانک فروع یا د نمایندگی، دفتر ته اجازه لیک نه صادرېږي، خو دا چې د افغانستان بانک د هغه هېواد د بانکونو له تنظیموونکي سره چې دفتر هلته جوړېږي، له سلا وروسته د هغو په واسطه د دفتر د اغیزمنې خارنې ډاډ له د افغانستان بانک سره په نړدي همکاري کې ترلاسه کړي.

د بهرنیو بانکونو له تنظیموونکي سره همکاري یو لوسمه ماده:

د غیر مبیشت بانکونو تابع شرکتونو یا غیر مبیشت سور بانکي شرکتونو ته د بانکداری، جواز یا د غیر مبیشت داخلی بانکونو فروع او د نمایندگیو دفترونو ته اجازه لیکونه په هغه صورت کې صادرېدلی شي چې د افغانستان بانک او بهرنیو واکمنو نظارت کوونکو مراجعو ترمنځ د بانک یا غیر مبیشت بانکي شرکت، تابع شرکت، فرع یا د نمایندگی د دفتر د ادارې، فعالیت او مالی شرایطو په هکله د واک، مسئولیت او د اطلاعاتو د تبادلې د حدودو د تاکلو په اړه د همکاري موافقه لیک لاسلیک شوی وي.

دبانکداری، قانون

د بانکي جواز يا اجازه لیک د صادرېدو په اړه عمومي شرایط
د دووسلمه ماده:

(۱) د بانکونو د سالمي او محتاطانه اداري په هکله د ډاډ ترلاسه کولو ته د اړتیا له په نظر کې نیولو سره، د قانون د حکمونو مطابق

بانکي جواز یوازې په هغه صورت کې صادرېدلې شي چې د دافغانستان بانک د لاندي مراتبو له تحقق څخه ډاډ ترلاسه کړي:

۱- بانک په خپله اداره او فعالیتونو کې د دافغانستان بانک د نافذو قوانینو حکمونه رعایتوي.

۲- د بانک لوړمنې پانګه دې له هغه حداقل مبلغ سره چې د د افغانستان بانک د مقرې په واسطه تاکل شوي دي، د بانکداري دفعاليتونو د ترسره کولو لپاره چې بانک یې د تثبت نیټ لري، کافي وي.

۳- په بانک کې د واکمني ونډي لرونکو د یوه يا زیاتو خاوندانو د نفوذ له امله د بانک د سالم او محتاطانه مدیریت د نقض کوونکو مدرکونو نه موجوديت.

۴- د یوه غير مېشت تثبت په اړه چې په بانک کې د استحقاق د ونډي لرونکي دي د د افغانستان بانک د خارنيزو دندو د مواعونو نه موجوديت.

۵- د هغه حقيري شخص وړتوب او مناسبوالۍ چې په بانک کې د واکمن استحقاق د ونډي لرونکي وي.
او په هغه صورت کې چې شخص حکمي وي، د هغه د مدیرانو مناسبوالۍ.

۶- د بانک د داخلي کنترول د سیستم او د رسک د اداري د کړنلاري مناسبوالۍ.

۷- د بانک د راکړې ورکړې او مالي ايکلونو د تګلارې (برنامې) مناسبوالۍ.

دبانکداری، قانون ۳۱

- ۸- په هغه صورت کې چې غوبنتنليک د غیر مېشت بانک په تابع شرکت پورې مربوط وي، بانک يا بانکي مور شرکت له هغه هبواده د جواز لرونکي چې مرکزي دفتر يې پکې واقع دي، د خپلې فرعې يا تابع شرکت د راتلونکو دیونو پروخت ورکړه چې د افغانستان بانک لپاره رضایت بخیوونکي وي، تضمین کړي.
- ۹- په هغه صورت کې چې غوبنتنليک د بانک په تابع شرکت يا په غیر مېشت مور بانکي شرکت پورې مربوط وي، د هغه هبواد د بانکونو تنظیموونکي چې مرکزي دفتر يې هلته واقع دي، صادر کړي وي، د د افغانستان بانک له سلا (مشورې) وروسته دي ډاډ ترلاسه شي چې بانک يا غیر مېشت مور بانکي شرکت، په ټولیز (مجموعوي) دول او قناعت بښوونکي توګه د هغه تنظیموونکي په واسطه خارل کېږي.
- ۱۰- غوبنتنليک د بانک په تابع شرکت يا مور بانکي شرکت پوري چې د یوه يا زیاتو غیر مېشت بانکي تابع شرکت لرونکي وي او له د افغانستان بانک او د نورو تابع شرکتونو پر فعالیتونو باندې له ناظرو بهرنیو مقامونو سره له سلا وروسته، نوموری بانک ډاډ ترلاسه کړي چې د دې بانک نور تابع شرکتونه يا مور بانکي شرکت په مجموعي دول او کافي توګه د دغسي بهرنیو مقامونو له خوا خارل کېږي.
- ۱۱- په نورو شرکتونو کې د غوبنتونکي بانک غړي توب د د افغانستان بانک د نظارتی مسئولیتونو د ترسه کېدو مانع نشي.
- ۱۲- د هغونورو شرطونو رعایتول چې بنایي د د افغانستان بانک يې د مقرراتو په وسیله تجویز کړي.
(۲) د د افغانستان بانک د غیر مېشت بانکونو د نمایندګیو د فروع او دفترونو د سالمې او محتاطانه ادارې د جوړولو په منظور، د دې قانون د حکمونو مطابق او تر د غوشرايطو لاهدي کولاهي شي بانکي اجازه لیک صادر کړي:

دانکداری، قانون

- ۱- فرع یا د نمایندگی د دفتر لخوا د هبود د نافذو قوانینو رعایتول.
- ۲- فرع یا د نمایندگی د دفتر مدیرانو مناسبوالی او ورتب.
- ۳- د داخلی کنترول او د رسک د اداري د کنلاری مناسبوالی.
- ۴- فرع یا د نمایندگی د دفتر د فعالیتونو د تگلاری او مالي اتكلونو مناسبوالی.
- ۵- په هغه صورت کې چې غوبنتنليک د غير مبشت بانک په داخلی فرع پوري مربوط وي، بانک، په هغه هبود کې چې مرکزي دفتر ئې پکې واقع دي، له ټولو (عمومو) خخه د سپارنو یا د ورکړي وړ نورو وجوهه د ترلاسه کولو د جواز لرونکي وي.
- ۶- په هغه صورت کې چې غوبنتنليک د غير مبشت بانک په داخلی فرع يا د داخلی نمایندگی، په دفتر پوري مربوط وي، متقاضي بانک د هغو شرایط او ضوابطه لاندې چې د د افغانستان بانک ته رضایت بخښونکي او د منلو در وي او د څيلې فرع یا نمایندگی د دفتر د راتلونکو دیونو مقتضي او پر وخت ورکړه تضمین کړي.
- ۷- په هغه صورت کې چې غوبنتنليک د غير مبشت بانک د داخلی فرع یا نمایندگی، په دفتر پوري مربوط وي د هغه هبود چې د بانک مرکزي دفتر پکې واقع دي، د بانکونو تنظيمونکي د دغسي فرع د تأسيسولو اجازه ورکړي وي او پر بانک کلا خارنه وکړي شي.
- ۸- په هغه صورت کې چې غوبنتنليک د غير مبشت بانک په فرعې يا د داخلی نمایندگی، په دفتر پوري مربوط وي د هغه هبود د بانکونو تنظيمونکي چې د بانک مرکزي دفتر په هغه کې واقع وي له د افغانستان بانک سره په نېړدې همسکاري کې، په هغو خارنه کولانې شي.
- ۹- نور هغه شرایط چې د د افغانستان بانک يې د مقرراتو په واسطه وضع کوي.

د بانکداری، قانون ۳۳

د بانکونو د ثبت دفتر دیارلسمه ماده:

- (۱) د د افغانستان بانک د اړوند بانک د نوم، آدرس، د ثبت د ګنې، د جواز یا اجازه لیک د صادرپدو یا د لغوي د نبتي، اساسنامې او نورو تقنيني سندونو، د بهرنې دفتر او د فرع یا د نمایندګي د دفتر د موجوديت په صورت کې هغه نوم او آدرس چې بانک ورپوري مربوط دی، د بانک یا فرع یا نمایندګي د مدیرانو په هکله د اطلاعاتو، حدوو او اختیاراتو او د هغو د لاسیلکونو د نمونې د ثبت په منظور، د مرکزي ثبت دفتر جوروی.
- (۲) د مرکزي ثبت دفتر مکلف دي د بانک یا د دفتر پر خلاف د ورشکستګي د اقداما تو د پیل نبته یا د دفتر او یا د هغو د تپلو (بندلو) نبته ثبت کړي.
- (۳) بانکونه مکلف دي د دریو ورخو په ترڅ کې د هغو تغییراتو په هکله چې د مرکزي ثبت په دفتر کې په ثبت شوو اطلاعاتو کې د درج شوو مراجعو لخوا منځ ته راغلي، په لیکلې توګه د دافغانستان بانک ته خبر ورکړي.

د بانکي جواز لغزو کول خوار لسمه ماده:

- (۱) د د افغانستان بانک کولائي شي د بانک د بانکوالي جواز ترلاښنيو شرایطو لاندې لغوكړي:
- ۱- د غوبنتنليک د وړاندې کولو په وخت کې د غلطو او غولونکو اطلاعاتو ورکول او د نورو سرځرونو موجوديت.
- ۲- د صادرپدو له نبته خخه تر شپرو میاشتو وروسته پوري له بانکي جواز خخه د بانک ګنې نه اخیستل او یا له عمومو خخه د پولي سپارنو یا د نورو ورکړي وړ وجوهو د ترلاسه کولو له شغل یا داعتبار اوپانګې اچونې له رامنځته کولو (ایجادولو) خخه انصراف.

دانکداری، قانون

- ۳- بانک د افغانستان بانک د مقرراتو مطابق، د پانګې او الزامي زېړمي د حداقل نه لرونکۍ وي، د خپلوا ژمنو په پوره کولو قادر نه وي او د هغو شتمنيو په وړاندې چې ورته سپارل کېږي، کوم تضمین وړاندې نکړي شي.
- ۴- بانک خپله اداره او بانکي فعالیتونه په ناسالمه او غیر محتاطانه توګه پرمخ بوزي یا په یوه ډول د افغانستان بانک له قانون یا دستورونو او مقرراتو، له صادر شوي جواز او له اجازه ليک سره له منضمه محدود یتونو خخه سرغونه وکړي.
- ۵- بانک یا مور بانکي شرکت یا بل بانک چې د شرکت بانک یې تابع وي یا د تابع بانک له شرکتونو خخه یوه یې جنایې فعالیتونو ته لاس اچولی وي.
- ۶- د دې قانون د دولسمې مادې د لومړۍ فقرې په ۳، ۴، ۵، ۶ او ۷، اجزاء کې د درج شوو حکمونو نه رعایتول.
- ۷- په هغه صورت کې چې بانک د افغانستان بانک دستورونو او دقوانيو او مقرراتو هغه حکمونه چې په اعمالولو یې مکلف دي نه وي تطبيق کړي.
- ۸- په هغه صورت کې چې بانک د افغانستان بانک له د مخنۍ اجازې پرته، د یوه بل تشېښ په تابع شرکت بدلو شوي وي او د دې قانون په یوویشتمه ماده کې درج شوي حکم رعایت شوي نه وي.
- ۹- د بانک یا مور بانکي شرکت چې د شرکت بانک یې تابع دې، د فعالیت جواز لغوه شوي وي.
- ۱۰- د بانک خاوند یا خاوندانو د بانک د انحلال تصمیم نیولی وي.
- ۱۱- د بانک بیا سمبالولو (سازمان ورکولو)، ادغام یا تجزیې د افغانستان بانک له مخکینې لیکلې اجازې پرته صورت موندلې وي یا یې په یوه ډول د یوه قانونې یا عملیاتي خپلواک بنست په توګه خپل موجودیت له لاسه ورکړي وي.

دبانکداری، قانون

۳۵

- ۱۲- د بانک خارنه، پدې علت چې د خپلې اداري او عملیاتي دستگاه، دفترونو یا سندونو یوه برخه یا ټولې، د افغانستان بانک له مخکينې لیکلې اجازې پرته بهتره لېږدولي وي د د افغانستان بانک ته ستوزر منه شوي وي.
- ۱۳- د بانک خارنه پدې علت چې د یوې ډلې شرکتونو یا د غیر مېشت بانک د تابع شرکت یا شرکت یا د غیر مېشت مور بانکي شرکت غړي شوي دي، د افغانستان بانک لپاره ستونزمنه شوي وي.
- ۱۴- د بانک پر خلاف د ورشکستګي اقدامات پیل شوي وي.
- (۲) د افغانستان بانک کولاهي شي تر د ګو شرایطو لاندې د فرعی دفتر یا نمایندګي د دفتر اجازه لیک لغو کړي:
- ۱- اجازه لیک د ناسمو او غولونکو اطلاعاتو د ورکولو یا د غوبښتلېک د وراندې کولو په وخت کې د نورو سرغردونو د ترسره کولو پر اساس صادر شوي وي.
- ۲- هغه بانک چې اجازه لیک په واک کې لري، د بانکوالۍ جواز يې له لاسه ورکړي وي یا یې پر خلاف د ورشکستګي اقدامات پیل شوي وي او یا یې خاوندانو د بانک د انحلال تصميم نیولی وي.
- ۳- له صادرېدو خڅه د دوولسو میاشتو په ترڅ کې له خپل اجازه لیک خڅه د بانک ګئنه نه اخيستل.
- ۴- د اجازه لیک لرونکي فرع یا نمایندګي دفتر، خپل فعلیتونه په ناسالمه یا غیر محتاطانه توګه مخکې بیولې وي یا ئې د لاس رسبدنې وړ وجوهو موجودیت یا د دیونو د ورکړي وروتیا (قابلیت) یې تمدید کړي وي یا یې په یو ډول د افغانستان بانک قانون، مقررات او د دستورونو یا ئې د افغانستان بانک د اجازه لیک منضمه شرایط یا محدودیتونه یا یې واک نقض کړي وي.
- ۵- د اجازه لیک لرونکي فرعی دفتر یا ئې نمایندګي، د جنابي فعلیتونو مرتكب شوي وي.

دانکداری، قانون

۳۶

- ۶- د دی قانون د دوولسمی مادې د (۲) فقرې په (۲ او ۳) جزء کې درج شوي شرطونه نه وي رعایت شوي.
- ۷- د اجازه لیک لرونکي بانک يا فرععي دفتر چې د افغانستان بانک د صادره مقرراتو د حکمونو چې پر هغه باندي اعمال شوي دی يا د افغانستان بانک په قانون کې د نورو اتکل شوو مقرراتو، له رعایتولو خخه پوهه کړي وي.
- ۸- د فرععي يا نمایندګي دفتر د اجازه لیک لرونکي بانک، د خپل دفتر د تپلو تصميم نیټولي وي.
- ۹- په هغه صورت کې چې د بانک د اداري، عملياتي دستگاه، د دفترنو وي د نمایندګي، يا فرع د دفتر د سندونو تپول يا د پام وړ برخه، د افغانستان بانک له مخکيني لیکلې اجازې پرته بهره له بېړول شوي وي او پر هغه باندې خارنه د افغانستان بانک لپاره ستونزمنه شوي وي.
- ۱۰- د هغه بانک خارنه چې فرععي يا د نمایندګي دفتر د هغه مربوط دي، د افغانستان بانک لپاره ستونزمنه شوي وي.
- (۳) په هغه صورت کې چې د افغانستان بانک، د بانکي جواز يا اجازه لیک د لغو کولو تصميم ونيسي مکلف دي د هغه دلایل وړاندې کړي او مربوط بانک ته خبر ورکړي او موضوع د بانکونو د مرکزی ثبت په دفتر کې ثبت کړي.
- د غير مېشت بانک د لغوی د تصميم خبر ورکول، د فرععي د دفتر يانمایندګي له لاري صورت مومني.
- (۴) د داخلي بانک د بانکي جواز يا د غير مېشت بانک د فرععي دفتر د اجازه لیک د لغوی په هکله تصميم، د دی قانون د خلور پنځومي مادې د حکم مطابق، صورت مومني او د بانک يا فرععي دفتر د شتمنيو، دفترنو او سندونو د واکمني په لاس کې اخيسنسلو لپاره د متولي انتصاب پکي شامل دي.

دانکداری قانون

۳۷

(۵) نیول شوی تصمیمونه د دی مادې په (۳) فقره کې درج شوی حکم مطابق، مربوط مراجعته د هفو له خبر ورکولو وروسته نافذ ګنل کېږي.

د غوبنتنلیک په صورت کې د بانکی جواز یا اجازه لیک لغو کول

پنځلسمه ماده:

(۱) بانک کولاهی شي د خپل بانکی جواز یا د فرع یا د نمایندگی، د دفتر د اجازه لیک لغو، د انحلال د تکلاري (برنامې) او بهرنۍ خپلواکې بررسی له روپوت سره یوئحای د مالي صورت حساب د افغانستان بانک لپاره د منلو وړ وي د غوبنتنلیک په وړاندې کولو سره وغواړي.

د افغانستان بانک مکلف دي، د دریو میاشتو په ترڅ کې پدي هکله تصمیم ونیسي.

(۲) د دی مادې په (۱) فقره کې درج شوی غوبنتنلیک منظوري، د انحلال د برنامې په تصویب او له نه ورشکستګي خخه د ډاډ د ترلاسه کولو، د بانکی جواز د لغو کولو په وخت کې د سپارنو اپښودونکو او نورو دائنيتو د بدیهیو د ورکړي لپاره د کافي وجوهو په درلودلو سره، د دی قانون په دوه شپېتمه ماده کې د درج شوی حکم د په پام کې نیولو سره، د افغانستان بانک لخوا صورت موندلې شي.

(۳) د غوبنتنلیک په صورت کې د افغانستان بانک تصمیم د دلایلو په وړاندې کولو سره په لیکلې توګه د مربوط بانک په اطلاع رسول کېږي.

(۴) هغه تصمیم چې د غوبنتنی په صورت کې د بانکی جواز یا اجازه لیک په هکله نیول کېږي، د افغانستان بانک لخوا د بانکونو د ثبت په مرکزي دفتر کې ثبتېږي او سمدستي (فوراً) نافذ ېږي.

دانکداری، قانون

د بانکي جواز يا اجازه ليك د لغو کولو د تصميم خپرول شپارسمه ماده:

- (۱) د افغانستان بانک د بانکي جواز يا د داخلی فرع يا نمایندگی د دفتر د اجازه ليك د لغو کولو په اړه د خپل تصميم له نېټۍ وروسته په پنځو ورڅو کې، موضوع د هبواډ په یوه کشیرالاشتشاره رسمي ورڅانه کې خپروي.
- (۲) د بانکي جواز يا اجازه ليك د لغوي له نېټې خخنه بانک يا اړوند دفتر د انحلال په حال کې عبارت، په خپل سرليک (عنوان) کې په کار وري او نشي کولاه هغه فعالیتونه چې د بانکي جواز يا اجازه ليك مطابق مجاز دي، سرته ورسوي، خو دا چې د بانک د انحلال د پاي ته رسولو د پرسوسي د چتيکولو په منظور اړين وګنل شي. بانک يا نوموري دفتر، د دي قانون د دوه شپېتمې او درې شپېتمې مادي د حکمونو مطابق، د انحلال او تصفيې د چارو په بهبر کې، د دي قانون تر حکمونو لاندې راخې.

درېیم فصل د بانک تشکيل، مالکيت او اداره

د بانک تأسیسول اووه لسمه ماده:

بانک د یوه يا خو حکمي يا حقيري اشخاصو لخوا د مؤسس يا ونډه لرونکي (سهم لرونکي) په عنوان جوړبدای شي.

د بانک قانوني جوړښت اتلسمنه ماده:

بانک د شرکت په صورت ثبتبرې او قانوني ډول (جوړښت) يې د هغه مقرراتو په واسطه چې د بانک لخوا صادربرې مشخص کېږي.

د بانکداری قانون ۳۹

بانک خپل قانوني جوړښت یا تشکیل ته، د د افغانستان بانک له د مخکنۍ لیکلې اجازې پرته بدلون نشي ورکولای.

د بانک اساسنامه نوسلمه ماده:

(۱) بانک د اساسنامې لرونکۍ وي چې د د افغانستان بانک له تصویب وروسته د بانکونو د ثبت مرکزې دفتر ته سپارل کېږي او شتېږي.

(۲) بانک نشي کولای د د افغانستان بانک له د مخکنۍ لیکلې اجازې پرته په خپله اساسنامه کې تعدیلوونه راوړي.

د بانک پانګه یېز جوړښت شلمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی تر خوشتمنۍ یې ثالثو اشخاصوته د هغه له بدھيو د د افغانستان بانک لخوا د هغه د ورکړل شوي لوړېرنۍ پانګې د حداقل مبلغ له میزان خڅه د جواز د ترلاسه کولو په وخت کې یا له هغه زیات مبلغ خڅه چې د د افغانستان بانک یې تاکي، زیات وي.

(۲) بانک نشي کولای خپله پانګه یا زبرمې د ونډو د بیا پېروډنې یا د هغو خاوندانو ته د پانګې یا زبرمې یېزو شتمنیو د ویش په واسطه، د د افغانستان بانک له د مخنۍ اجازې پرته راتېټې کړي.

په بانک کې د واکمنو استحقاقې ونډو په هکله قیودات يو ویشتمه ماده:

(۱) هېڅ شخص نشي کولای د د افغانستان بانک له د مخکنۍ اجازې پرته په یوه بانک کې چې په بوازې سر یا د هغه له اوښنې (فعلي) مشارکت سره یو خای په هغه مشارکت کې واکمنه استحقاقې ونډه تشکیل کړي، مشارکت ترلاسه کړي.

دانکداری قانون

- (۲) هغه شخص چې په بانک کې واکمنه استحقاقی ونده لري، نشي کولاهي د افغانستان د بانک له مخکني ليکلې اجازې پرته، په نورو بانکونو کې مشارکت چې د هغه د استحقاق د وندي د زياتدو یا په هغه بانک کې په سلو کې (۲۰) یا په سلو (۳۳) او یا په سلو (۵۰) ته د هغه د رائې د حق د نسبت د رسبدو سبب شي او یا د دې باعث شي چې بانک د هغه تابع شرکت وګړئي، ترلاسه کري.
- (۳) هغه شخص چې په بانک کې د واکمن استحقاق ونده لري، نشي کولاهي د افغانستان بانک له د مخنۍ ليکلې اجازې پرته، په نورو تشباثتو کې مشارکت چې د هغه د واکمن استحقاق د وندي د را منځته کېدو یا (۲۰) یا په سلو (۳۳) او یا (۵۰) زياتو ته په سلو کې یا له هغه نه زیات د هغه د رائې د حق او پانګي د زياتدو سبب شي، ترلاسه کري.
- (۴) په هغه صورت کې چې په بانک کې د واکمنې استحقاق د وندي لرونکي شخص په نورو تشباثتو کې مشارکت چې د هغه د واکمن استحقاق د وندي د رامنځته کېدو سبب شي چې د هغه د رايې حق یا پانګه په سلو کې (۲۰) یا په سلو کې (۳۳) یا په سلو کې (۵۰) فيصدو او یا زياتو ته ورسوي، مشارکت ترلاسه کري، مکلف دي د د افغانستان بانک منظوري واخلي.
- (۵) د دي مادي په (۱، ۲ او ۴) فقره کې درج شوو اشخاصو ته د د افغانستان بانک اجازه اړينه ګټل کېږي او د غوبښنليک په وړاندې کولو سره چې د دي مادي په (۶) فقره کې د درج شوي حکم تائیدوونکي دي، د د افغانستان بانک د وضع شوو مقرراتو مطابق صورت موسي.
- د افغانستان بانک کولاهي شي د غوبښنليک په تائید کې مستند اضافې مدرکونه وغواړي.

دبانکداری، قانون

٤١

- (٦) د افغانستان بانک د دغو شرایطو لاندې غوبښتنلیک ورکونکي شخص ته اجازه صادروي:
- ١- د غوبښتنلیک ورکونکي ورتوب او مناسبوالی، په هغه صورت کې چې حقيقی شخص وي.
 - ٢- د مدیرانو ورتوب او مناسبوالی، په هغه صورت کې چې غوبښتنلیک ورکونکي حکمي شخص وي.
 - ٣- غوبښتنلیک ورکونکي د جنایي فعالیتونو مرتکب شوي نه وي.
 - ٤- له خطر سره د بانک د سالم او محطاڼانه مدیرانه په اړه د مدرکونو نه موجودیت، په هغه کې د اکتساب په نتيجه کې د نفوذ د استعمال په علت.
 - ٥- د اکتساب په نتيجه کې بانک، د یوه تثبت په تابع شرکت بدل شوی نه وي چې له دغه امله نه د بانک شکل ولري او نه د مور بانکي شرکت شکل.
 - ٦- په هغه صورت کې چې د اکتساب په نتيجه کې بانک، د بانک په تابع شرکت یا غير مېشت مور بانکي شرکت باندې بدل شي، د بانکونو تنظيمونکي په هغه هپواد کې چې د هغوي مرکزي دفتر هله واقع دي، دغه اکتساب ته اجازه ورکړي وي.
 - ٧- که چېږي غير مېشت تثبت د اکتساب په نتيجه کې له بانک سره اړیکي پیدا کړي وي، په اغیزناکه توګه په هغه هپواد کې چې مرکزي دفتر یې هلتنه واقع دي نه خارل کېږي یا پدې علت چې د هغه هپواد خارونکي مقامات له افغانستان بانک سره همکاري نه کوي، اکتساب د دافغانستان بانک د خارنيزو مسئوليتونو خنډ (مانع) وګرځي.
 - ٨- د نورو شرایط تطبیقول چې ممکنه ده د افغانستان بانک یې د مقرراتو په واسطه تجویز کړي.

دانکداری، قانون

- (٧) د افغانستان بانک ته د غوبنتنلیک د سپارلو (تسیلیمولو) له نبټي څخه د دریو میاشتو په ترڅ کې، غوبنتنه باید تأیید یا رد شي او د افغانستان بانک د تصمیم یو نقل غوبنتنلیک ورکونکی ته واستول شي، د هغه غوبنتنلیکونو د منظوري یا رد موده (میعاد) چې د غیر مبشت غوبنتنلیک ورکونکی لخوا تسلیمبری شپږ میاشتني ده، د اجازې د صادرولو په صورت کې، د افغانستان بانک کولاهي شي د اکتساب د بشپړدو لپاره وروستني موده وټاکۍ، د رد په صورت کې ده، د غوبنتنلیک د دلیلونه په مشروح ډول د غوبنتنلیک ورکونکی په واک کې ورکري.
- (٨) د دې مادې په (١) فقره کې د درج شوي حکم او وروستني موډي چې د یوه مشارکت د اکتساب په منظوري یې تاکلې ده، د نه رعایتولو په صورت کې، د افغانستان بانک په لیکلې توګه شخص ته امر کوي چې په امریه کې د تاکلې موډي له تبریدو د مخه، خپله توله ونده یا پې یوه برخه چې په امریه کې مشخصه کېږي وپلوري یا په بل ډول له هغې څخه منصرف شي.
- (٩) شخص نشي کولاهي د افغانستان بانک له لیکلې خبرتیا د مخه په بانک کې خپله واکمنه استحقاقی ونده وپلوري یا په بل ډول له هغې څخه منصرف شي.
- (١٠) شخص نشي کولاهي د افغانستان بانک له لیکلې خبرتیا د مخه د خپلې شتمنې د میزان په هکله چې قرار دی په بانک کې پاتې شي، د خپل استحقاق ونده پداسي ډول رالې کړي چې د رايې د حق یا پانګې نسبت یې په سلو کې له ۲۰ یا ۳۳ او یا ۵۰ څخه بنکته ته ورسپې او بانک تابع شرکت وکيل شي.
- (١١) بانک مکلف دی له ونده والو څخه د ونډو د بېرته پېرودنې په شمول په پانګه کې د ونډي د اکتساب یا له لاسه ورکولو په هکله چې د دې مادې په (٢ او ١٠) فقره کې د درج شو تاکلو حدودو د جکې د

دبانکداری، قانون ۴۳

- يا تېټېدو باعث وګرخي د معلوماتو له ترلاسه کولو وروسته د دريو ورئو په ترڅ کې د د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.
- (۱۲) بانک مکلف دی د مالي کال له پایته رسیدو یوه میاشت د مخه د شتمني (دارایي) او ونده والو اندازه چې د واکمن استحقاقی ونده لري، په لیکلې توګه د د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.
- (۱۳) د افغانستان بانک پدې اړه چې د دې مادې په (۶) فقره کې د درج شوو شرطونو یو یا زيات یې په یوه بانک کې د واکمن استحقاقی د ونډې لرونکي شخص په هکله د طبیق وړ ندي، د ډاډ ترلاسه کولو په صورت کې، په لیکلې توګه هغه ته امر کوي چې په امریمه کې د تاکلې مودې له تېربېدو د مخه، په بانک کې د حڅل استحقاق ټوله یا یوه برخه ونډه چې په امریمه کې مشخصه کېږي، پیلوړي یا په بل ډول له هغې خخه تیر شي.
- (۱۴) د امرېپ د صادرېدو له نېټې خخه، د دې مادې له (۶) یا (۱۳) فقرې سره په مطابقت کې د هغه شخص په واسطه چې په امریمه کې یې نوم اخیستل کېږي، د ټولې یا یوې برخې مشخصې ونډې تر پلورنې یا انصراف پورې د بانک د نظار هيئت له غړو خځه د هر غړې د رأيې ورکونې او غړیتوب حق چې د هغه په واسطه منصوب شوی دی، د تعليق حالت ته خې، د رأيې تعليق شوي حق د ونډو د عمومي مجمع د غونډو د نصاب د حد د تاکلوا په منظور، د فوق العاده غونډو په شمول د محاسبې وړ ندي.
- (۱۵) د افغانستان بانک د غونښتنې له مخې، کمېسیون، مخصوص او خودمختر مدیر چې د رأيې د حق لرونکي او د دې مادې په (۱۴) ماده کې درج د تعليق شوي غړې خای نیونکي وي، انتسابوي.
- د بانک اداري جوړښت
دوه ويشهمه ماده:
(۱) بانک د لاندې اداري جوړښت لرونکي دې

دانکداری، قانون

- ۱- د ونده والو عمومي مجمع، د تصميم نيوني د ستري (عالی) مرجع په توګه.
- ۲- د نظارت هيئت د بانک د اداري او فعالیتونو د خارني د مسئول په توګه.
- ۳- عامل هيئت، د بانک د چارو د اجراء د مسئول په توګه چې د بانک ورخنی اداره په غایه لري.
- ۴- د بررسی کميته، د حسابداري، کنترول او داخلی بررسيو چارو د مسئول په توګه.
- ۵- نور هيئتونه او کميتي عندالضرورت د بانک د اساسنامې مطابق جوړدای شي.
(۲) بانک مکلف دي د مخه تر دي چې شخص د نظار د هيئت يا عامل هيئت يا د بررسی د کميتي غږيتوب ته منصوب کري، موضوع دي د مدرکونو په وړاندي کولو سره د دي قانون د^(۹) مادې مطابق د بانکداري، د جواز د غوبښني په وخت کې د د افغانستان بانک ته وړاندیز او د هغه اجازه دي واخلي.

د ونده والو عمومي مجمع در وشتمه ماده:

- (۱) د بانک د ونده والو عمومي مجمع د لاندي دندو او واکونو لرونکي ده:
 - ۱- د بانک په اساسنامه کې د تعديلونو تصویبول.
 - ۲- د بانک د دندو د لايحي تصویبول او په هغې کې تعديلونه.
 - ۳- د پكتيانې د نرڅ د کلې سياست د ډول ډول شتمنيو چې د لاس رسپدني وړ وجوهه د پانګي اچونې لپاره مناسبې وي او د بانک د نورو مالي، حسابداري، اداري او کدرۍ کلې سياستونو تاکل.
 - ۴- د بانک د تشکيلاتي جورښت تاکل.

دبانکداری، قانون ٤٥

- ۵- د بانک د تابع شرکتونو، فروعو او نمایندگی د دفترونوتاًسیسول او انحلال.
- ۶- د نورو مالي مؤسسو په ونده ایزه (سهامي) پانګه کې د بانک د مشارکت په هکله د تصمیم نیول.
- ۷- د بانک د نظار هیئت، عامل هیئت د برسی د کمیتې د غرو تقرر، عزل او د هغوي د معاشونو او حق الزحمو تاکل. (د معاشونو او حق الزحمو تاکل د بانک په مالي وضعیت او عوایدو پوري اړه نلري).
- ۸- له بانک خخه په استازیتوب د قراردادونو او ژمنو د لاسلیک په هکله د بانک د مدیرانو د واکونه حدودو تاکل او دا چې دغه واکونه تر کومه حده پوري کیدای شي، محول شي.
د نظار هیئت د غرو واکونه ثابت دي او د سپارلو وړ ندي.
- ۹- د دي قانون د اته ويشتمي مادې مطابق د بانک د مدیرانو له سوداګریزو ګټيو سره به رابطه کې د معلوماتو د وړاندې کولو او په هغو کې د تعدیلاتو د کړنلاري تصویبول.
- ۱۰- د بانک د بودجې تاکل او منظورول، د مدیرانو، کارمندانو، مامورینو او استازو د استخدامولو د طرزالعمل تصویبول.
- ۱۱- د بانک په مجازه پانګه کې د زیاتوالی منظوري، د بانک د وندو د حدودو د شرایطو او ضوابطو تاکل.
- ۱۲- د بانک د برسی د کمیتې د وړاندېز پر اساس د بانک د ګلنیو ګزارشاتو او روپیتونو تصویبول، د بانک د خالصو عوایدو تاکل، د بانک زیرمه ایزو حسابونو او یا ونډه والو ته د وندو د ګټې (مفاد) په ډول د دغسي خالصو عوایدو انتقالول او ورکه.
- ۱۳- د بانک په دفترونو کې د مخصوصو زیرمو جوړول.
- ۱۴- د بانک د پلورلو، ادغام او انحلال، یا بندولو په هکله تصمیم نیول.

دانکداری قانون

- (۲) ونده والد بانک په ونده ایزه پانگه کې د هغوي د وندي له ميزان سره متناسب، د رأيپ د حق لرونکي دي او هر ونده والد کولاني شي په خپله یاد یوه استازى له لاري، د ونده والو په عمومي مجمع کې د خپلې رأيپ له حق خخه گتىه واخلي.
- (۳) د ونده والو د عمومي مجمع غوندي، د ارتيا له مخې جوريدي شي، د غوندي د خاي، نبتي او مودي په هكله معلومات د هغې له اجنداسره يوځای یوه مياشت د مخه ونده والو ته استول کېري. په اضطراري غوندو کې دغه موده تر اوو ورڅو پورې را کمېري. په غوندو کې د هغو موضوع ګانو په هكله چې په اجنداسره کې شاملې نه وي، تصميم نشي نیوں کيدا. عادي غوندي حداقل په کال کې یوڅل، د بیلانس شیت د بهرنې بررسی او د بانک د تېر مالي کال د مالي رویت له بشپړیدو دوه مياشتې وروسته دايرېږي. فوق العاده غوندي د نظارت هیئت، عامل هیئت او د بررسی د کميtie او هغو ونده والو په غوبښنه چې، جمعاً په سلو کې د شلو یا زياتورأيو حق لري، په غوبښنه دايرېږي شي.

ناظار هیئت

خليري وشتمه ماده:

- (۱) د بانک د ناظار هیئت لاندې دندې او واکونه لري:
- ۱- د بانک پر اداره او فعالیتونو باندې خارنه.
 - ۲- عامل هیئت او د ونده والو د عمومي مجمع ته د سلا (مشورې) ورکول.
 - ۳- د ونده والو د عمومي مجمع د غوندو جوړول او د اجنداء برابرول. د غوندو اجنداء چې د ونده والو، عامل هیئت او د بررسی د کميtie په غوبښنه دايرېږي، پخپله د هغو لخوا ټاکل کېږي.
 - ۴- د ارتيا په صورت کې، د بانک د هغو شمېر معاملو د اجازې صادرول چې د ونده والو د عمومي مجمع تصميم ته ارتيا لري.

دانکداری، قانون

۴۷

۵- له نافذه قوانینو او مقرراتو خخه د بانک د سرگروني په صورت کې، عامل هيئت ته د اخطار صادرول او پدې برخه کې د دا Afghanistan بانک او ونډه والو عمومي مجمع ته د خبرتیا استول.

نظرار هيئت کولاهي شي په هغه صورت کې چې بانک د لومړي حل لپاره د سرگروني مرتكب شوي وي او د هغود منفي اغيزو په محوه کولو موافق شوي وي او د هغود تکرار خخه د مخنيوی لپاره يې لازم اقدامات کړي وي، د دا Afghanistan بانک ته د خبرتیا له ورکولو خخه دې ډډه وکړي.

نظرار هيئت مکلف دی د سرگروني موضوع او پایلې يې د خپلو غونډو د یادښت په کتاب کې ثبت کړي.

۶- د اړیتیا په صورت کې د بانک له سالم او محتاطانه مدیریت خخه د ډاډ د ترلاسه کولو په منظور، عامل هيئت ته د لارښونې صادرول.

۷- د عامل هيئت او بررسۍ د کميته د هغه شمبر غړو د غږيتوب تعليق چې د دې قانون د یوه حکم پر اساس يې واک سلب شوي وي يا پداسي په عامل هيئت یاد بررسۍ په کميته کې د هغوي د حضور دوام د بانک له سالم او محتاطانه مدیریت سره جوړ نه وي او تر هغه وخته پوري چې د غږيتوب تعليق شوي غړي يا برته به خپلو دندو و ګمارل شي او یا د ونډه والو د عمومي مجمع لخوا په دايими توګه تعويض شي، د نورو اشخاصو مؤقته خاى نيونه.

۸- په ټولو هغو مواردو کې چې نظرار هيئت بې تشخيص کړي چې د بانک او د عامل هيئت د دوو يا له دوو خخه د زیاتو غړو ترمنځ د ګټيو تضاد وجود لري، د عامل هيئت په عوض له بانک خخه استازیتوب.

۹- هغه تصمیمونه چې د دې مادې د (۴) خخه تر (۸) جزء مطابق د نظرار هيئت لخوا نیسول کېږي، د ونډه والو د عمومي مجمع په وروستي، اجنداء کې درجېږي.

- (۲) د بانک د نظار هیئت، د تاق ترکیب لرونکی دی او له دریو خخه لبر او له نهو غرو خخه نشي زیاتیدای. د هیئت غري حقیقی اشخاص دی او د بانک د ونده والود عمومي مجمع لخوا د یوی خلور کلنپی مودی لپاره انتصابیری، د روستیو دورو لپاره په عین موده د نظار هیئت د غري بیا انتصاب مجاز دي.
- د نظار هیئت غري نشي کولای له بانک سره د مالکیت، اداري او استخدام په گرونو کې اړیکې ولري خو دا چې د هغنو اړیکې د هغوي په دندو پوري مربوطې وي، د ونده والو عمومي مجمع، د نظار هیئت یو تن غري د نظار هیئت د رئیس په توګه تاکي.
- (۳) د نظار هیئت تصمیمونه د غرو د رأیو په ساده اکثریت سره نیوں کېږي، غري نه شي کولای د رأیو له ورکولو خخه دده وکړي.

عامل هیئت

پنځه ویشتمه ماده:

- (۱) د بانک عامل هیئت، د بانک د اداري او فعالیتونو د اجراء مسئول دی.
- (۲) عامل هیئت د تاق ترکیب لرونکی دی، له دریو خخه د لبرو غرو لرونکی نشي کیدی. د عامل هیئت غري د ونده والود عمومي مجمع لخوا د یوی خلور کلنپی دورې لپاره تاکل کېږي، د روستیو دورو لپاره په عین موده، د هغوي بیا تاکل مجاز دي. د ونده والو عمومي مجمع د عامل هیئت یو تن غري د عامل هیئت د رئیس په توګه تاکي.
- (۳) په هغه صورت کې چې شخص د غربتوب شرایط له لاسه ورکړي، د ونده والود عمومي مجمع لخوا په عامل هیئت کې له غربتوب خخه لېږي کېږي.

دبانکداری، قانون ۴۹

(۴) د عامل هیئت تصمیمونه په غونډه کې د حاضرو غړو د رأیو په ساده اکثریت سره نیول کېږي، غري نشي کولای له رأیې ورکولو څخه چې ټکنیکو ټکنیکو.

د بررسی، کمیته شپږ ویشتمه ماده:

(۱) د بانک د بررسی، کمیته د لاندې دندو او واکونو لرونکې ۵ه:

۱- د بانک لپاره د حسابداري او د ریسک د اداري د مناسبې او

اغېزنا کې کړنلارې جوړول او د هغو پر تطبيق او رعایت باندې خارنه

او د بانک د حسابونو او سندونو د بررسی، لپاره د تدبیرونو نیول.

۲- په بانک کې د تطبيق ور قوانینو پر رعایتولو باندې خارنه او نظار

هیئت ته پدې برخه کې د ریوت وړاندې کول.

۳- د هغو موضوعګانو په اړه چې د نظار هیئت لخوا هغه ته سپارل

شوی دي، د نظریو وړاندې کول.

۴- د نظار هیئت یا د ونډه والو په غوبستنه چې ټول په سلوکې له

(۱۰) څخه د زیاتو رأیو د حق لرونکې دي د بانک د بررسی د کمیتې

لخوا د منظور شوي پلان پر اساس یا د بانک د اساسنامې مطابق د

بانک پر فعالیتونو او معاملو باندې نوې کتنه.

(۲) د بررسی د کمیتې غري د تاق ترکیب لرونکې دي او له دریو

څخه د لبو غړو لرونکې نشي کېږي. د بررسی، کمیته د بانک د ونډه

والو د عمومي مجمع لخوا د یوې خلشور کلنې دورې لپاره

انتصادېږي، د وروستیو دورو لپاره، په عین موده، د هغوي بیا تاکل

مجاز دي.

د ونډه والو عمومي مجمع د بررسی د کمیتې یو تن غړي، د بررسی

کمیتې د رئيس په توګه تاکي.

٥٠

دانکداری، قانون

(۳) د بررسی، د کمیتې تصمیمونه، په غوندہ کې د حاضرو غړو د رأيو به ساده اکثریت سره نیټول کېږي. غري نشي کولاهي د رأيې له ورکولو خخه چډه وکړي.

د مدیرانو د شرایطو لول

اووه ويشهمه ماده:

شخص په لاندې شرایطو سره د بانک د نظار هیئت يا عامل هیئت يا د بررسی، د کمیتې په غړیتوب منصوبدلاني شي:

۱- وړ او مناسب وهي.

۲- د بانک د یوه هیئت يا کمیتې برحال غري نه وي.

۳- په هغه هیئت کې چې دې یې غري دې با قراروی چې غري يې شي، د ګډون له حق خخه محروم شوي نه وي.

۴- دولتي کارکوونکي نه وي. د تدریس چاري له دې حکم خخه مستشنی دي.

۵- د بانک له یو مدیر سره تر دوه یمې درجې پوري ازدواج له لزې خپلوي يا اړیکې ونه لري يا رضاعي ورور نه وي.

د سوداګریزو ګټو بر بنډول (افشاء کول)

اته ويشهمه ماده:

(۱) د عامل هیئت، نظار هیئت او بررسی، د کمیتې غري د انتصاب په وخت کې مکلف دي د خپلو يا د خپلې کورنۍ د یوه غري د پام وړ سوداګریزو ګټو په اړه چې په مستقیم یا غير مستقیم ډول یې لرونکي دي، مؤظف هیئت ته بشپړ معلومات وړاندي کړي، دغه پروسه د کېرنلاري مطابق چې د ونډه والو عمومي مجتمع یې تصویبوي، هر کال صورت مومي.

(۲) په هغه صورت کې چې د بانک د نظار هیئت، عامل هیئت يا د بررسی، د کمیتې چې د تصمیم نیټولو د واک لرونکي دي، د غري د

دبانکداری، قانون ٥١

سودا گریزو گتیو موضوع تر بحث لاندې نیول شی، غړي مکلف دی، پدې برخه کې د خبرو په پیل کې شپږ معلومات وراندې کړي او د تضمیم نیولو په بهیر کې ګډون ونکړي. د نصاب د شپږ پدو په منظور، د د حضور په غونډه کې اړین نه ګنډ کېږي.

د اسرازو ساتل

نهه ويشهمه ماده:

د بانک برحال او پخوانی رئیسان، مدیران او کارکوونکي د بانک د اسرازو په ساتلو مکلف دي او نشي کولای له هغه اطلاعاتو خخه چې په بانک کې یې د خپلو خدمتونو په بهیر کې ترلاسه کړیدي، په شخصي ګته استفاده وکړي او یا هغه د نورو اشخاصو په واک کې ورکړي، خود قانون د حکم مطابق دغه اطلاعات کېدلی شي مامورینو، کارکوونکو او استازې د پليونکو، بررسان او مختصینو په شمول چې د دافغانستان بانک لخوا توظیف شوي دي او یا نورو دولتي مراجعوا او عدلی او قضائي ادارو ته چې قانون یا واکمني محکمې هغوي مؤظف کړي دي، وښودل شي.

بانک له نوي سره سازمان ورکول

دېرشمہ ماده:

د بانک له نوي سره سازمانو، ادغام یا تجزیه، ده ګونو په شمول چې جواز یې لغو شوي دي، یوازې د دافغانستان بانک په ليکلې اجازه صورت موندلی شي، دغه اجازه په هغه صورت کې صادرېږي چې بانک یا بانکونه چې پدې ډول سره منځته راغلي دي، بانکي جواز ولري او یا هغه ترلاسه کړي شي.

د بانک د استحقاقی وندو په هکله محدودیتونه
بوده بشمه ماده:

(۱) بانک نشي کولاهي د لاندي شرایطو د تحقق په صورت کې، د د
افغانستان بانک له اجازې پرته، په یوه حکمی بنست (نهاد) کې
هغسي ګډون (مشارکت) ترلاسه کړي چې د واکوال استحقاقی د
وندي ډ رامنځته کبدو يا زیتابدو باعث شي:

۱- حکمی بنست، د بانک تابع شرکت شي.

۲- د هغه د فتری شتمني ارزښت، د بانک د لاس نه خورلې پانګۍ
او زبرمي له په سلو کې له (۱۰) خڅه زیات وي.

۳- د بانک د ټولو (مجموعي) شتمني د فتری ارزښت د بانک د لاس
نه خورلې شتمني او زبرمو له په سلو کې له (۴۰) خڅه زیات وي.
د د افغانستان بانک کولاهي شي د غه فيصدي بالترتيب په سلو کې
او (۶۰) فيصدو ته زياته کړي.

(۲) هغه ونډي چې د مالي معاملو يا د نجات د عملياتو يا د بیا
پلورنې لپاره له مشتری خڅه د پېردونې په بهير د عملياتو په ترڅ کې
د ورکړل شوو تضمینونو د اخیستلو په پایله کې چې په موقټ ډول د
بانک په خپل نوم د نورو په ګټه په امانت کې ساتل کېږي، د واکمني
استحقاقی وندې په نوم (عنوان)، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج
شوو حدودو د محاسبې په منظور، په حساب کې نه راخې.

هغه ونډي چې د بانک په واسطه، د دې فقرې له حکمونو سره په
مطابقت کې اكتساب کېږي، له ځنډه پرته د بانک لخوا پلورل کېږي
او يا په یو بل ډول سره له هغې خڅه تبرېږي.

هغه ونډه چې د بانک په امانت کې قرار لري، لدې حکم خڅه
مستشی دي.

دانکداری قانون

۵۳

- (۳) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي اجازه لیک اخیستل د هغه غوبنتنليک په وراندي کولو سره چې د لاندې مدرکونو لرونکي وي، صورت موندلاني شي:
- ۱- تصدیق شوي نسخه چې د نظر وړ اکتساب په هکله د بانک د تصمیم بنکارندوي وي.
 - ۲- په نورو تشبثاتو کې د هغې استحقاقی وندې په شمول چې له نظر وړ اکتساب خخه لاسته رائې، د بانک د واکوالې استحقاقی وندې اندازه.
 - ۳- په بانک کې د نورو تشبثاتو د استحقاقی وندو اندازه.
 - ۴- د دې فقرې په (۲ او ۳) جزو کې د درج شوي حکمي بنست او نورو تشبثاتو اصلې سوداګریز فعالیتونه چې بانک په هغو کې د ګډون (مشارکت) پلان لري او د دوى د مرکزې دفتر تشخيص.
 - ۵- په هغه صورت کې چې حکمي بنست د نظر وړ مشارکت په پایله کې د بانک په تابع شرکت بدال شي، د مدیرانو او د اړوندو مدرکونو فهرست (هغو مدرکونو ته ورته چې د بانکي جواز د غوبنتنليک په وخت کې د بانک د مدیرانو په هکله، د دې قانون د نهمې مادې مطابق صورت مومنې) لازمي دي.
 - ۶- په هغه صورت کې چې حکمي بنست چې بانک په هغه کې د مشارکت اراده لري، غير مبشت بانک وي. د تصدیق لیک وجود چې نوي د هغه هپواد د بانکونو د تنظیموونکي په واسطه چې د غير مبشت بانک مرکزې دفتر پکې واقع دي، تأیید کړي چې غير مبشت بانک له عمومو خخه د سپارنو د ترلاسه کولو او د ورکړي وړ نورو وجوهه د راکړې ورکړې د فعالیتونو د سرته رسولو د جواز لرونکي دي او له پام وړ اکتساب سره مخالفت نلري.

دانکداری، قانون

- (۴) د افغانستان بانک د غوبنتنلیک د ترلاسه کولو له نېټې خخه وروسته د دریو میاشتو په ترڅ کې، د دې مادې د (۳) فقرې د حکم مطابق، اجازه صادره وي. لاندې موارد له دې امر خخه مستثنی دی:
- ۱- د دې مادې په (۴) فقره کې د درج شوي حکم نه رعایتول.
 - ۲- د حکمی بنسټ له مدیرانو خخه د یوه یا زیاتو مدیرانو نه ورتیا او مناسبوالی چې د پام وړ مشارکت په پایله کې د بانک په تابع شرکت بدل شوي وي.
 - ۳- د نظر وړ مشارکت له سالم او محطاڼه مدیریت خخه د نه ډاډ موجودیت او یا جنایی فعالیتونو ته د حکمی بنسټ تشبت.
 - ۴- د افغانستان بانک د خاریزو دندو نه ترسره کېدل پدې علت چې غیر مېشت تشبت د اكتساب په پایله کې د بانک جزو شوي او به هغه هیواد کې چې مرکزې دفتر یې پکې واقع دی، په اغیزناکه توګه نه خارل کېږي یا دا چې د هغه هیواد خارونکي مقامات له دافغانستان بانک سره همکاري نه کوي.
- (۵) د افغانستان بانک کولای شي د جواز د صادرېدو په صورت کې، د مشارکت د اكتساب لپاره د حد اکثر مهلت موده وټاکۍ، د غوبنتنلیک په صورت کې، د افغانستان بانک مکلف دی دلایل یې وړاندې کړي.
- (۶) هغه بانک چې په دې ماده کې د درج شوي حکم د نه په پام کې نیولو او د دافغانستان بانک له د مخنى لیکلې اجازې پرته یې مشارکت اكتساب کړي وي او یا یې د هغه مهلت له مودې خخه چې د افغانستان بانک لخوا تاکل شوې د له رعایتولو خخه یې سرغونه کړي وي، د د افغانستان بانک هغه ته امر کوي چې د هغې نېټې له تپرېدو د مخه چې په امر کې تاکل شوبده، خپله ټوله یا یوه برخه واکمنه استحقاقې ونډه وپلوري یا په یو بل ژول له هغې خخه تير شي.

دانکداری قانون

۵۵

(۷) د افغانستان بانک کولای شي له هغه تثبت خخه د ډاډ په ترلاسه کولو سره چې بانک پکې واکواله استحقاقی ونډه لري او د جنایې فعالیتونو مرتکب شوي وي یا د بانک سالم او محطاڼانه مدیریت له خطر سره مخامنځ شوي وي یا ئې د بانکداری جواز له لاسه ورکړۍ وي یا غږ مېشت بانک به هغه هبواد کې چې مرکزي دفترې پکې واقع دی، په اغېزناکه توګه نه خارل کېږي او یا دا چې خارونکي مقامات يې له د افغانستان بانک سره همکاري نه کوي، بانک ته امر ورکړۍ چې په امر کې د پاکل شوې نېټې له تېربېدو د مخه دې خپله توله یا یوه برخه استحقاقی ونډه وپلوري یا په یو بل ډول سره له هغې خخه تېر شي.

خلورم فصل

دنده ایزې غوبښني (عملیاتي التزامونه)

د بانکوالی عمومي اصول

دوده دېرشمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی خپلې اداري چاري او فعالیتونو د قانون د حکمونو، د بانکوالی، د جواز یا اجازه لیک د منضمه شرایطو او محدودیتونو او نورو حکمونو، لرزندونو او دستورونو مطابق چې د د افغانستان بانک لخوا صادرېږي په سالم او محطاڼانه توګه سرته ورسوی.

(۲) بانک د لاس رسی وړ وچهي پانګه ایزو کافې سرچینو په ساتلو، د شتمنیو د استهلاک لپاره په تدارکاتو، د پورونو په ورکړۍ او د احتمالي ضررونو په جبران، د راکړې ورکړې د حسابداری د سندونو او سوابقو په ساتلو، د ريسک له احتمالي ضرر خخه د مخنيوی لپاره داغېزناکو تدبیرونو په نیولو او د خپلو شتمنیو د ضرر د مخنيوی په منظور له ډول ډول پانګو اچونو خخه د ډاډ په ترلاسه کولو مکلف دي.

دانکداری قانون

- (۳) د افغانستان بانک کولای شي د بانکونو د احتیاطي خارنې معیارونه او کړنلاره اټکل او د مقرراتو په واسطه وضع کړي.
- (۴) د عامل هیئت رئیس یا اداري مسئول مکلف دي، په هغه صورت کې چې د بانک الزامي پانګه، د نافذه قوانینو او مقرراتو مطابق له ټاکلې اندازې خخه لپروي، موضوع دې سمدستي د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.
- (۵) د افغانستان بانک کولی شي په دې فصل کې د درج شوو غیر مبسوتو بانکونو د فروعو د حکمونو د بنه تطبیق لپاره ځانګړي مقررات وضع کړي.

بانکوالی فعالیتونه

دري د پرشمه ماده:

- (۱) بانک کولای شي دې قانون د حکمونو او د بانکوالی په جواز کې یې د وضع شوو شرایطو مطابق، لاندې فعالیتونه سره ورسوي:
۱- د عندالمطالبه سپارنو په شان د پولي سپارنو یا نورو سپارنو یا د بيرته ورکړي نورو وجوهو چې تکتیانه په هغو پوري اړه ونيسي یا ونه نيسۍ، د پولي سپارنو ترلاسه کول.
۲- د اعتبار ورکړه که خه د رهن یا د مال د حبس د حق په وسیله تضمین شوې وي یا نه، له محدودیت پرته د مصرفی او رهني اعتباراتو پر ورکړي، په تنزیل سره د معاملې وړ سندونو د پیرودلو په شمول او له ظهر نویس خخه د ترلاسه کولو له حق پرته یا له پلورونکی خخه د ترلاسه کولو حق پرته په تنزیل سره د دین د ترلاسه کولو پیرودل او د وسایلو او تجهیزاتو د اجارې په شمول د سود اګریزو معاملو تمویل پدې شرط چې بیه یې د اجارې د مودې تر پایته رسپدو پوري ورکړه شي او اجاره ورکونکي د ترمیم او په هغو پوري د اړوند لکښتونو مسئول نه وي.

دبانکداری، قانون

۵۷

- ۳- د خان یا د پیرودونکو په گته د لاندې مواردو پلورل او پیرودل د هغه بیا پلورلو او د دلای د خدمتونو د برابرولو لپاره:
- د چک، برات، حجت او د سپارنې د ګواهی لیک په شمول د پیسو د بازار سندونه.
- بهرنې اسعار.
- ګران بیهه فلزات او قیمتی ډبرې.
- په بهرنیو اسعارو او د ټکټانې په نرخ پورې مربوط سندونه.
- وندې او نور بها لرونکي سندونه.
- مخکى پیرودل شوی (پیش خرد) قراردادونه، مستقبلي قراردادونه، اختیار قراردادونه او په اسعارو پورې نور مربوط مشتقات.
- د معاوضي موافقت لیکونه.
- د پور پانې.
- ۴- په خپله یا د مشتریانو په گته، د ضمانتونو او د C/L اعتبار پابو د مشروطو ژمنو لاسلیک کول.
- ۵- د تصفیوي خدمتونو یا د پیسو، بها لرونکو سندونو او د چکونو، اعتباری او د بتی کارتونو او د ورکړۍ ور نورو کارتونو، مسافرتی چکونو، بانکي برات د انتقال په شمول، تلگرافي، الکترونيکي، دیستونو او له د مخه مجاز شوو کړبد پتونو د ورکړۍ د سندونو د انتقال تو د خدمتونو تأمینول.
- ۶- د پیسو دلای.
- ۷- د بهاء لرونکو سندونو په شمول د ګران بیو شیانو خوندي کول او ساتنه.
- ۸- د بهاء لرونکو سندونو د تاکونکي، مالي سلاکاري یا مالي استازيتوب د مدیر په توګه د خدمتونو برابرول.

دانکداری، قانون

- ٩- د بازار د اقتصاد په هکله د عمومي معلوماتو په شمول د مالي اطلاعاتو او د اعتبار د ريوت ورکونې د خدمتونو برابرول.
- ١٠- د دي مادې له (١٢٩) جزء خخه راپیدا شوي نور فرعني فعاليتونه.

ممنوعه فعاليتونه

څلور د پرشمه ماده:

- (١) بانک نشي کولاهي، د عمده يا پرچون پلورني په سوداګري، صنعتي يا توليدي، د حمل او نقل، کرنې، ما هي گيرى، کان، ودانيو، يىمىي يا په نورو سوداګريزو فعاليتونو کې د عامل، استازى او شريک په توګه، لاس پوري کړي، د دي قانون په درې د پرشمه ماده کې درج شوي فعاليتونه لدې حکم خخه مستثنى دي.
- بانک کولاي شي د د افغانستان بانک د دمحه په ليکلې اجازه تر هغه خایه چې د غوبېستنو (مطلوباتو) د تراشه کولو لپاره یې لازم دي، په مؤقته توګه د دغه ډول فعاليتونو سرته رسولو يا په سرته رسولو کې مشاركت ته دواړ ورکړي.
- د افغانستان بانک واک لري ترڅو د دغه ډول فعاليتونو د سرته رسولو او مشاركت د دواړ وروستنى، موده وتابکي.

احتياطي ايجابات

پنهه د پرشمه ماده:

- (١) بانک د څلوا شتمنيو، له بيلانس شيت خخه د بهر افلامو او څللي زبرمه ايزي پانګې د مختلفو ډولونو په هکله د زيان او د ريسک د مدیريت د مختلفو شکلونو او څلوا نورو احتياطي ايجاباتو د اقل حد او اکثر حد نسبتونه، د دافغانستان بانک له مقرراتو سره په مطابقت کې تنظيموي او هغه مقررات او کړنلاري چې د دغه نسيتونو په محاسبه کې پکار ورل کېږي تحوزوي. نوموري مقررات

دبانکداری قانون

۵۹

د هغې مودې له تېرېدو وروسته چې بانک ته فرصت ورکړي چې د خپلو شتمنيو او بدھيو نسبتونه د مقرراتو له حکمونو سره هم غاري کړي، د انفاذ وردي.

(۲) بانک مکلف دی په لاندې مواردو کې د د افغانستان بانک دستورونه په پام کې ونسی:

۱- د ترلاسه شوو ضمانتونو او ګرويو په شمول د شتمنيو له ارزښت یا د ارزښت له تعییر یا د بانک د دیونو یا بدیھیو په میزان یا په میزان کې له تعییر سره په رابطه کې د لاس رسبدنې وړ ګوھو د سرچینو په هکله، د لازمو تدبیرونو نیوں. بانک ته اجازه ورکول کېږي چې دغه ایجابات له د افغانستان بانک سره د پولي سپارنو د ساتلو په واسطه چې معادل ارزښت لري، تأمین کړي.

۲- د بانکونو د اعتبار د تیول مبلغ او پانګو چونې او یا د دې چول خانګړو اعتباراتو او پانګو چونو د اکثر حد د تاکلو په اړه د لازمو تدبیرونو نیوں.

۳- د تکتیاني د نرڅ، سر رسید او نورو شروطو چې په مختلفو ډولونو او شکلونو تمویل، اجراء یا ترلاسه کېږي، د هغو مشروطو سپارنو او د یونو په شمول چې په استثنائي او ضاعو او حالاتو کې تجویزېږي، د نرڅ له تاکلو سره په رابطه کې د لازمو تدبیرونو نیوں.

۴- د شتمنيو او نورو تدارکاتو له طبقة بندي او ارزوني سره په رابطه کې د لازمو تدبیرونو نیوں.

۵- په لاندې مواردو کې د منوعیت او محدود یتونو د شرایطو رعایتوں:

- د ترسه شوي اعتبار او پانګو چونې او منل شوو بدھي گانو خه په مشروط یا غیر مشروط صورت، د ډولونو یا شکلونو په هکله.

- د شتمنيو د تکتیاني د نرڅ یا د سررسیدو یادسر رسید او د دیونو د تکتیاني د نرڅ د هم غاړي کولو په هکله.

دانکداری، قانون

- د نه خوندي (نه تحفظ) شوي خالص بپلاتس په هکله (تحفظ پدې مفهوم عبارت دی له هغه مالي اقدام خخه چې په بيو کې له تغییراتو خخه د راپیدا شو خطرونو مخنيوي وکړي)، له بهريو اسعارو، ګران بيه فلراتو او ګرانو (قيمتی) ډبرو، د مبادلي له سندونو او د تکټاني له نرڅ، د ونډو او نورو بهاء لرونکو سندونو، د دمځه پېروډني د قراردادونو، د معاوضې د موافقه ليکونو، د مستقبلی قرارداد د اختيار قرارداد او په اسعارو پورې د نورو مربوطو مشتقانو، ونډو، د پور د پابلو، ګران بيو فلراتو او د تکټاني د هغو نرخونو چې له یوه خاص نسبت خخه تجاوز وکړي، خخه عبارت دي.

(۳) بانک مکلف دي د تنظيماتي پانګي ارزښت، د هغه د پانګي او لاس نه خورلې زېرمې په شمول نسبت رسک يا له زياتي فيصدۍ ته چې له اصلې پانګې خخه د مرکې تنظيماتي پانګې د نيمابي له اقل حد خخه عبارت ده، د تعديل شو شتمنيود ټول ارزښت چې د د افغانستان بانک په واسطه تاکل کېږي اقل حد چې په سلو کې د دوولسو معادل دي، تأمين کړي.

(۴) بانک په لاتې مواردو کې نشي کولاهي شخص ته اعتبار ورکړي:
۱- په هغه صورت کې چې د نه حصول شو هغو اصلې پورونو ټول مقدار چې شخص ته ورکول شوي، د بانک د لاس نه خورلې پانګي او زېرمې له په سلو کې د پنځلسو یا د هري هغې زياتي فيصدۍ له معادل خخه چې د افغانستان بانک د مقرراتو په واسطه تاکل شوې وي، تجاوز وکړي.

۲- په هغه صورت کې چې د بانک د نه حصول شوی اصل پور ټول مقدار، د بانک د اعتبار ستر خطرونه د افغانستان بانک په مقرراتو کې د مندرجاتو مطابق، د بانک د لاس نه خورلې پانګې او د بانک د ذيرمو له په سلو کې د دوه سوه یا هري زياتي فيصدۍ خخه چې د

۶۱ دبانکداری قانون

افغانستان بانک د صادر و شوو مقرراتو په واسطه تاکل شوي وي،
تجاور وکړي.

(۵) هغه محدود یتونه چې د دې مادې د (۴) فقرې په (۲) جزء کې
تصريح شوي دي، نشي کبدای د هغه اصل پور په هکله تطبيق شي
چې د د افغانستان بانک د مقرراتو مطابق، په بازار کې د چتکې
پلورني د رهن به وسیله کلاً تضمین شوي دي، بانک نشي کولاني
داسی تضمین شوي اعتبار ورکړي چې د هغه پر بنسته هغنو اشخاصو
ته د تضمین شوو ټولو اعتباراتو نه ترلاسه شوي کلې مقادير د بانک د
زېږمه یېزې او لاس نه خورلې پانګې له (۱۵) په سلوکې یا هغې
لوري فيصدى، خخه چې د د افغانستان بانک د اړوندو مقرراتو مطابق
تاکل کېږي، تجاوز وکړي.

(۶) په دې ماده کې د درج شوو حکمنو د تطبيق په منظور، شخص
کولاني شي په هغنو نورو اشخاصو کې شامل شي چې له هغه سره په
مستقیمه یا غیر مستقیمه توګه داسی رابطه ولري چې د هغود یوه
مالی سالمیت د هغه بل پر مالی سالمیت باندې یا عین عامل یا
عوامل د هغود ځینو یا ټولو پر مالی سالمیت باندې اغږز واچوی یا
د دې رابطې د جوړښت په نتیجه کې شخص د هغه د واجب الاء
اعتبار د ورکړي مسئول شي.

د بانک او مشتریانو رابطه

شپږ د پرشمه ماده:

(۱) د بانک او مشتریانو ترمنځ روابط د هغنو ترمنځ د عقد شوو
موافقه ليکونو تابع دي او د هغه شرایط او ضوابط په یو اړخیزه توګه
د فسخ و پندي، خودا چې په موافقه ليکونو کې بل ډول ذکر شوي
وي.

(۲) بانک کولاني شي هغه شرطونه او ضوابط چې مشتریان یې د هغه
پر بنست معاملې ترسره کوي، د موافقه ليک په وسیله ترتیب کړي،

دانکداری قانون

په دغوموافقه ليکونوکې د تکتیانې نرخونه، فيسونه او لګښتونه شامل دي چې د بانک په واسطه په بانکي حسابونو کې د موجودو مبالغو له بابتنه يا د مشتریانو په واسطه د هغو اعتباراتو يا نورو خدمتونو له بابتنه چې بانک يې تأمینوي، د ورکړې وړ دي. د هغو اعتباراتو د بېرتنه ورکړې شرایط چې بانک يې تأمینوي بانک ته د بدھي، د مبلغ له بابتنه تکتیانه او نور لګښتونه یوازې د هغو ورخو لپاره چې دغه ډول مبلغ ترلاسه (حصول) شوي نه وي د ورکړې وړ دي.
(۳) بانک مکلف دي په سپارنو، سپماوو او بانکي اعتباراتو پورې اړوندو شرایط او ضوابطو به هکله د افغانستان بانک د مقرراتو مطابق مشتریانو ته کافي اطلاعات ورکړې.

(۴) د داخلی بانک او داخلی مشتریانو تر منځ شخې او د داخلی نمایندگیو د دفترونو د فعالیتونو په اړه د غیر مبشت بانک پر خلاف د مشتریانو تولې دعواوې، د افغانستان د اړوندو محکمو په واسطه حل او فصل کېږي. د هغو موضوع عکانو حل او فصل چې د کمپیوشن واک دي، لدې امر خڅه مستثنی دي.

(۵) په هغه صورت کې چې په بانکي حساب کې موجودې سپارني، د دافغانستان بانک په شمول د خاصو قواعدو تابع وي، پورتني حسابونه غیر فعال ګنل کېږي، په هغه صورت کې چې د یوه حساب لرونکۍ په لسو ګلونو کې د خپل حساب په هکله د ثبت شوی معاملې يا له بانک سره د رسمي مکاتبې په واسطه رابطه نه وي لرلې، د نوي کال په لوړې، رسمي ورڅ، بانک د راجستر شوی پست په ذريعه، دحساب د لرونکۍ په وروستني آدرس، اطلاعیه استوی او په هغې کې د غیر فعال حساب جزئيات او لېټرلې په یوه سیمه ایزه ورڅانه کې د حساب د لرونکۍ نوم او د غیر فعال حساب جزئيات خپروې، له اطلاعیې او خپروني خڅه د (۳۰) ورخو له تبریدو وروسته، په هغه صورت کې چې د حساب لرونکۍ معلوم نشي، بانک

دبانکداری، قانون ٦٣

مکلف دی دداغانستان بانک ته مفصل روپوت وړاندې او په غیر فعال حساب کې موجود رقم د دداغانستان بانک ته تحويل کړي، خو په دداغانستان بانک کې په یوه خاص حساب کې وساتل شي. د دداغانستان بانک کولاهي شي د دغه خاص حساب وجوده په هغه مواردو کې چې لازم بې وګني، تر ګتې اخیستنې لاندې ونیسي، که چېږي د لسو ګلونو په موده کې د حساب لرونکي یا بې ورشه، د خپل غیر فعال حساب د مالکیت په هکله قناعت بنښونکي مدرکونه دداغانستان بانک ته وړاندې کړي، د دداغانستان بانک مکلف دی نوموري مبلغ مسترد کړي. د لسو ګلونو مودې له تېربډو وروسته، په غیرفعال حساب کې ټول موجود مبلغ دماليې وزارت ته لېربډول کېږي او د دولت د عوایدو جزو ګنل کېږي.

له سر رسید د مخه د بدھي ورکړه

اووه دېرشمه ماده:

(۱) د بانک پورورې (بدھکار) کولاهي شي بانک ته د خپلو پورونو ټول یا یوه برخه په هره موقع کې د موافقه شوي نېټې له سر رسید د مخه ورکړي.

(۲) دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي ورکړي د دمخه ورکړي د فيس په بدل کې چې د جلا موافقه ليک په اساس پاکل شوی وي، له صورت موندلائي شي.

(۳) بانک کولاهي شي هغه بدھي چې په قسطونو د ورکړي وړوي، له قسطونو سره د متناسب جزو په صورت یا یوازي په وروستي قسط کې محاسبه کړي.

(۴) نور هغه موافقه ليکونه چې په (۱، ۲ او ۳) فقره کې د درج شوو د دمخه ورکړو حق رد یا محدود کړي، د اعتبار وړ نه ګنل کېږي.

دانکداری قانون

(۵) بانک مکلف دی په هغه موافقه لیک کې چې د اعتبار په وسیله تأمینبېي د ورکړې د فیس اندازه (به هغه صورت کې چې موجود وي) د اصل پیسو له موعد د مخه د هغه اعتبار وتاکي.

تضمين شوي پوروونه

اته د پرشمه ماده:

(۱) بانک کولاي شي له خپلو مشتریانو خخه وغواړي چې مربوطې بدھي، د رهن، ضمانت یا بلې ڈمني په واسطه تضمين کړي، بانک نشي کولاي د خپلي ونډه ایزې پانګکې ونډې د افغانستان بانک له د مخه لیکلې اجازې پرته، د بدھي د تضمين په عنوان ومني.

(۲) په هغه صورت کې چې د بدھي، له ورکړې خخه چې د رهن یا د منقول مال د حبس د حق او غیر منقول رهن او نورو ثبت شوو کاليو په واسطه تضمين شوي ۵، سرگرونه صورت وموي، تضمين شوي منقوله او غیر منقوله شتمني د مزايدې پر اساس یا د دلال له لاري په عمومي بازار کې د قانون مطابق پلورل کېږي، بانک کولاي شي د نوموري شتمني د پېرودلو لپاره ونډه واخلي.

(۳) په هغه صورت کې چې د دې مادي په (۲) فقره کې درج شوي شتمني د مزايدې پر اساس یا په عمومي بازار کې د بدھي، او لګښتونو د مبلغ د اقل حد د بې په معادل ونه پلورل شي، اړخونه (طرفين) کولاي شي د جلا موافقه لیک مطابق شتمني په بل ډول پلورلي، د نه موافقې په صورت کې، له اړخونو خخه د یوه د غونښتليک له منځې مربوطه محکمه واک لري د هغو د پلورنې په اړه تضمين ونيسي.

(۴) د دې مادي په (۳) فقره کې په درج شوي حالت کې بانک کولاي شي شتمني وېبرې.

(۵) بانک مکلف دی د نه حصول شوي بدھي او د هغې د لګښتونو د مبلغ له وضع کولو او د نورو اشخاصو د بدیهیو د ورکړې وروسته

دبانکداری، قانون ٦٥

چې ذکر شوي شتمني د هغه تر رهن لاندي ورکړل شوپده، پاتې ئې خاوند ته ورکړي.

(٦) په هغه صورت کې چې د نوموري شتمني، د پلوروني ماحصل د خرڅالو د لګښتونو له وضع کولو وروسته، د نه حصول شوي پلوروني (مقروضیت) له مقدار خخه لپه وي، ددا ډول بوروونو باقی پاتې مبلغ، بانک ته د مدیون شخص بدھي، ګنل کېږي.

د معاملو او ڈمنو سندونه

نهه دېرشمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی د مربوطو معاملو لاندې مدرکونه او سندونه لپترلې د لسو ټکلونو مودې لپاره په دوسیو کې وساتې:

۱- د اعتبار، ضمانت او رهن د موافقه لیکونو په شمول په معامله بورې مربوط غوبښتنیک او د قرارداد تول مدرکونه.

۲- د پور اخیستونکو او ضامنانو او نورو مستندو مدرکونو په شمول چې بانک د معاملې په تصویب کې پر هغه باندې استناد کړي دی، د بانک د مقابلو اړخونو سندونه او مالي سوابق.

۳- د بانک لخوا د معاملې د منظوري په هکله لاسلیک شوي لیکلې سند.

۴- د مشتریانو د بانکی حساب مربوط موافقه لیکونه.

۵- نور هغه مدرکونه چې د دافغانستان بانک په مقرراتو کې تجویز شوي دي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي سندونه په الکترونیکي شکل هم ساتل کېږي.

**مریوطو (وابسته) اشخاصوته بانکی اعتبار
خلوپنتمه ماده:**

- (۱) بانک نشي کولاي مریوط (وابسته) شخص ته په لاندي موارد و کي
اعتبار ورکري:
- ۱- په هغه صورت کي چې د هغه اعتبار مالي شرایط او ضوابط د
بانک د عامل هيئت یا نظار هيئت لخوا تصویب شوي نه وي.
 - ۲- په هغه صورت کي چې اعتبار د بانک یوه مدیر یا کارمند ته
ورکول شوي وي او د نه حصول شوي ورکول شوي اعتبار ټول مبلغ د
هغه د کلنيو حقوق د په سلو کي له (۳۵) معادل خخه تجاوز وکري یا
د هغو ټولو اعتباراتو مبلغ چې نورو مریوطو (وابسته) اشخاصوته
ورکول شوي دي او حصول شوي ندي د بانک د لاس نه خورلي پانګي
او زبرمي له په سلو کي سل معادل خخه تجاوز وکري.
 - ۳- د پورو نو او تضمین شوو اعتباراتو په هکله د دي مادي په (۲)
فقره کي درج شوي شرایط د دا فغانستان بانک په مقرراتو کي د درج
شوو معیارونو او یا د عقاري املاکو د رهن شوو اعتباراتو په وراندي
چې برآورده شوي ارزښت یې د پور د اصل مجموع مبلغ له یو پر
دربيسي اندازې خخه زيات وي، نه تطبيقې.
 - ۴- په هغه صورت کي چې مریوطو (وابسته) اشخاصوته اعتبارات
په هغو شرایط او ضوابط ورکول شي چې بانک ته د هغو ګټورتوب د
هغه اعتباراتو له ګټورتوب خخه چې په معمول ډول عامو خلکو ته
ورکول کېږي، لپوي.
- (۲) بانک مکلف دي چې وابسته اشخاصوته د اعتبار له ورکولو خخه
د بررسی هيئت ته فوراً خبر ورکري. په هغه صورت کي چې وابسته
اشخاصوته اعتبار د دي مادي په (۱) فقره کي د درج شوي حکم له
رعایتونو پرته ورکول شوي وي. دا ټول اعتبار فوراً بېرته اخیستل
کېږي. د عامل هيئت او نظار هيئت غږي په انفرادي او ټولیز ډول د

دانکداری قانون ٤٧

پیسود اصل، بهری او نورو اپوندو اعتباری لگبستونو چې د دې مادې د (۱) فقرې د حکم مغایر په خبرتیا سره او له اعتراض پرته هفوی ته ورکول شوی وي، شخصاً مسئول دي.

(۲) د دې مادې په منظور وابسته شخص عبارت دی له:

۱- د بانک مدیر.

۲- هغه شخص چې د بانک له یوه مدیر سره د ازدواج، نسب، د وینې د شریکوالی یا حدآکثر تر دوه یمې درجی پوری خبښي یا د تبني او رضاعي په سبب رابطه ولري.

۳- هغه شخص چې به یوازی توګه یا له یوه یا خو اشخاصو سره د شراکت یا د یوه یا خو اشخاصو له لازمي په بانک یا بل هر ھول تشبيث کې د واکمنې استحقاقی وندې لرونکي وي. د دغه بانک او تشبيث مدیر هم پدې حکم کې شامل دي.

د جنایتونو د ارتکاب په اړه د بانکي خدمتونو منع کول یو خلوې بنتمه ماده:

(۱) بانک نشي کولای هفو اشخاصو ته چې هویت یې مجھول وي بانکي حساب او خدمتونه برابر کړي.

(۲) بانک مکلف دي د خپلو هفو منشریانو هویت چې بانکي حساب افتتاح کوي یا په یو ھول له بانک خخه د وجوهه یا بها لرونکو سندونو د لبردونې یا د بها لرونکو سندونو یا د معاملو، د معاملې وړ سندونو د وړکړي په شمول د بانکي فعالیتونو لپاره یا د مقرراتو مطابق له بانکي نورو فعالیتونو خخه ګته اخلي، ثبت کړي. بانک مکلف دي له مشتری خخه غوبښنه وکړي خود هر هغه بل شخص د هویت په هکله چې په دغسي حسابونو کې ذینفع دي یا دغه ھول فعالیتونه د هفو په ګته ترسره کېږي بانک ته کافې معلومات وړکړي، بانک له دغه اشخاصو خخه د هر یوه هویت ثبتوی او د هفوی په هویت پورې اړوند سندونه او مدارک ساتي.

دانکداری، قانون

۶۸

(۳) بانک نشي کوله یوه شخص ته یا یې په ګته، بانکي حساب یا خدمتونه برابر کړي. بانک مکلف دی دغسې شخص ته یا یې په ګته د بانکي حساب د ساتنې او د بانکي خدمتونو د سرته رسولو د غوبنتنې یا غوبنتنلیک په اړه د د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.

پنځم فصل حسابداري، ریوټ ورکونه او پلتنه

مالی صورت حسابونه او احصائیوي ریوټونه دوه خلوېښتمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی د ثبتونو حسابونه او سندونه وساتي او د د افغانستان بانک د مقرراتو مطابق ربوعار او ګلنۍ صورت حسابونه چې د حسابداري، د سالمو او منل شوو معیارونو لرونکي او د بانک د فعالیتونو او مالي شرایطو دقیق منعکس کوونکي وي، برابر کړي.
 (۲) د بانک مالي صورت حسابونه د انفرادي يا ډله ایزو (دسته جمعي) تابع شرکتونو د فعالیتونو او مالي شرایطو منعکس کوونکي دی.

(۳) د یوې یا له یوې خڅه د زیاتو فرعو با د نمایندګي، د دفترو لرونکی غیر مبشت بانک مکلف دی، پدي ماده کي درج شوي حکمونه د هر دفتر د جلا سندونو د حسابونو او د مالي صورت حسابونو د پروفوري په برابرولو لپاره په یام کې ونسی.

(۴) په هبواو کې په فعالیت بوخت بانکونه مکلف دی خپل ګلنۍ، ربوعار ریوټونه یا د کم زمانی واتن ریوټونه چې د پولي احصائيو، د عوایدو او مخارجو، د صعب الحصول پورونو، له پورونو او تدارکاتو خڅه د رامنځته شوو زیانونو، د اسعارو د وضعیت، د ټکهانې د نرڅ او هفو ته د ورته ریوټونو لرونکي وي، د د افغانستان بانک له

دبانکداری قانون ٦٩

مقرراتو او له نړیوالو منل شوو احصائیوی معیارونو او کارکنو سره به مطابقت کې برابر او د دا فغانستان بانک په واک کې ورکړي.
غیر بانکی مالي مؤسسي او د هغو استازې چې په هیواد کې په فعالیت بوختي دي، هم د دی حکم تابع دي.

(۵) د دا فغانستان بانک مکلف دي له بانکونو او نورو مالي مؤسسي خخه راټول شوو احصائیوی معلومات، د عامه اړتیا وړ سیاست ګذاري د ضرورتونو مطابق او د نړیوالو ادارو په وړاندې د خپلو مسئوليتونو د سرته رسولو لپاره راټول او تنظیم کړي.

بانکونه او نوري مالي مؤسسي او د هغو استازې مکلف دي، د احصائیوی سیاست ګذاري، خارني او مسئوليتونو په کار کې، د احصائيو د راټولولو او اړتیا وړ افرادو یا خاصو شرکتونو د معاملو په هکله معلومات برابر او د دا فغانستان بانک په واک کې ورکړي.

(۶) د دا فغانستان بانک نشي کولاهي هغه احصائيوی معلومات چې د هغو له امله د اشخاصو او شرکتونو هویت تولو خلکو ته افشاء شي، خپاره کړي، د خپرولو په صورت کې مرتكب د قانون د حکمنو مطابق مجازات کېږي، خودا چې معلومات د مخه د تولو خلکو په واک کې ورکړل شوي وي.

(۷) د دا فغانستان بانک کولاهي شي د نسو خارنيزو دندو د سرته رسولو لپاره، د دی مادي په (۶) فقره کې درج شوو معلومات ناظريينو او واکمنو مقامونو ته برابر کړي، پدې شرط چې دغه ډول خارونکي او واکمن مقامونه، د بانکي او پولي ثبتونو د محريميت د قانون او مقرراتو مطابق، د دغسي معلوماتو د تلاسه کولو لپاره مجاز وي.

(۸) د دا فغانستان بانک کولاهي شي د بانک، مالي مؤسسي او د هغو د استازو پرخلاف د نابشپرو معلوماتو د وړاندې کولو، په ریوت ورکونه کې د ځنله، نه رپوت ورکونې، ناسمي رپوت ورکونې او د

٧٠

دانکداری، قانون

غلط ریوټ د وړاندې کولو په صورت کې مالي او اداري تعزیزونه وضع کړي.

بهرنۍ خپلواک بررس
دری خلوپښته ماده:

(۱) کورنې بانکونه مکلف دي یو تن بهرنۍ تجربه لرونکي خپلواک بررس چې د د افغانستان بانک د تأیید وړوي انتصاب کړي.
بررس مکلف دي د افغانستان په مقرراتو کې د وضع شوو معیارونو مطابق لاندې دندې ترسره کړي:

۱- د بانک د سیستمونو او حسابداری د مناسبو اصولو په ساتنه کې مرسته.

۲- د مالي مناسبو کنترولونو او د ریسک د اداري د سیستم او کړنلاري په ساتنه کې مرسته.

۳- د دې قانون له حکمونو سره په مطابقت کې، د بانک له مالي وضع خخه د یوه بشپړ او منصفانه تصویر د ترلاسه کولو لپاره، د مالي ګزارشونو له ارزونې او بررسې سره یو خای، د ګلنې ریوټ برابرول او وړاندې کول.

۴- د افغانستان بانک ته د دې قانون او د د افغانستان بانک د نورو مقرراتو له حکمونو خخه د هر ډول صریحې سرغونې خبر ورکول چې د بانک د استازې، کارمند یا مدیر لخوا ارتکاب شوي وي.

۵- د افغانستان بانک ته د هر ډول هغه اداري سرغونو او نیمگړتیاوو چې بانک ته د پام وړ زیان د رسبدو سبب کېږي خبر ورکول.

(۲) د غیر میشتو بانکونو فرع یا داخلی نمایندګي هم د دې مادي په (۱) فقره کې د درج شوو حکمونو په رعایتولو مکلفې دي.

دبانکداری، قانون ۷۱

د مالي صورت حسابونو او د برسانو د رپوتونو خپرول
خلور خلوبنستمه ماده:

- (۱) بانک مکلف دی د مالي کال له پای ته رسیدو وروسته په دريو میاشتو کې خپل مجموعي خپل شوي صورت حسابونه د بهرييو خبونکو له ریویت سره یوځای د افغانستان بانک، ونده والو او د اړتیا په صورت کې د ټولو (عمومو) په واک کې ورکړي.
- (۲) د فرع يا داخلی نمایندګي لرونکی غیر مبشت بانک مکلف دی، د مالي کال له پای ته رسیدو وروسته په دريو میاشتو کې خپل مجموعي بررسی شوي مالي صورت حسابونه، د مالي حسابونو بررسی شوې پروفورمه او د خپلو بهرييو بررسی شوې رپوتونه مجموعه د افغانستان بانک ته تسلیم کړي او د اړتیا په صورت کې یې د ټولو خلکو په واک کې ورکړي.

د پلتنيې رپوتونه
پنځه خلوبنستمه ماده:

- (۱) بانک مکلف دی د خپلې ادارې او فعالیت، او د خپلو تابع شرکتونو د لاس رسی، وړ جو هود موجودیت، د دیونو د ورکړې او احتمالي ګټو ریوټ د افغانستان بانک ته ورکړي، دغه ریوټ، د هغه د شکل او تفصیل او د زمانی واتېتونو مطابق چې د افغانستان بانک ئې د اړوند مقرراتو سره سم تجویزوي، برابر او وړاندې کړوي.
- (۲) داخلی بانک او تابع شرکت یې د افغانستان بانک د پلتونکو یا هغه برسان په واسطه چې د افغانستان بانک لخوا انتصابېږي، تفتیش کړوي.

دغه برسان کېداي شي د بل هپواد په کارمندانو کې چې په هغه هپواد کې د بانکي فعالیتونو د پولي یا احتیاطي خارنې دنده لري شامل وي او د یوه غير مبشت بانک د تابع شرکت، فرع يا داخلی نمایندګي، چې مرکزي دفتر یې په هغه هپواد کې واقع وي یا د یوه

دانکداری، قانون

- داخلي بانک پلتنه چې په دا ډول غير مېشت بانک کې د واکمني استحقاقی وندي لرونکوي وي یا د داخلي بانک پلتنه چې دغه ډول غير مېشت بانک په هغه کې د واکمني استحقاقی وندي لرونکوي وي، د پلتني مسئوليت په غاره واخلي.
- (۳) د د افغانستان بانک او برسان یې د پلتني به بهير کې د دي مادي د (۲) فقرې مطابق د لاندې واکونو لرونکي دي:
- ۱- د بانک یا یې د تابع شرکت دفترته نوټول او د بانک یا د تابع شرکت د حسابونو، دفترونو، مدارکو او نورو سوابقو خپنه.
 - ۲- د بانک یا یې د تابع شرکت له مدیرانو، کارمندانو او نمایندگانو خخه د بانک یا یې د تابع شرکت د اداري او اړوندو فعالیتونو په هکله د اطلاع ترلاسه کول.
 - ۳- د د افغانستان بانک کولائي شي د اروزني په منظور د بانک یا یې د تابع شرکتونو دفترونو، حسابونو او ثبوتنه د لاس رسی په غرض، د لزوم په صورت کې له امنيتي څواکونو خخه د زور او قوي د استعمال غوبښنه وکري.
 - ۴- د غير مېشت بانک فروعو او داخلي نمایندګي مکلف دي د خپلي اداري او فعالیت په هکله ریوټونه، برابر او د دافغانستان بانک ته یې وراندي کړي، دغه ریوټونه، د هغه ډول (شکل) او تفصيل مطابق او په هغو زمانی واتېتونو کې چې د د افغانستان بانک یې د اړوندو مقرراتسو مطابق، تجوزوی، برابر او وراندي کېږي. د دي مادي په (۲ او ۳) فقره کې د درج شوي مفاد مطابق، فرع او د نمایندګي دفتر د د افغانستان بانک د پلتونکو یا د هغه پلتونکي په واسطه چې د د افغانستان بانک لخوا اتصابېږي، په سيمه کې تر پلتني لاندې نیول کېږي.
 - ۵- داخلي بانک او د هغه له تابع شرکتونو، فروعو یا د نمایندګيو له دفترونو خخه هر یو یې مکلف دي، د دافغانستان بانک پلتونکو او

دبانکداری قانون

٧٣

هغو برسانو ته چې د د افغانستان بانک لخوا انتصابېږي د ننوتلو
اجازه ورکړي او د دندو په سرتنه رسولو کې یې په بشپړه توګه
همکاري وکړي.

۶- د د افغانستان بانک نشي کولای د اشخاصو یا سازمانونو د
غښتنې پر بنستې به پلټني، د ریوټ په برابرولو او اطلاعاتو لاس
پورې کړي.

د بهرنې بانک تنظیموونکې، پدې قانون کې درج شوی حکم یا د
واکمنې محکمې حکم لدې امر خڅه مستثنې دي.

۷- د د افغانستان بانک کولای شي د خپلې پلټني ریوټ برابر او یوه
نسخه یې د بانک، د هغه تابع شرکت، فرع یا یې د نمایندګي د دفتر
د پلټني له پایته رسیدو وروسته په یوه میاشت کې بانک یا نوموري
دفتر ته واستوي.

شېړم فصل اجرايی تدبیرونه

مخه نیونکی اقدام شېړو خلوېښتمه ماده:

(۱) که چېږي د د افغانستان بانک د مؤجه او مستندو دليلونو له
مخې باوري شي چې د یوه بانک د لاس رسی وړ جوهو موجودیت او
د پورونو ورکړه پدې دلیل چې خپله اداره او فعالیتونه یې په ناسالمه
او یا غیر محتاطانه توګه پرمخ بیولی یا دا چې په یو ډول یې په
اروندو قوانینو، مقرراتو او د د افغانستان بانک په دساتیرو کې له
درج شوو حکمونو، له هغو شرایط او یا محدود یتونو خڅه چې د
افغانستان بانک په جواز، اجازه لیک یا اجازې کې د ضمیمه په ډول
بانک ته صادر شوي دي سرغروننه کړي ده یا له خطر سره مخامنځ دي،

دانکداری، قانون

د افغانستان بانک کولهی شي بانک ته ليکلی خبر ورکړي او ليکلی اخطار ورته صادر کړي.

(۲) که چېږي د افغانستان بانک تشخيص کړي چې بانک د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي کتبې اخطار نه رعایتوي، کولهی شي په ليکلې توګه له بانک خخه وغواړي چې د امرېي د صادردلو له نېټې خخه د دوو اوونيو په ترڅ کې، له دغسي سرځرونو خخه د مخنيوي د عمل کېنلاړه (برنامه) د افغانستان بانک ته وراندي کړي.

(۳) په هغه صورت کې چې بانک د دې مادې په (۲) فقره کې درج د عمل د برنامې په وخت وراندي کولو کې اهمال وکړي یا د د افغانستان بانک تشخيص کړي چې وراندي شوې برنامه کافي نده او یا وروسته بانک د نوموري برنامې په اجراء کولو کې لټې (سهل انګاري) وکړي، د افغانستان بانک کولهی شي، بانک د فوري مخه نیونکو اقداماتو په اجراء کولو باندې مکلف کړي.

د اصلاحي اقداماتو د سرته رسولو پلان

اووه خلوپښتمه ماده:

(۱) که چېږي د افغانستان بانک تشخيص کړي چې د بانک د لاس رسی وړ وجوهه موجودیت یا د پورونو ورکړه، د بانک د ناسالمي او غیر محتاطانه اداري او فعالیتونو له امله با د افغانستان بانک د قانون، مقرراتو یا د هغه دساتيرو چې له مخي یې د وضع شوي شرط یا محدوديت په اړه له جواز، اجازه ليک یا اجازې سره ضميمه شوي دي، د نه رعایتلولو په سبب له خطر سره مخامن وي، پدې صورت کې د افغانستان بانک مکلف دي، په ليکلې توګه د موضوع د کشف په هکله بانک خبر کړي او دستور ورکړي چې د ټاکلې مودې په ترڅ کې د اصلاحي اقداماتو په هکله ليکلې برنامه ترتیب او د نیمگړتیا او و کمزوریو د لیرې کولو لپاره د واقعینانه زمانی برنامې په ترڅ کې او د برنامې د اجراء په بهیړ کې د بانک په اداره، فعالیتونو او مالي

دبانکداری، قانون

٧٥

شرايطو کې د دغوا اقداماتو اغبزې وارزوی او په اړه ئې مشرح وړاندې زونه د د افغانستان بانک ته وړاندې کړي.
 (۲) د د افغانستان بانک د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي برنامې د تلاسه کولو په وخت کې د بانک د عامل هيئت او نظار هيئت غړي، په هغه صورت کې چې قضييہ د غیر مبشت بانک په داخلې فرع پورې مربوطه وي، د هغې فرع مدبر د خپرني غونډلي (جلسي) ته رابولي خود اصلاحي اقداماتو برنامه او د هغې د اجراء کونلاره تر بحث لاندې ونیول شي، د افغانستان بانک کولائي شي د بانک ځینې یا تول مالکين د دغې خپرني غونډلي ته را وبولي.
 د بررسۍ غونډه هغه وخت پای ته رسپېږي چې د د افغانستان بانک ته د ملنوا پروه برنامه، په هغې کې تصویب شي، وروسته بانک د د افغانستان بانک په نېړدې همکاري سره برنامه عملی کوي. د لزوم په صورت کې د د افغانستان بانک په ليکلې اجازې سره په هغې کې بدلونه او تعديلونه راتلای شي.

د بېړنيو اصلاحي اقداماتو د اجراء کولو طرز العمل
اته خلوېښتمه ماده:

- (۱) د د افغانستان بانک مکلف دی د لاندې حالاتو په کشفولو سره په ليکلې توګه بانک ته خبر ورکړي او د دې قانون د حکمنو درعايتولو لپاره د بېړنيو اصلاحي اقداماتو دستور، په تاکلې وخت (موده) کې چې په دستور کې مشخصېږي، صادر کړي:
 ۱- په هغه صورت کې چې بانک د دې قانون په اووه خلوېښتمه ماده کې د درج شوو اصلاحي اقداماتو له اجراء کولو څخه سرگړونه کړي ووي.
 ۲- د لاس رسې، وړ وجوهه د موجوديت او د پورونو ورکړي په صورت کې، بانک د ناسالمې او غیر محطاڼه ادارې یا فعالیت له امله له خطر سره مخامنځ شوي وي.

- ۳- د افغانستان بانک قانون، مقررات یا هر همه شرط او محدودیت چې د دافغانستان بانک له جواز، اجازه لیک یا اجازې سره ضمیمه شوی دي، بانک همه تقض کړي وي او د هغود مخنیوی لپاره بېړني اصلاحی اقدامات لازم وي.
- (۱) د دې مادې په فقره کې له درج شوی حکم برسبړه، د افغانستان بانک د لاندې واکونو لرونکې دي:
- ۱- بانک ته د ورکړل شوی پانګې د رسمی مبلغ اکثر حد په سلو کې د یوې معادل جريمي اعمالول.
- ۲- د یوه بهرنې بررس د استخدام په اړه د همه په خپل لګښت، بانک ته د دستور صادرول چې د افغانستان بانک ته د منلو ور وي.
- ۳- بانک ته د لاندې چارو د یوې برخې یا ټولو د سرته رسولو په اړه دستور صادرول:
- له دندې خخه د بانک د مدیر، مامور یا کارمند لېږي کول.
 - لدې خخه ډاه ترلاسه کول چې د افغانستان بانک له اجازې پرته مدیر، مامور یا کارمند د بانک په مدیریت یا د راکړۍ ورکړې په اجراء کې ګډون ندي کړي.
 - په دستور کې د تاکل شوې مودې لپاره د بانک د اداره کوونکې په توګه، د افغانستان بانک د اعتماد ور شخص یا اشخاصو انتصابول.
 - ۴- هېڅ شخص ته د مالي امتیازونو د نه ورکولو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
 - ۵- د سپارني د هېڅ مبلغ د نه منلو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
 - ۶- د پور د نه ورکولو په اړه بانک ته د دستور صادرول.
 - ۷- د پانګې او ونېې په حساب د هېڅ ورکړې د نه منلو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.

دبانکداری قانون

۷۷

- ۸ د وندي له بابته د بيرته ورکړي د هېڅ مبلغ د نه ورکولو په اړه،
بانک ته د دستور صادرول.
- ۹ د وندي د ګتې د هېڅ مبلغ د نه ورکولو په اړه، بانک ته د دستور
صادرول.
- ۱۰ د اعتبار او بيرته ورکړي د هېڅ مبلغ د نه ورکولو په اړه، بانک
ته د دستور صادرول.
- ۱۱ هېڅ شخص ته د نه ورکړي یا انتقال په اړه، بانک ته د دستور
صادرول.
- ۱۲ د دي مادي د (۲) فقرې په (۱۱) جزء کې د درج شوو مبالغه د
ورکړي او انتقال په منظور د مشروطه یا غیر مشروطه موافقه
ليکونو د نه منلو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
- ۱۳ د هېڅ شخص له خوا د مشروط او یا غیر مشروط مسئولیت د
نه منلو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
- ۱۴ د بانک د ونډه والود تر تأمين لاندې آزادې پانګې د نه زیاتې دو
په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
- ۱۵ د بانک د ادارې په کېنلاره کې د بدلونونو د نه راوستلو په اړه،
بانک ته د دستور صادرول.
- ۱۶ د دي مادي په (۲) فقره کې درج شوي دستورونه له محدوديت
پرته، په لاندې مواردو کې د تطبیق وړ دي:
- ۱ د دي مادي د (۲) فقرې په اجزاءو کې د درج شوو یوې برخې یا
تولو موضوععګانو په هکله.
- ۲ د دي مادي د (۲) فقرې په اجزاءو کې د درج شوو موضوععګانو د
خانګړي طبقي یا طبقو په هکله.
- ۳ د افغانستان بانک مکلف دي، د دي مادي د (۲) فقرې په (۱۰)
او (۱۱) جزء کې له درج شوو دستورونو خخه د ګتې اخيستني د
کېنلاري په اړه، مشخص لابسونه تنظيم او خپاره کړي.

اور پدل او خپرنه

نېه خلوېښمه ماده:

(۱) کله چې د د افغانستان بانک تصمیم و نیسي خود دې قانون د شپږ خلوېښتمې، اووه خلوېښتمې او اته خلوېښتمې مادې د حکمونو مطابق، یوه بانک ته دستور صادر کړي، هغه یادداښت چې د دې قانون: د د افغانستان بانک د مقرراتو او نور دستورونو د نقض یا د نقض د احتمال په اړه د تورونو لرونکي وي، د نظر وړ حکم يا دستور په ضمیمه او د دستورونو د اجراء زمانی برنامه چې د دستور د استولو یا نه استولو په هکله د تصمیم د نیولو لپاره وړاندیز شوبده، بانک ته ابلاغېږي.

د خپرني لوړنې غونډه (جلسه) د خبرتیا له ابلاغ خخه وروسته چې لېټرلې دوه اوونې د وخته نه وي، یا خبرتیا له نېټې خخه وروسته خلور اوونې ناوخته نه وي، تاکل کېږي.

د د افغانستان بانک کولهی شي وروستنې غونډې د هغې خبرتیا په واسطه چې د غونډې د نېټې او خای لرونکي وي، په لیکلې توګه، د هغه له جوړ پدلو لېټرلې دوه اوونې د مخه، بانک ته خبر وړکړي، خودا چې بانک په نورو ترتیباتو یې موافقه کړي وي. خپرنه هغه وخت پای ته رسپېږي چې د د افغانستان بانک، له یوې غونډې وروسته بانک ته خبر وړکړي چې وروستنیو غونډو ته اړتیا نشته.

(۲) که چېږې د بانک واکمن استازۍ د خپرني غونډې ته حاضر نشي، د اسې ګنل کېږي چې د د افغانستان بانک له وړاندیز شوي دستور خخه رضائیت لري، پدې صورت کې وړاندیز شوي دستور صادر او بانک ته ابلاغېږي.

(۳) د خپرني له پای ته رسپدو وروسته، په یوه اوونې کې، د د افغانستان بانک د دستور صادرولو یا نه صادرولو په هکله تصمیم

دانکداری، قانون

۷۹

نیسي او بانک ته لیکلی خبر ورکوي، په هغه صورت کې چې تصميم د دستور په صادرولو باندې نيوول شي، دستور سمدستي صادربرې او د تصميم له متن سره بانک ته ابلاغېږي.

مؤقت دستور

پنځوسمه ماده:

(۱) د افغانستان بانک د دی قانون د نهه خلوېښتمې مادې د حکمونو مطابق، مؤقت دستور له خېړنې د مخه یا يې په بهير کې، په لاندې دليلونو باندې په تکيې سره صادروي:
 ۱- د بانک ارونده پانګه له هغې پانګۍ خخه چې د د افغانستان بانک د قانون يا مقرراتو مطابق، اجراري اعلان شوي ده. په سلوکي له (۷۵) خخه لبې ته راتيتيه شوي وي يا د راتيبيپدو له خطرو سره مخامنځ وي.

۲- د بانک دفترونه يا سندونه په داسي توګه نابشپې يا غير دقيق وي چې د افغانستان بانک و نه توانيېږي، د نور مالو خارنيزو (نظراري) روشنونو له لاري، د بانک مالي شرایط يا د هغو معاملو جزئيات چې د بانک پر مالي شرایطو باندې د پام وړ اغېزي ولري، وارزوې.

(۲) مؤقت دستور د هغه په صادرېدو سره نافذ او د خېړنې په بهير کې کلاً په پام کې نيوول کېږي. مؤقت دستور هغه وخت پاڼي ته رسپري چې د د افغانستان بانک يې رسمي بې اعتباره اعلان کېږي او يا د دې قانون په شپږ خلوېښتمه، اووه خلوېښتمه او انه خلوېښتمه ماده کې د درج شوو حکمونو مطابق، بل دستور صادر کړي.

(۳) مؤقت دستور د هغه یادداشت په ضميمه چې د بانک لخوا د سرځرونو يا د سرځرونو د خطرد پېښېدو په اړه د ټولو تورونو لرونکي وي، صادربرې او د دې قانون په نهه خلوېښتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق، د خېړنې نېته تاکل کېږي او د مؤقت دستور د لغوي يا بدلولو په هکله تصميم نيوول کېږي.

دبانکداری، قانون

د دستورونو صادرېدل، انفاذ او پایي ته رسپدل
يو پنځوسمه ماده:

(۱) هغه دايими يا مؤقت دستور چې د دي قانون مطابق بانک ته
صادرېري ليکلې دي او د ټولو هغه اقداماتو لرونکي وي چې بانک د
هغه په سرته رسولو مکلف دي.

دaiими يا مؤقت دستور کولاهي شي، هغه وخت يا موده زمان چې په
اوړدو کې يې بانک د هغه په رعایتولو مکلف دي، وټاکي.

(۲) دايими يا مؤقت دستور د بانک مرکزې دفتر ته صادرېري، که
چېږي دايими يا مؤقت دستور د یوه غیر مبشت بانک په یوه داخلې
فرع يا د داخلې نمایندګي په دفتر پوري مربوط وي، کېږي شي هغه
دفتر ته ابلاغ شي. دايими يا مؤقت دستور دايими يا مؤقت دستور
د صادرېدو، د هغه د صادرېدو د مدرکونو او دليلونو او د هغه د
مفاد په هکله چې د د افغانستان بانک د دايими يا مؤقت دستور په
صادرولو مجاز ګرځوي د افغانستان بانک د تصميم د متن د یوه
نقل په ضميمه استول کېږي.

(۳) هغه دستور چې د د افغانستان بانک بې نورو بانکونو ته استوي
او د هغه بانک د منلو وړ نه ګرځي، د ابلاغ له نېټې خخه د دېرسو
ورڅو په موده کې، د نوې کتنې لپاره کمبسیون ته وړاندې کېږي
شي.

(۴) دايimi يا مؤقت دستور بانک ته د هغه د ابلاغ له نېټې خخه نافذ
دي، خو دا چې د انفاذ لپاره بې بله نېټې تاکل شوې وي. دايimi يا
مؤقت دستور تر هغه وخته پوري چې د خپلو درج شوو شرایطو پر
بنست پاڼي ونه مومني يا دا چې د د افغانستان بانک بل دايimi يا
مؤقت دستور د هغه څای نیوونکي نشي يا دا چې د نوې کتنې په
ترڅ کې د کمبسیون د تصميم پر بنست فسخ نشي يا دا چې د د

دبانکداری قانون

۸۱

افغانستان بانک د هغه لغو کول کتبأ بانک، ته ابلاغ نکړي، په خپل قوت پاتې کېږي او کلاً د پام کې نبولو وردي. که چېږي د دایمي يا مؤقت دستور د افواز دواز ته اړتیا نه وي، د د افغانستان بانک هغه لغوکوي.

(۵) دایمي يا مؤقت دستور د دافغانستان بانک، د بانک په اساسنامه کې درج شوي حکمونه، د بانکداری هغه جواز، اجازه ليک يا اجازه چې د دافغانستان بانک لخوا بانک ته صادر شوي، هغه قرارداد يا ترتیبات چې بانک یې يوازخ دی او د دایمي او مؤقت دستور په اجراء کې خنډ رامنځته کوي، لغوکوي. که خه هم دغه قرارداد يا ترتیبات له دایمي مؤقت دستور خخه د مخه يا وروسته عقد شوي وي. د دی قانون د اته خلوېښتمې مادې په (۲) فقره کې درج شوو اشخاصو ته د مبلغ د نه ورکړي یا نه انتقال په هکله حکم یا د پیسو ورکړي یا انتقال په اړه د اړوندي محکمې حکم یا د املاکو په هکله په مصادرې باندې هغه حکم، چې له قضائي لای خخه بهر صورت موندلې وي، لدې امر خخه مستشنی دی.

د دایمي يا مؤقت دستورونو په اړه د دافغانستان بانک واکونه دوه پنځوسمه ماده:

دایمي يا مؤقت دستورونه یا مخکني مخه نیوونکي یا اصلاحی اقدامات، پدې قانون کې د د افغانستان بانک درج شوي واکونه نه اخلاقلوي، د دایمي يا مؤقت دستورونو یا مخه نیوونکي اقداماتو، د تناقض په صورت کې، وروستني ذکر شوي واکونه مرجع ګنل کېږي.

اووم فصل متولیت

د متولی د انتصاب دلیلونه

دری پنځوسمه ماده:

- (۱) د افغانستان بانک په لاتې حالاتو کې، د بانک لپاره متولی انتصابوی:
- ۱- په هغه صورت کې چې بانک خپل پورونه د سر رسید په وخت کې ورنکړي.
 - ۲- په هغه صورت کې چې د بانک الزامي پانګه د هغې پانګۍ چې د بانک د مقرراتو مطابق اړکل شوې ده، په سلو کې له (۷۵) خخه لې شي.
 - ۳- په هغه صورت کې چې د بانک د شتمنيو ارزښت د بانک د بدیهيو له ارزښت خخه لې شي.
 - ۴- په هغه صورت کې چې د بانک د ماتې (ورشکستګی)، د اقداماتو د پیل لپاره غوبښتلیک ورسپارل شوی وي.
 - ۵- په هغه صورت کې چې د بانک د او طلبانه انحلال، د دې قانون د دوه شپږتمنې مادې د (۳) فقرې مطابق، د یوه متولی په واسطه بشپړ شوی وي.
 - ۶- په هغه صورت کې چې د بانک د جنایي فعالیتونو د ترسره کبدو په اړه مدرکونه لاسته راغلي وي یا د جنایي فعالیتونو د تثبیت په اړه دلیلونه وجود ولري.
 - ۷- په هغه صورت کې چې د بانکداری د جواز د لغوکېدو احتمال موجود وي.
 - ۸- په هغه صورت کې چې د افغانستان بانک تشخيص کړي چې بانک د صادر شوي دستور له اجراء کولو خخه سرگړونه کوي.

دبانکداری قانون

۸۳

- (۲) د بانک پانګه او د شتمنيو او بدیهیو ارزښت، د دافغانستان بانک په مقرراتو کې د درج شوو معیارونو او اصولو مطابق او یا پداسي توګه چې د دافغانستان بانک ته د منلو وړوي، تاکل کېږي.
- (۳) په دې فصل کې درج شوی حکمونه، د غیر مبشنتو بانکونو پر تولو فرعو او د داخلی نمایندګیو پر دفترونو د تطبیق وړ دی. دې فصل د حکمونو د تطبیق لپاره د غیر مبشت بانک تولو شتمنۍ، بدھي، اقدامات چې د هغه د هري یوې فرعې یا د هغې د دفترونو د معلوماتو په پایله یا رابطه کې راپیدا کېږي، د داخلی واحد په هم هغه بانک پورې اړه لري.

د متولي انتصاب څلور پنځوسمه ماده:

- (۱) د بانک متوليان د دافغانستان بانک لخوا مقرربو.
- (۲) هغه شخص چې د دې قانون په اووه ويشتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق، د بانک د مدیر په توګه د دندې د اجراء د شرایطو لرونکي نه وي، د بانک د متولي په توګه هم د شرایطو لرونکي نه ګنيل کېږي. په هغه صورت کې چې متولي د دندې د سرته رسولو لپاره لازم شرایط له لاسه ورکړي، د دافغانستان بانک کولائي شي هغه بدل کړي.
- (۳) متولي د هغومره مودي لپاره چې له (۱۸) میاشتو خخه زیاته نه وي، د دافغانستان بانک لخوا انتصابېږي د دافغانستان بانک کولائي شي د انتصاب موده د بلې دورې لپاره تمدید کړي. متولي د د افغانستان بانک لخوا انتصاب او خپل حقوق له د دافغانستان بانک خخه تراسه کوي. هغه لکښتونه چې د د افغانستان بانک یې د متوليت له امله زغمي، د هغه بانک په غاپه دی چې ورته متولي انتصاب شوی دي.

(۴) د متولی انتصابول او یا د هغه د خدمت د مودې تمدیدول په لیکلی توګه وي چې، د انتصاب د لیلونه او اصلی دندې په هغه کې مشخصبې. دغه تصمیم اپوند بانک ته ابلاغ او د ثبت په دفتر کې یې درجېږي.

د متولی د انتصاب اغېزې
پنځه پنځوسمه ماده:

(۱) د متولی د انتصاب په اړه د دافغانستان بانک تصمیم د هغه د نیولو له نېټې خخه نافذېږي، خو دا چې په تصمیم کې بل ډول اټکل شوي وي.

(۲) د دې قانون د درویشتمی مادې د (۱) فقرې په (۶ او ۱۴) جزء کې د درج شوو واکونو په استنشی چې په خاصو موقعیتونو او تر خاصو شرایط او ضوابطو لاندې چې د کمبیسیون په واسطه د د افغانستان بانک د غوښتنیک له امله تصویبېږي، د دافغانستان بانک د ونډه والود مجمع د ټولو واکونو لرونکي دي.

(۳) د متولی په انتصاب سره د بانک د مدیرانو واکونه تعليق کېږي. متولی کولاهي شي د خپلو واکونو یوه برخه (د بانک د مدیرانو او کارمندانو) په شمول نورو اشخاصو ته وسیاري، خو دا چې د افغانستان بانک بل ډول تصمیم ونیسي.

د د افغانستان بانک کولاهي شي د متولی په غیاب یا د دندې په سرته رسولو کې د هغه د ناتوانې په صورت کې، د هغه واکونه اعمال کړي.

(۴) د متولی له رسمي انتصاب وروسته، د بانک اجرآت قانوني صبغه نه لري. هغه اقدامات چې د دافغانستان بانک یا د متولی په اجازه یې صورت موندلې او یا د دې قانون د اووه اویايمې مادې د حکم مطابق د پیسو یا بها لرونکو سندونو د انتقال په دستورونو کې شامل وي، لدې امر خخه مستشنۍ دي.

دبانکداری، قانون

۸۵

(۵) متولی د دندو په اجراء او د اپوندو واکتو په اعماللولو کې یوازې د دا فغانستان بانک به وړاندې مسئول دی او د دا فغانستان بانک او کمپسیون د دندو، قواعدو او دستورونو تابع وي.

د بانک د چارو مشری (زمامداری)

شپږ پنځوسمه ماده:

(۱) متولی مکلف دی له انتساب وروسته د بانک د چارو مشری په غاړه واخلي او د بانک له شتمنيو، دفترونو او سندونو خخه ساتنه وکړي.

(۲) متولی واک لري شتمني او د بانکي سندونو د حساب دفترونه او نور دفترونه کنترول کړي. امنیتی مراجع مکلف دی د بانک د دانۍ تر کنترول لاندې د راوستلو او د شتمنيو، دفترونو او سندونو په لاس کې د ښیلو په اړه د متولی د غوبښتنې له امله او د لزوم په صورت کې زور ته د لاس اچولو له لارې له هغه سره همکاري وکړي.

د نوي کتفني خبرتیا

اووه پنځوسمه ماده:

(۱) د بانک د نظار هیئت رئیس کولاهي شي د متولی د انتساب په هکله د تصمیم د ابلاغ له نېټې خخه په لسو ورڅو کې، خپلې ليکلې نظریې د دا فغانستان بانک ته وړاندې کړي. د نه وړاندې کولو په صورت کې داسي انګېرل کېږي چې بانک د متولی له انتساب خخه رضایت لري.

(۲) په هغه صورت کې چې د نظار هیئت رئیس په تاکلې موده کې خپل اظهارات وړاندې کړي، د دا فغانستان بانک دليکلې اظهارلیک د مندرجاتو په پام کې لرلو سره، د متولی د تأیید يا رد په هکله نوي کتنه کوي او د خپل تصمیم دليلونه د بانک د نظار هیئت رئیس ته ابلاغو.

دانکداری، قانون

(۳) که چېرې د متولی انتصاب فسخ شي، متولی د بانک د چارو مشري، شتمني، دفترونه او د هغو سوابق د بانک د عامل هيئت رئيس ته سپاري.

(۴) اړخونه (د د افغانستان بانک او د بانکونو عامل هيئت) کولای شي د تصميم د ابلاغ له نېټې خڅه به د بشو ورڅو کې د یو بل د تصميمنو پرخلاف خپل اعتراض د نوي کتنې لپاره کمبسيون ته وړاندې کړي.

د متولی د انتصاب به اړه د دافغانستان بانک تصميم، د کمبسيون د تصميم تر نیولو پوري نافذ وي.

د متولی ریوت او د عمل برنامه اته پنځوسمه ماده:

(۱) متولی مکلف دي د اړوند بانک د موجودو او راتلونکو مالي شرایط ریوت چې د هغو شتمنيو د مبلغ د ارزوني چې د بانک د احتمالي انحلال په پايله کې لاسته رائي، برابر او د دافغانستان بانک ته یې تسلیم کړي. متولی کولای شي ریوت د بهرنې بررس په همکاري برابر کړي.

(۲) د متولی ریوت د عمل له یوې وړاندې شوې برنامې سره یوځای وي چې له لاندې اقداماتو خڅه راپیدا شوې ګټې او لګښتونه تر غور لاندې نیسي:

۱- د عمل د اصلاحي برنامې د اجراء له لازې د قانون تطبقولو ته د بانک راګرڅول.

۲- د دي قانون په یو شپېتمه ماده کې د درج شوي حکمونو مطابق د بانک بیا رغول.

۳- د دي قانون د دوه شپېتمي مادې د حکم مطابق د داوطلبانه انحلال اجراء کول او یا د دي قانون د درې شپېتمي مادې د حکم مطابق د بانکي جواز لغو کول او د بانک اجباري انحلال.

دبانکداری، قانون ۸۷

۴- د بانک پر خلاف د ورشکستگی د اقداماتو پیلول.

استمهال

نهه پنځوسمه ماده:

د افغانستان بانک کولهی شي د لزوم په صورت کې د هغه بانک چې ورته متولي انتصاب شوي دي، په بانک کې د عمومو سپارني او پانګه اچونې، په جلا شوو امانتي حسابونو کې له سپارنو او پانګې اچونو پرته، کلاً يا قسمماً زيات نه زيات دريو مياشتو پوري تړلي اعلان کړي. پدې شرط چې نیول شوي اقدامات، د افغانستان بانک د غوبښتنې مطابق، د سپارنو او پانګې اچونو تقریبی ارزښت له هغې تکتیاني سره چې د استمهال له مودې د مخه يا یې په بهير کې په هغه پوري تعلق مومني، وساتي.

د متوليت تېرېدل (انقضاء)

شپېتمه ماده:

(۱) متوليت په لاندې حالاتو کې منقضۍ کېږي:

- ۱- په هغه صورت کې چې د متوليت دوره، د هغه د تقرر د تصميم مطابق يا د متولي د تمدید په روسونې دورې کې پاڼه ورسېږي.
- ۲- په هغه صورت کې چې د افغانستان بانک د هغه د متوليت د دورې په انقضاء تصميم ونسېسي.

۳- په هغه صورت کې چې د کمېسیون لخوا د دی قانون د دوه اویا یې مادې د حکم مطابق، د تصفیې مدیر انتصاب شي.

- (۲) متولي مکلف دي، د دي مادې د (۱) فقرې په (۱ یا ۲) جزو کې د درج شوو حکمونو مطابق د متوليت د پاکل شوي مودې په انقضاء سره، د بانک د چارو مشري او د هغه شتمني، دفترونه او سندونه د بانک عامل هيئت ته وسپاري.

اتم فصل د بانک بیا رغول

د بیا رغولو پروسه
يو شپتتمه ماده:

- (۱) د افغانستان بانک کولاهي شي د بانکداري، د سیستم د ثبات لپاره د هغه بانک چې د متولی په واسطه سرپرستي کېږي، د بیا رغولو وړاندیز، د مالیې وزارت په موافقه ترتیب او د تصویب لپاره پې جمهور رئیس ته وړاندې کړي.
- (۲) د افغانستان بانک، د بانک د بیا رغولو وړاندیز د بیا رغولو د پلان په ضمیمه له متولی سره په سلاکې ترتیبوی او د بانک په اداره او فعالیتونو کې موجودې نیمگړتیاوی تشخیصوی او د بانک د بیا رغولو لپاره واقعېښانه اقدامات او مالی برنامه مشخصوی دغه پلان د بانک د بنسټیزو معاملو د انتقال ستراټېژي یوه بل بانک ته چې د دې قانون په اته او ټایمې ماده کې د درج شوو حکمونو مطابق مجاز دی ګوري او ارزوي یې او د بانک د خاوندانو د ناورې ګټې اخیستنې امکانات بندوی.

نهم فصل د بانک انحلال

داو طلبانه (اختیاري) انحلال
دوه شپتتمه ماده:

- (۱) د بانک انحلال د هغه د مالکینو په تصمیم، د غوبښتلیک په وړاندې کولو سره د دې قانون د پنځلسمې مادې د حکم مطابق صورت موندلې شي.

د بانکداری قانون

۸۹

د انحلال پروسه پخپله د بانک په واسطه، د دی قانون د خلور شپږتسي مادي د (۳ او ۴) فقرې د حکمونو مطابق، د د افغانستان بانک ترڅارني لاندي صورت مومني.

(۲) بانک مکلف دی د اړتیا په وخت کې د د افغانستان بانک د کارمندانو لپاره د خارنيزو مسئولیتونو د سرته رسولو په غرض د مدرکونو، اطلاعاتو او خپلو و دانيو، دفترونو او سندونو ته د هغوي د لاس رسی زمينه برابره کړي.

(۳) د د افغانستان بانک، د بانک له خوا د دی مادي د (۱ او ۲) فقرې د نه په پام کې نیولو په صورت کې، د هغه د انحلال د تمامولو په منظور، تر خپلې څارني لاندي متولي ټاکي.

اجباري انحلال

دري شپږتسيه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک، د دی قانون د (۱۴) مادي د حکم مطابق، د بانکداري د جواز د لغو کولو په هکله چې د ماتې (ورشکستګي) اقدامات يې پیسل شوي نه وي، د متولي له انتصاب وروسته د دی مادي د حکمونو مطابق د بانک د انحلال په منظور تصميم نيسی.

د افغانستان بانک مکلف دی دغه تصميم لېټرلړه د هپواد په یوه کشیرالانتشاره رسمي ورڅاینه کې خپور کړي.

(۲) د دی مادي په (۱) فقره کې له درج شوي تصميم وروسته، لاندي موارد د تطبیق وردي:

۱- د بانک ټول اقدامات د هغو په استثناء چې د متولي لخوا یا يې په اجازه صورت مومني، یا هغه اقدامات چې متولي بې د بانک لپاره ګټهور بولی او تصویبوي يې او د پیسو او بها لرونکو سندونو سپارښتنې چې د دی قانون د اووه اویايمې مادي د حکم مطابق يې صورت موندلې دی، باطل او د نه اجراء ور ګئل کېږي.

دانکداری قانون

- ۲- د بانک د شتمنيو په هکله د متولي د مالي توقيفونو او د املاکو په مصادرې پوري د ارندو توقيفونو رفع کبري.
- ۳- د بانک شتمني له توقيف او د املاکو له مصادرې خخه خوندي دي. هغه شتمني چې تر رهن لاتدي يا د بدېھي په اندازه د مال د حس حق د هغو په واسطه تضمین شوي دي له دې امر خخه مستشنى دي.
- ۴- د بانک پرخلاف د ورشکستگي اقدامات نه وي پيل شوي.
- (۳) د بانک انحلال د دې قانون په نهه اوبيايمه او نوي يمه ماده کي له درج شوو حکمونو سره په مطابقت کې، د دافغانستان بانک او کمبسيون تر خارني لاتدي، د تصفيې د مدير په توګه د متولي په واسطه صورت موسي.
- (۴) د بانک له شتمنيو خخه له بانک سره په سپارنو پوري د اروندو غوبنستنو (مطالبات) ورکړه، له نورو غوبنستنو د مخه هر سپاراني اپښودونکي ته زيات نه زيات (۰۰۰۰۰۰) افغانی صورت موسي.
- (۵) کمبسيون کولاهي شي د افغانستان بانک په غوبنستنه د هغه بانک متولي ته چې بانکي جواز بې لغوشوي، د دې قانون په اته اوبيايمه ماده کي د درج شوو مجازو د یوې یا زياتو معاملو د اجراء اجازه ورکړي.
- (۶) پدې ماده کي درج شوو حکمونه د غير مېشتلو بانک په داخلې فرع او د نمایندگي په دفترونو باندي لکه دا چې داخلې واحد بانک جوړوي، د تطبیق وړ دي.
- (۷) غير مېشت بانک د عامل هيئت په توګه او د ونډه والو عمومي مجتمع، واحد بانک ګنل کېږي او د هغه د شتمنيو، بدېھيو، تضميمونو او تبروتونو په هکله چې د هغه د فرع او دفترونو د معاملو په پايله کې یا په اړه راپیدا کېږي، پدې ماده کي درج شوو حکمونه د تطبیق وړ دي.

لسم فصل
د بانک تصفیه

پر بانک باندی د افلاس د عمومي قانون نه تطبیقیدل

خلور شپتتمه ماده:

د ورشکستگی، قانون او په بانکونو پوري نور اړوند تقنيني سندونه،
پر بانک باندی د تطبيق وړنه دي.

د ورشکستگی، د اقداماتو پیل

پنځه شپتتمه ماده:

(۱) د بانک پر خلاف دورشکستگی اقدامات کېدله‌ي شي په لاندی
یوه یا زیاتو دلیلونو سره پیل شي:

۱- بانک خپل مالي مسئولیتونه (پوروونه) د هغه د سر رسید په وخت
کې ورنکړي.

۲- د بانک پانګه د هغې پانګې په سلو کې له (۷۵) خخه لب وي چې د
دې قانون د پنځه د پرشمې مادې د (۳) فقرې د حکم مطابق الزامي
ګنل شوي ده.

۳- د بانک د شتمنيو ارزښت د هغه د پورونو له ارزښت خخه لب وي.

د ورشکستگی، د اقداماتو د پیل کېدو غوبنتنليک

شپږ شپتتمه ماده:

(۱) د بانک پر خلاف د ورشکستگی د اقداماتو د پیل غوبنتنليک په
ليکلې توګه کمپسيون ته وړاندې کېږي.

(۲) کمپسيون کولاهي شي تر دغه شرایطو لاندې، د بانک پر خلاف د
ورشکستگی د اقداماتو د پیل کېدو په اړه غوبنتنليک ومني:

۱- وړاندې شوی غوبنتنليک د افغانستان بانک له خوا تصدقیق
شوی د بانک د مالي صورت حساب او د دافغانستان بانک له خوا چې

دبانکداری، قانون

دورشکستگی، اقداماتو د پیل کېدو د مجوز د یوه یا زیاتو دليلونو لرونکی وي.

۲- د بانک دریو یا له دریو خخه زیاتو داینینو کمپسیون ته عریضه ورکړي او ثبت کړي وي او کاپې یې د د افغانستان بانک ته وړاندې کړي وي او عریضه له وړاندې شوو مستندو شواهدو سره یوځای خرګندوي چې بانک خپل پورونه د هغود سر رسید په وخت کې ندي ورکړي.

د متولی انتساب

اووه شپېتمه ماده:

(۱) د دی قانون د شپې پنځوسمه مادې په (۲) فقره کې د درج شوی حالت د تحقق په صورت کې، د د افغانستان بانک د دی قانون د شپې پنځوسمه مادې د حکم مطابق، کولای شي د بانک د پورونو د پر وخت نه ورکړي په دلیل، د نوموري بانک لپاره یو متولی انتساب کړي.

(۲) د دی مادې په (۱) فقره کې درج شوی متولی له انتساب وروسته، د دی قانون د شپې پنځوسمه مادې د حکم مطابق اجرآت کوي، د هغه په هکله د دی قانون په اووه پنځوسمه ماده کې درج شوی حکم د تطبیق وړ نه دی.

(۳) د متولی د انتساب په اړه د د افغانستان بانک تصمیم، د کمپسیون لخوا بیانا نه شي کتل کېدی.

د غوبښتلیک د رد دليلونه

اته شپېتمه ماده:

(۱) کمپسیون د بانک پر خلاف د ورشکستگی، اقداماتو د پیلولو لپاره د غوبښتلیک د ثبت په صورت کې، د د افغانستان بانک، نور غوبښتلیک ورکوونکي او اړوند متولی د غوبښتلیک د علنی خبرنې

دبانکداری قانون ۹۳

په منظور رابولی په استثنایي حالاتو کې خپرنه په سري ډول صورت موندلی شي:

خپرنه د غوبنتنليک له ثبت دوه ورځي وروسته پيل کېږي.

(۲) د افغانستان بانک لخوا د غوبنتنليک د ثبت په صورت کې خپرنه د يوې اوونې په ترڅ کې او په هغه صورت کې چې ثبت د دائينيو او اعتبار ورکونکو لخوا صورت موندلی وي، خپرنه د دوو اوونيو په ترڅ کې پاي ته رسپېري. د خپرني په پاي کې کمپسيون کولاهي شي غوبنتنليک رد یا قبول کړي.

د غوبنتنليک د رد دليل

نهه شپتنه ماده:

(۱) د يوه بانک پر خلاف د ورشکستګي د اقداماتو د پيلولو لپاره غوبنتنليک تر دغو شرایطو لاندې د کمپسيون لخوا ردېږي:
۱- د قانون له حکمونو سره د غوبنتنليک نه مطابقت.
۲- د دي مادي په (۲) فقرې د درج شوې د حکمونو په پام نیولو سره د افغانستان بانک نه موافقه.

(۲) په هغه صورت کې چې غوبنتنليک د بانک د دائينيو په واسطه ثبت شوي وي، د افغانستان بانک کولاهي شي یوازي په لاندې مواردو کې له غوبنتنليک سره مخالفت وکړي:

۱- په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک متینن شي چې د بانک د ورشکستګي د پيل د اقداماتو لپاره قانوني دلایل وجود نلري، کمپسيون کولاهي شي له خپل تصميم خخه په ملاتېر کې، د بانک د مالي تصدیق د یوټونو په شمول مدارک له د افغانستان بانک خخه وغواړي.

۲- په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک کمپسيون ته ثابته کړي چې د د افغانستان بانک ته د ورشکستګي د اقداماتو لپاره د

دانکداری، قانون

غوبنتنلیک له وړاندې کولو د مخه، د نظر وړ بانکي جواز لغو شوی
دی او د انحلال لیاره بې متولې انتصاب شوی دي.

۳- په هغه صورت کې چې د داګفانستان بانک د بانکداری، د سیستم
د ثبات او ګټو لپاره د بانک د بیا رغونې منظوري، له جمهور رئیس
څخه واخلي او د دې قانون د یو شپږتې مادې حکم مطابق بې
کمپسیون ته وړاندې کړي.

(۳) کمپسیون د غوبنتنلیک په هکله د تصمیم له نیولو د مخه د
غوبنتنې په صورت کې د مدرکونو او دلایلو د وړاندې کولو لپاره د د
افغانستان بانک ته، دوه اوونې، وخت ورکوي.

د نومورو مدرکونو او دلایلو د نه وړاندې کولو په صورت کې
کمپسیون کولاهي شي د بانک د ورشکستنگی د اقداماتو د پیل
غوبنتنلیک تر دغو شرایطو لاندې رد کړي:

۱- غوبنتنلیک د دې قانون د شپږ شپږتې مادې په (۲) فقره کې د
درج شو شرایطو نه لرونکي وي.

۲- کمپسیون ته د غوبنتنلیک د تأییدولو لپاره، ناسم او غیر دقیق
مدرکونه وړاندې شوي وي.

۳- که چېږي بانک کمپسیون او د داګفانستان بانک ته ثابته کړي چې
د بانک پر پانګه د ضمیموی اشتراکاتو ورکړه د هغه وجوهه په ډول
چې فوراً په لاس رسی کې دي، ترلاسه شوي وي او د دې قانون د
پنځه شپږتې مادې د حکم مطابق، د بانک د ورشکستنگی د
اقداماتو د پیل پر خلاف د دلایلو د له منځه وړلولپاره بس (کافي)
.۵

د پېځایه غوبنتنلیکونو نه مثل اویایمه ماده:

(۱) د بانک د اعتبار ورکونکي په واسطه، د بانک پر خلاف د
ورشکستنگی د اقداماتو د پیل لپاره له ثبت وروسته کمپسیون

دبانکداری، قانون

٩٥

کولانی شي د غوبښتلیک د بېخایه والي په دلیل له خېرني د مخه يا وروسته په لیکلې توګه رد کري. پدي صورت کې کولانی شي غوبښتلیک ورکوونکي ته دستور ورکري خود غوبښتلیک له ثبت خخه رامنځته شوي لګښتونه، د د افغانستان بانک ته ورکري.

(۲) هغه شخص چې د بانک پر خلاف د ورشکستگي د اقداماتو د پیل لپاره د بېخایه غوبښتلیک په ثبتولو محکوم شي، له حال سره سم په هغه حبس چې له یوه کال خخه زیات يا په نقدی جريمي چې له پنځه ويشتولزو افغانیو خخه زیات نه وي يا په دواړو باندې په جزاء محکومېږي.

د ورشکستگي د اقداماتو د غوبښتلیک د نه منل کېدو په صورت کې اجراري انحلال یو اویايمه ماده:

په هغه صورت کې چې د دې قانون په نهه شپېتمه ماده کې درج شوو موادو په استشي، د بانک پر خلاف د ورشکستگي د اقداماتو د پیل لپاره د د افغانستان بانک غوبښتلیک رد شي، د د افغانستان بانک د بانک بانکي جواز لغو او هغه د دې قانون د دري شپېتمي مادي مطابق منحولي.

د ورشکستگي، فيصله
دوه اویايمه ماده:

په هغه صورت کې چې د بانک پر خلاف د ورشکستگي د اقداماتو د پیل غوبښتلیک د کمبسیون د منلو وړ وګرځي، بانک ورشکسته اعلامېږي او د تصفې د مدیر په انتصابولو سره د بانک پر خلاف د ورشکستگي، اقدامات پیل کېږي.

د ورشکستگی، د فيصلې ابلاغول او خپرول دری او یايمه ماده:

کمپسیون مکلف دي، د بانک پرخلاف د ورشکستگي د اقداماتو د پیل د غوبښتلیک د منلو یا رد په اړه خپل تضمیم، د افغانستان بانک ته خبر ورکړي او هغه لېټلې د هبواو په یوه کشیرالانتشاره رسمي ورڅانه کې خپور کړي.

د تصفیې مدیر خلور او یايمه ماده:

(۱) د تصفیې مدیر چې د کمپسیون د تضمیم پر بنسته د بانک پرخلاف د ورشکستگي د اقداماتو د پیل په اړه انتصاب پړي، کولای شي د دی قانون په خلور پنځوسمه ماده کې درج شوی متولی وي، کمپسیون کولای شي بل شخص چې د نوموري مادې په (۲) فقره کې درج شوو شرایطو لرونکي وي، د تصفیې د مدیر په توګه وټاکي. کمپسیون کولای شي د ورشکستگي د تضمیم د نیولو په وخت کې د تصفیې د مدیر د استخدام حقوق او شرایط مشخص او وټاکي، نور هغه لګښتونه چې د تصفیې د مدیر د انتساب له امله ایجابوي، د هغه بانک له شتمنيو خخه چې د تصفیې مدیر ورته انتساب شوی دي، د ورکړي وړ دي.

(۲) په هغه صورت کې چې د تصفیې مدیر ته د تصفیې مجاز لګښتونه د بانک له شتمنيو خخه چې پدې منظور په پام کې نیول شوی دي، تجاوز وکړي، د افغانستان بانک د اضافي لګښتونه په ورکړي مکلف دي.

(۳) د تصفیې مدیر مکلف دي، خپل فعالیتونه د کمپسیون تر لارښونې او څارنې لاندې او د افغانستان بانک په سلا د دي قانون د پنځه نوي يمي مادې له حکم سره په مطابقت کې سرته ورسوي، کمپسیون د تصفیې د مدیر له انتساب وروسته هغه دساتير او د

دانکداری، قانون

۹۷

- فعالیتونو فهرست چې هغه یې په سرته رسولو مکلف دی، کتاباً مشخص او برابر وي. د تصفیې مدیر کولای شي له کمپیون خڅه د دی قانون د حکمونو مطابق لازمي لارشونې وغواړي.
- (۴) د تصفیې مدیر کولای شي د کمپیون د تصویب شو شرایطو او ضوابطو مطابق د هغه بانک په لګښت چې د تصفیې مدیر ورته انتساب شوي دی په خپلواکه توګه د حقوق پوهانو، حسابدار او نورو متخصصينو په استخدامولو اقدام وکړي.
- (۵) د د افغانستان بانک کولای شي د تصفیې د مدیر د دندې په سرته رسولو کې د عجز، استعفی یا مربینې په صورت کې پدې سمت باندې د کمپیون په واسطه د تصفیې د نوي مدیر تر انتساب پوري، په مؤقته توګه بل شخص توظیف کړي.
- (۶) کمپیون کولای شي په هغه صورت کې چې د تصفیې مدیر د متولې په توګه د دندې د سرته رسولو لپاره د دی قانون د خلور پنځوسمې مادې په (۲) فقره کې د درج شو شرطونو نه لرونکي وي، بل شخص د هغه په عوض انتساب کړي.
- (۷) د تصفیې د نوي مدیر انتساب، د نوماندو د هغه فهرست پر بنست دی چې د د افغانستان بانک لخوا کمپیون ته وړاندې کېږي.
- (۸) د تصفیې د نوي مدیر د انتساب په صورت کې چې د تصفیې د پخوانۍ مدیر واکونه هغه ته سپارل کېږي او د هغه بانک دفترونه، سندونه او بانکي شتمني، چې د تصفیې د پخوانۍ مدیر تر ساتني لاشدي وو، نوي مدیر ته لېږدول کېږي او د هغه تر ساتني لاندې راخي.

**د تصفیې د مدیر واکونه
پنځه او یا یمه ماده:**

د تصفیې مدیر له انتساب وروسته، د بانک په فرد پوري منحصر قانوني استازى دی، د بانک د فعال ساتلو یا انحلال په هکله د واک

دانکداری قانون

په شمول، د نظار هیئت، عامل هیئت، د بانک په ونده ایزه پانګه کې د وندو په اره د بانک د ونده والو تبول حقوق او واکونه ترلاسه کوي. د بانک پرخلاف ادعا د تصفیي مدیر ته ابلاغېږي.

د ورشکستگی د فيصلې ابلاغول

شپړ او ډایمه ماده:

- (۱) د بانک پرخلاف د ورشکستگی د اقداماتو د پیل په اره د کمېسیون تصمیم، د نیولو له هماغي نېټې خخه نافذ دي.
- (۲) هنه اجرآت چې د بانک په واسطه یا لخوا د ورشکستگی د تصمیم له نافذېدو وروسته صورت مومني، باطل او د نه تطبيق وړ دي، خودا چې د بانک د تصفیي د مدیر لخوا یا ئې په اجازه ترسره شوي وي یا هغه اجرآت چې د تصفیي د مدیر په تشخيص د بانک لپاره ګټور وګنيل شي او تصویب شوي وي.
- (۳) د ورشکستگی د فيصلې په پایله کې د بانک پرخلاف تبول روان (جاري) قضائي اجرآت درول کېږي، د بانک پرخلاف نوي قضائي اجرآت پیل کېدای نشي، خود کمېسیون په اجازه او تر هغو شرایطو لاندې چې کمېسیون یې تصویبوي.
- (۴) د ورشکستگی د فيصلې په پایله کې د متسولي تبول مالي توقيفونه او د بانک له شتمنيو خخه د املاکو د مصادرې په اره مالي توقيفونه رفع کېږي او مالي توقيفونه او د املاکو د مصادرې اقدامات د ورشکستگی د فيصلې د قانوني نافذېدو وروسته باطلېږي. د هغو شتمنيو د املاکو د مصادرې اقدام چې د دې قانون د پنځه اتیايمې مادي د حکمونو مطابق، د هغې بدھي په اندازه چې د هغه په واسطه تضمین شوي دي، تر رهن یا د مالي حبس د حق لاندې وي، له دې امر خخه مستثنې دي.
- (۵) وروسته تر دې چې د ورشکستگی تصمیم نافذېږي، پکتیانه او نور هېڅ ډول لګښتونه د یوه ورشکسته بانک پر د یونو نه تاکل کېږي.

دانکداری قانون

۹۹

(۶) د ورشکسته بانک د ونیو لېرڈ پدل چې د ورشکستگی د فيصلې له انفاذ وروسته صورت مومي، باطل ګټل کېږي. هغه لېرڈونې چې د کمپسيون په مخکني رضائیت سره ترسره شوي، لدې حکم خڅه مستشني دی.

(۷) د حقوقې معاملو په اړه د بانک عمل چې د هغه اعتبار ورکونکو ته د ضرر د رامنځته کېدو باعث شي، بانک او د معاملې ایخ له موضوع خبرتیا ولري او د بانک پرخلاف د ورشکستگی د اقداماتو د پیل د فيصلې له نېټې د مخه په دریو میاشتوکې بې صورت موندلې وي. د لاتدي مواردو د تحقق په صورت کې د تصفيې د مدیر غوبښتلیک، د کمپسيون په واسطه بې اغبېزې او باطل کېږي:
۱- تحفه اخیستل شوې وي.
۲-

د بانک مالک، مدیر یا کارمند ته د مبلغ ورکړه یا لېرڈ صورت موندلې وي، خو دا چې بانک، مدیر او یا کارمند کمپسيون ته ثابته کړي چې دغه ورکړه یا لېرڈونه، په بانک کې د هغه د کارمندانو به حقوقو او حق الزحمې پورې اړه لري او یا د هغه له حساب خڅه چې په بانک کې بې لري، اخیستل (برداشت) شوې دي او اندازه یې غیر معمولې نده او یا ثابته کړي چې نه پوهبده چې دغه لېرڈونه او ورکړه بانک ته د اعتبار ورکونکو د ګټيو د ضرر سبب د رامنځته کېدو کېږي.

۳- د ورکړې اجراء کول یا لېرڈول د هغه د سررسید له نېټې د مخه او یا د پور په مقابل کې د تر رهن لاتدي مال لېرڈول د سررسید له نېټې د مخه.

۴- د قرارداد د عقد له امله د قرارداد اړخونو ته د بانک د مسئولیتونو اجراء کول درانه او دزیات لګښت لرونکي وي.

۵- د بانک یا د یوه یا خونورو اشخاصو ترمنځ د ترتیب سرته رسول او د دې قانون په دوه اتیایمه ماده کې له درج شوي مالي قرارداد

۱۰۰

دانکداری، قانون

پرته چې د بانک او مقابلو خواوو تر منځ د حقوقو او مسئولیتونو د متعادل کولو اجازه په داسې حال کې چې د ورشکستګي له فیصلې د مخه مجاز گنيل شوې نه وي، ورکړې وي.

د ورکړو او بها لرونکو سندونو د تسوبي په سیستم کې د تسوبي
قطعیت
اووه اویايمه ماده:

(۱) د دې قانون د پنځه پنځوسمې مادي په (۴) فقره، د درې شپږتمې مادي د (۲) فقرې په (۱) جزء، او د شپږ اویايمې مادي په (۲) فقره او د (۷) فقرې په (۲ او ۳) جزء کې له درج شوو حکمونو سره سره لاندې مراتب هم د تطبيق وړ دي:

۱- د نه فسخې وړ فرمایشونه او د پیسو او بها لرونکو سندونو لېږدونه چې د بانک په واسطه د ورکړې د تسوبي په سیستم کې او یا د افغانستان بانک لخوا صادر شوي بها لرونکې سندونه په رسمیت پېښدل شوې وي، که خه هم چې کمپسیون د بانک پرخلاف د ورشکستګي د اقداماتو د پیل فیصله صادر کړې وي، پر ثالثو اړخونو باندی د اجراء او تطبيق وړ دي.

۲- په هغه صورت کې چې بانک په هماغې وړ چې د هغې پرخلاف د ورشکستګي د اقداماتو د پیل فیصله نافذ شوې ۵۵، د پیسو او بها لرونکو سندونو د تسوبي په سیستم کې شامل کړي، د لېږدوني فرمایشونه نسبت ثالثو اړخونو ته د اجراء او تطبيق وړ دي، خودا چې د تصفيې مدیر ثابتنه کړي چې د سیستم مجری، مخکې تر دې چې د لېږدونې د نه فسخې وړ له فرمایشونو سره موافقه وکړي، د ورشکستګي له تصمیم خخه خبر وو.

دبانکداری، قانون

۱۰۱

(۲) د لېردونې فرمایش چې د پیسو یا بها لرونکو سندونو د ورکړي
د تسویې په سیستم کې شاملېږي، په هم هغې موقع کې د هغه
سیستم د لایحه مطابق د نه فسخ وړ دي.

(۳) هغه قراردادونه او معاملې چې د یوه بانک پرخلاف د
ورشكستګه د اقداماتو له پیل او د کمبیسیون په واسطه د هغه له
نافذپه د مخه عقد شوي دي، د تطبيق او اجراء وړ دي او هېڅ مورد
د ورکړي یا د بها لرونکو سندونو د تصفیې د سیستم په واسطه چې
د افغانستان بانک هغه په رسميت پېژندلې دي، د تخلیص د
قرارداد د فسخ سبب کېدای نشي.

تخلیص په دې ماده کې عبارت دي له د لېردونې له فرمایشونو خخه
د رامنځته شوو څوګونو (متعددو) مطالباتو له تبدیلولو چې د تسویې
په یوه سیستم کې د یوه یا خو ګډون کوونکو په ذريعه په دغسي یوه
سیستم کې یوه یا له یوه خخه نورو زیاتو ګډون کوونکو ته ورکول یا
ترلاسه کېږي.

د بانک د ونډو یا بدیهیو لېردونه
اته اویایمه ماده:

(۱) کمبیسیون کولنې شي د د افغانستان بانک په غوبښنه د
بانکداری د سیستم د ګټوو ساتني او د اعتبار ورکونکو ته د بانک
د موقف د لوړولو لپاره د بانک د تصفیې مدیر ته دستور ورکړي، چې
د بانک د اټکل شوو شرطونو او ضوابطو مطابق چې د کمبیسیون لخوا
تصویب شوي دي، هغه معاملې چې په لاندې چارو تمامې شي،
سرته ورسوی:

۱- د بانک له ونډایزې پانکې خخه د ونډو د ټولو یا یوې برخې
لېردول.

۲- د بانک د ټولو یا یوې برخې دیونو او شتمنیو لېردول.

۱۰۲

دانکداری قانون

- (۲) بانک کولاهی شی د بانک پرخلاف د ورشکستگی اقداماتو د پیل او د هغه د انحال لپاره د غوبنتنیلک له تثبتت وروسته هر وخت، د دی مادی په (۱) فقره کې د درج شوی حکم مطابق، د معاملې د سرته رسولو غوبنتنه وکړي او اجازه يې واخلي.
- (۳) د دی مادی په (۲) فقره کې درج شوی معامله، د بانک یا يې د رهبری د هیئت د غړو موافقه ایجاپوي. کمپسیون مکلف دی د نوی کتنې په بهير کې د بانک د دیونو د یوې برخې د لېږدونې په هکله د هدایت د اخیستلو لپاره د تصفیې د مدیر غوبنتنه چې د خینو دائنيسو او اعتبار ورکونونکو ګټې په هغه کې شاملې نه وي په اړه، په پام کې ونیسي. تولو ڈینفعو اړخونو ته د دیونو لېږدول، د لېږدونې د خبرتیا له خپربدو یوه ورڅه وروسته، نافذېږي.

د املاكو او شتمنيو روښت

نهه او یا یمه ماده:

- (۱) د بانک پرخلاف د ورشکستگی د اقداماتو د پیل په اړه د کمپسیون د فيصلې د صادرېدو له نېټې وروسته د دوو اوونېو په ترڅ کې، د تصفیې مدیر د بانک د املاكو او مالونو روښت چې د لاندې مطالبو لرونکي وي، فهرست او کمپسیون ته وړاندې کوي:
- ۱- د بانک د ونډه ایزې پانګې د ورکړل شوو اشتراکاتو په شمول د پور او ضمانت د موافقه ليکونو، د پېروډني یا پلورني د موافقه ليکونو او همدارنګه د دفتری ارزښتونو او د شتمنيو د انحال د تخینې ارزښتونو د حساب له باسته د بانک د مطالبتو، د بانک د شتمنيو تشخيصوں.
 - ۲- د کرایې، اجارې او رهن د موافقه ليکونو په شمول د هغه قراردادونو تشخيصوں چې د هغو له امله د بانک املاك د مقابل لوري په واک کې وي.

دبانکداری، قانون ۱۰۳

- ۳- هغه قراردادونه چې بانک د هغو پر بنست خدمتونه ترلاسه کوي.
- ۴- هغه د پام ور معاملې چې بانک د ورشکستگی د فيصلې له نېټېي خخه د دېرسو ورڅو په اوبدو کې بې له وقفي له هغو سره موافقه کړي وي.
- (۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی ریسوت له دریو میاشتو وروسته د نوي کېدو وړ دی او بانک ته د اعتبار ورکونکو په واک کې چې د هغوى مطالبات د دې قانون د یو اتیايمې مادې مطابق، د تصویب شوو مطالباتو په فهرست کې شامل شوې دي، ورکول کېږي.

د مطالباتو ثبتول

اتیايمې ماده:

- (۱) د دې قانون د یو اتیايمې مادې په (۱) او (۲) فقره کې د درج شوو حکمونو په استثنې، د ورشکسته بانک د ذمت تېول مطالبات، له هغې نېټېي خخه چې د بانک پرخلاف د ورشکستگی د اقداماتو د پېل په هکله د کمپسیون فیصله خپربرې، په لیکلې توګه د تصفیې له مدیر سره ثبتېږي.

کمپسیون کولای شي دغه موده یوازي یو خل د یوې میاشتې لپاره اعتبار ورکونکو ته اوږده (تمدید) کړي. د غوبنستې په صورت کې هغوي ته د ثبت رسید ورکول کېږي.

- (۲) مطالبات له مستندو مدارکو سره یوځای او د لاندې معلوماتو په لرلو سره غوبنټل کېږي او ثبتېږي:

- ۱- د اعتبار ورکونکي (دائنيو) نوم او آدرس.
- ۲- د تکتاني مبلغ او د جريمو او مالياتونو سور لګښتونه چې د مطالبي د اصل پيسو په مبلغ کې شامل شوي دي.
- ۳- په رهن، د مال د حبس په حق یا ضمانت پوري اړوند جزئيات چې ادعا تضمینوي، د ضامن د نوم او آدرس په شمول.

۱۰۴

دانکداری قانون

(۳) د بانک پرخلاف د ورشکستگی د اقداماتو په اړه د کمپسیون فیصله، د بانک په دفترونو یا سندونو کې د ثبت شوو سپارنو په هکله د غوبښنو د ثبت لپاره هر چول موجود زمانی محدودیت خنډوي، د اعتبار د تلاسه کولو په منظور ادعا، له متولي سره ثبټپري.

زمانی محدودیت چې په هغه کې نوري غوبښني مععتبرې ګنل کبرې، د تصفېي له مدیر سره له ثبټولو وروسته خنډپري.

د غوبښنو منل

يو اتاييمه ماده:

(۱) په ثبت رسيدلې غوبښني، د دي قانون په اتاييمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق، د منلو وردي.

په دفترونو یا سندونو کې د درج شوو سپارنو په هکله د غوبښنو یا د بانک د کارمندانو په نه ورکول شوو معاشونو پوري د اړوندو غوبښنو په استشني (له امتیازاتو، د انفکاک په وخت کې واجب الادا مبالغو او د کارمندانو له اصلی معاشونو خخه د اضافې لازمي نورو ورکړو پرته) چې د درج شوو مبالغو په اندازه، له ثبت پرته د منلو وردي.

(۲) له نورو مدارکو پرته د بانک په دفترونو یا سندونو کې د تصفېي د مدیر په واسطه درج شوې غوبښني د منلو وردي، هغه شمېر غوبښني چې د بانک په دفترونو کې د درج شوې لږ مبلغ لپاره، ثبټپري. يوازي د لږ مبلغ لپاره د منلو وردي.

(۳) بانک ته اعتبار ورکونکي چې د رهن، یا د بانک له شتمنيو خخه د مال د حبس د حق په وړاندې د هغوي غوبښني تضمین شوې دي، کولاني شي د هغو مبالغو لپاره خپل مطالبات چې په یوه ورته مزايده کې د شتمني له توقع وړ ارزښت خخه زيات دي، ثبت کړي.

دانکداری قانون

۱۰۵

دغه ډول غوبنتني د ميلو ور ندي، خو دا چي د شتمني د مالكيت حق د دي قانون د پنهه اتيامي پ مادي د حكم مطابق به بل دول سره د لبردولو ور وي.

(۴) نا خرگنددي ارزبنت لرونکي غوبنتني د هغه ارزبنت په حدودو کي چي د تصفيفي مدير بي تخمينوي، د ميلو ور ګينل کبري.

(۵) د تصفيفي مدير مکلف دی ثبت شوي غوبنتني له ازواني وروسته چي د ده د ميلو ور ګرځدلې دي، د ميل شوو غوبنتنو په فهرست کي درج او هغه چي د هغه د اعتراض ور ګرځئي د اعتراض د دليلونو په ذکرولو سره په جلا فهرست کي درج کري، په نومورو فهرستونو کي د مدعيانو نوم، آدرس، د غوبنتنو مبلغ او دا چي غوبنتني د رهن په واسطه تضمین شوي دي يا نه، درجېږي.

هغه غوبنتني چي مساوي جنبه لري په يوه طبقه کي درجېږي او د تقدم د حق پر بنسټ فهرست کبري.

(۶) د دي مادي په (۵) فقره کي درج شوي فهرستونه، د بشپړو شوو غوبنتنو له وروستي نېټې خخه يه (۳۰) ورڅو کي د تصويب لپاره کمبيسيون ته استول کبري. د تصفيفي مدير مکلف دی په هرو دريو مياشتو کي نوي فهرستونه د تصويب لپاره کمبيسيون ته واستوسي. د فهرستونو له تصويب د مخه کمبيسيون کولائي شي د تصفيفي د مدير په سلا غوبنتني له يوه فهرست خخه بل فهرست ته انتقال کري، کمبيسيون کولائي شي هغه مدرکونه چي د اعتراض ور غوبنتنو د تصويب لپاره لزمندي، مشخص کړي.

(۷) کمبيسيون د اعتبار ورکونکو د هغو غوبنتنو چي تر اعتراض لاهدي راغلي دي، د خزنګوالي د خېرنې نېټه تاکي ترڅو وکولائي شي د هغې په ترڅ کې د خپلو غوبنتنو د اثبات لپاره د تصفيفي مدير او کمبيسيون ته مدرکونه وراندي کري، پدي شرط چي دغه ډول خېرنې،

١٠٦

دانکداری قانون

کمپسیون ته د اعتراض ور غوبنستنو د فهرست د تسلیمی له نېټېي وروسته، له شېپتو ورخو خخه په زیاتو کې سرته رسبدلې نه وي. د هري خبرنې د نېټېي په هکله یوازې یو خل د پست (چې ممکن الکترونیکي پست هم پکي شامل وي) او هغې خبرتیا په واسطه چې د تصفېي د مدیر لخوا خېږي، اعتبار ورکونکو ته خبر ورکول کېږي.

که چېږي اعتبار ورکونکو په کمپسیون کې د اړوندو غوبنستنو د خبرنې لپاره چې د پست په واسطه هغو ته خبر ورکول شوي دي، حاضر نه شي، د رد شوو غوبنستنو په توګه ګنيل کېږي، د تصفېي مدیر مکلف دي د کمپسیون په واسطه د رد شوو غوبنستنو په هکله، کتاب اعتبار ورکونکو ته خبر ورکړي.

(۸) د کمپسیون په واسطه د غوبنستنو منظوري وروستني ده. هغه غوبنستني چې د کمپسیون په واسطه منظوريږي، په فهرست کې درجې او د تصفېي د مدیر په واسطه ساتل کېږي. د تصفېي مدیر مکلف دي د کمپسیون لخوا د منل شوو غوبنستنو په صورت کې اعتبار ورکونکو ته کتاب خبر ورکړي.

(۹) د تصفېي مدیر نشي کولاي هېڅ ورکړد هغو مطالباتو په حساب چې د کمپسیون په واسطه رد کېږي، اجراء کېږي. هغه اعتبار ورکونکو چې غوبنستني يېي د کمپسیون په واسطه رد کېږي کولاي شي، د خبرتیا د تلاسه کولو له نېټې خخه وروسته په دوو اوونيو کې د کمپسیون په فیصلې باندې د نوې کتنې غوبنستونکي شي.

تعادل او تلخيص

دوه اتیايمه ماده:

(۱) هغه تصميمونه چې د دي قانون د حکمونو مطابق نیوں کېږي، نشي کولاي د ورشکسته بانک او مقابلو اړخونو ترمنځ د مسئولیتونو له تعادل خخه چې له قانون سره مطابقت لري، مخنيوی وکړي.

دانکداری قانون

۱۰۷

(۲) د ورشکسته بانک او مقابلو قراردادی اپخونو د حقوقو او مسئولیتونو په تاکلو کې د شرایطو لرونکو مالي قراردادونو حکمونو او د هغوي ترمنځ د شرایطو لرونکو مالي قراردادونو مفاد ټولو پایته رسیدونکو (پایاني) او تعادلي (تصفیه شوو) ترتیباتو ته، ترتیب اثر ورکول کېږي. نګه انقضائي (پایاني) ارزښت چې د دوی ترمنځ د شرایطو لرونکي مالي قرارداد مطابق تاکل کېږي د مقابل لوري عليه د بانک د مطالبي په شکل دي يا له ثبت وروسته، د بانک عليه د مقابل لوري غوبښنه مثل کېږي.

نګه انقضائي (پایاني) ارزښت هغه نګه مبلغ دی چې د شرایطو لرونکي یوه مالي قرارداد د اپخونو ترمنځ د مقابلو مسئولیتونو (بدیهیو) له اندول (متعادل) کولو وروسته لاس ته راخي.

د شرایطو لرونکي مالي قرارداد له لاندې موافقه ليکونو خخه عبارت دی:

- ۱- د اسعارو يا د تکتاني د نرخ د معاوضې موافقه ليک.
- ۲- د مأخذې تکتاني د نرخونو د معاوضې موافقه ليک.
- ۳- د چمتو معاوضې، د مخه پېرودني، مستقبلي او د اسعارو د نورو موافقه ليکونه.
- ۴- د تکتاني د نوساني نرخ د اکثر حد يا اقل حد د تاکونکي معاملې د تأمینلو موافقه ليک.
- ۵- د اجناسو د قرارداد د معاوضې موافقه ليک.
- ۶- د تکتاني د نرخ د دمخه پېرودني موافقه ليک.
- ۷- د بیا پېرودني يا معکوسې بیا پېرودني موافقه ليک.
- ۸- د چمتو معاوضې، د مخه پېرودني، مستقبلي او د اجناسو د نورو قراردادونو موافقه ليک.
- ۹- د پېرودني، پلورني، د پور د راکړي ورکړي، د بها لرونکو سندونو موافقه ليک، د بها لرونکو سندونو د معاملو د تسويې

۱۰۸

دانکداری، قانون

- موافقه لیک او د بها لرونکو سندونو د یوه امین په توګه د خدمتونو د سرته رسولو موافقه لیک.
- ۱۰- د دې فقرې له (۱) خخه تر^۹) جزء پورې درج شوو موافقه لیکونو ته د ورته موافقه لیک په اړه هر ډول مشتق، ترکیب یا اختيار.
- ۱۱- د دې فقرې له (۱) خخه تر^{۱۰}) جزء پورې د درج شوو موافقه لیکونو په اړه یو مخیز (فرائیں) موافقه لیکونه.
- ۱۲- د دې فقرې له (۱) خخه تر^{۱۱}) جزء پورې تر درج شوو موافقه لیکونو لاندې د دیونو د ضمانت موافقه لیک.
- ۱۳- نور هغه موافقه لیکونه چې د دافغانستان بانک د مقررې په واسطه تجویزېږي.
- (۳) د بانک پرخلاف د ورشکستګي د اقداماتو د پیل یا له مصؤنيت سره د ترلاسه شوو غوبنتنو او منل شوو بدېهيونو د پیل د فيصلې له انفاذ وروسته د بانک په اړه د ترلاسه شوو غوبنتنو په هکله د اندول رامنځنه کول د فيصلې له انفاذ د مخه صورت نشي مونداي. د دې قانون په اووه اویايمه ماده کې درج شوې موارد لدې حکم خخه مستثنی دي.

د روانو (جاری) قراردادونو فسخ کول دری اتیایمه ماده:

د ورشکسته بانک د خرڅلوا، کراپې، اجارې، اجاره یې پېرودنې او استخدام په شمول) ټول یا خو برخې جارې قراردادونه، کېدای شي د تصفيې د مدیر په واسطه په یو اړخیز ډول د مناسب وخت مودې په ترڅ کې وروسته تر دی چې د ورشکستګي د اقداماتو د پیل لپاره غوبنستليک ومنل شي، فسخ کړي شي، پدې شرط چې د بانک مقابلو اړخونو له قراردادخخه له سرځړونې نه د راپیدا شوو زیانونو د جبران د ترلاسه کولو لپاره څېلې غوبنتنې، ثبت کړي وي.

دبانکداری، قانون ۱۰۹

د غوبېستنو په تصفیې کې تفاهم
څلور اتیايمه ماده:

د کمپسیون د دمختنی تصویب په صورت کې، د بانک د تصفیې مدیر
کولاهي شي د غوبېستنود تصفیې په کار کې د بانک له اعتبار
ورکوونکو او مديونیښو سره تقاضه ته کېښبني، هیڅ دول تصفیې
داعتراض اونوې کتنې وړ نده.

تضمين شوي غوبېستني
پنځه اتیايمه ماده:

(۱) هغه شتمنى چې د بانک پر علیه د اعتبار ورکوونکو منظوري
شوي غوبېستني يا د نورو پر علیه د بانک غوبېستني تضمين کړي، د
تصفیې د مدیر په واسطه د عومومي مزايدې له لارې پلورل کېږي.
لاندې موارد لدې امر خخه مستشنی دي:

۱- بها لرونکي سندونه، اسعار او نوري هغه شتمنى چې په آسانۍ
سره په بازار کې د خرڅلاؤ وړ وي، کېداي شي په هغو بازارونو کې
چې هلته سوداګري کېږي، وېپې پلوري.

۲- بها لرونکي سندونه، اسعار او د بانک نوري شتمنى چې د بانک
بدھي، تضمينوي او په آسانۍ سره په بازار کې د خرڅلاؤ وړ وي، هغه
اعتبار ورکوونکي چې د غهه شتمنى په واک کې لري، کولاهي شي،
وېپې پلوري.

(۲) په هغه صورت کې چې د تصفیې مدیر يې تشخيص کړي چې د
دي مادي په (۱) فقره کې درج شو شتمنيو ته په عومومي مزايده کې
معقوله بېه لاس ته شي راتلای، کمپسیون د تصفیې مدیر ته اجازه
ورکوي چې شتمنى په خصوصي توګه په هغه بېه چې کمپسیون يې
منظوري، پلوري.

۱۱۰

دانکداری، قانون

(۳) د دې مادې د (۱) فقرې په ۲ جزء کې د درج شوو شتمنيو په استشني د ورشكسته بانک قولې شتمني د تصفې د مدیر په غوبنسته د هغه په واک کې ورکول کېږي.

(۴) د هغو شتمنيو د ارزښت په هکله چې په واسطه یې یو طلب تضمینېږي، د تصفې د مدیر او اعتبار ورکونکو ترمنځ رامنځته شوې شخړه، د کمبیسیون په واسطه حل کېږي.

په هغه صورت کې چې نوموري شتمني په بازار یا عمومي مزايده کې پلورل شوې وي، پدې حال کې د پلورنې بیهه چې له بازار یا مزايدې خڅه لاسته رائۍ، د شتمني د ارزښت په هکله قطعې ګټل کېږي.

د ورکولومېتوب (تقدم)

شپږ اتیايمه ماده:

د ورشكسته بانک شتمني د هغو د اعتبار ورکونکو ترمنځ د لاندي لوړېتوبونو په ترتیب وېشل کېږي:

۱- د سپارنو له بابته غوبنستې چې د پور د بها لرونکو سندونو په ډول وي، هر سپارنووال (سپارنې اپښودونکي) ته حد اکثر تر شلو زرو افغانیو پورې.

۲- د ورشكستگی له ادارې خڅه رامنځته شوې مخارج اولګښونه.

۳- د متولیت او بیسا رغونې له بابته د بانک پوروونه.

۴- هغه مالیات چې د ورشكستگی د تصمیم له نېټې خڅه له دوو کلونو زیات قدامت ونلري او ترسره شوې وي.

۵- د بانک د کارکونکو د اصلې معاشوونو په شمول د اعتبار ورکونکو نه تضمین شوې غوبنستې چې د بانک د ذمت غوبنسته (طلب) ده.

۶- پاتې شتمني د بانک خاوندانو ته د هغوی د ملکیت د ونډو په تناسب، لېږدول کېږي.

د بانکداری، قانون

۱۱۱

د انحلال پلان

اووه اتیايمه ماده:

- (۱) د بانک پرخلاف د انحلال د اقداماتو په پیل کېدو د کمپسیون د فيصلې له نېټې وروسته د دریو میاشتو په ترڅ کې، د تصفیي مدیر د انحلال مفصل پلان برابروي او د تصویب لپاره یې کمپسیون ته وړاندی کوي. په دغه پلان کې لاندې اقدامات شامل دي:
- ۱- د جاري بېلansk شیت پروفورمه چې د بانک شتمنۍ او بدھي د هغو د انحلال د تخمیني ارزښت مطابق خرګندوي او د بېلansk شیت پروفورمه چې د دریو راتلونکو میاشتو مودې په ترڅ کې د بانک منتظره شتمنۍ او بدھي خرګندې کړي، دغه بېلansk شیتونه د اعتبار ورکوونکو د منل شوو غونښتنو، منظورو شوو غونښتنو او د اعتراض ور غونښتنو په شان د بانک دیون مشخصوي.
 - ۲- د بانک د تېرو او احتمالي راتلونکو عوايدو او لګښتونو ربوعار رویوونه.
 - ۳- د بانک د خرڅلاؤ د چارو د پرمختګ او د عمدې یا یوې برخې شتمنیو د خرڅلاؤ د پلان رویو.
 - ۴- د تېراپستونکو موافقه لیکونو، ترسره شوو لېږدونو او هغو حقوقو چې د هغو په واسطه رامنځته شویدي د فسخ کولو لپاره د عدلې اقداماتو په شمول د بانک د غونښتنو د قضائي یا له قضائي تعقیب حوزې څخه د بهر تعقیب په هکله رویو.
 - ۵- بانک ته د زیاتونو د اړولو لپاره د بانک د مدیرانو د غیر قانوني فعالیتونو او اقداماتو په هکله رویو.
 - ۶- د بانک د کارکوونکو لپاره د تدارکاتو په هکله د بشپړ تحلیل او تجزیې په شمول د بانک د یېمې د قراردادونو، استخدام او خدماتو په شان جاري قراردادونو د دوام یا فسخ په هکله رویو.

۱۱۲

دبانکداری، قانون

- ۷- د دریو راتلونکو میاشتو په ترڅ کې د بانک د دیونو د بانک اعتبار ورکونکو ته د احتمالي ورکو د برنامې په هکله روپوت.
- ۸- د تصفیې د مدیریت د پروسې د تبرو او راتلونکو مخارجو او لګښتونو په هکله روپوت.
- (۲) د انحلال پلان په هرو دریو میاشتو کې نوی کېږي او د کمپسیون په واسطه د هغه له تصویب وروسته د خبرنې لپاره د بانک د اعتبار ورکونکو په لاس رسی کې چې غوبنتنې یې د منظورو شوو غوبنتنو په فهرست کې، د دې قانون د یو اتیا یمې مادې د حکم مطابق درج شوې دي، ورکول کېږي.

د ورشکسته بانک بیا احياء کول

اته اتیا یمې ماده:

ورشکسته بانک په کلې یا جزیي صورت سره بیا رغول کېداي نشي، خود دې قانون په یو شپېتنه ماده کې د درج شوي حکم مطابق.

له اعتبار ورکونکو سره نه جورپدل (نه سازش)

نهه اتیا یمې ماده:

له اعتبار ورکونکو سره هېڅ دول سازش یا نور ترتیبات صورت نشي موندي. د دې قانون په خلور اتیا یمې ماده کې درج شوي موارد لدې حکم خخه مستنی دي.

عمومي غونډه او د اعتبار ورکونکو کېیته

نوی یمه ماده:

(۱) اعتبار ورکونکي نشي کولای د ورشکسته بانک د انحلال په اړه غونډه جوره کړي، خود تصفیې د مدیر په غوبنتنه، د افغانستان بانک په تأیید او د غونډې د جورپدو د اړیا په اړه د کمپسیون د فیصلې په اثر.

دبانکداری، قانون

۱۱۳

- (۲) اعتبار ورکونکي نشي کولاي د ورشکسته بانک د انحلال په اړه کومه کمیته جوړه کري، خود تصفې د مدیر په غوښتنه، د د افغانستان بانک په تأیید او د یوه ياله یوه خخه د زیاتو اعتبار ورکونکو د ګټيو د ساتني د نمایندگي په منظور د کمپتې د جوړې دو د ګټیورتوب په هکله د کمبسیون د فیصلې په اثر.
- (۳) کمبسیون د غونډې د جوړې د یا د کمیته د تشکیلېدو د مجاز ګڼلو په اړه، د تصمیم له نیولو وروسته د هغوي دندې او د اکنو خود د مشخصوي.

د سپارنو اپښودونکو ته د مخه فوري ورکړه
یو نوي یمه ماده:

په ورشکسته بانک کې د عندالمطالبه سپارنو د حسابونو له باشه غوښتنې چې د پور د بها لرونکو سندونو په دول نه وي زیات نه زيارات تر شلو زرو افغانیو پورې هر سپارنه اپښودونکي ته تر کومه خایه چې ممکنه وي له سپارني اپښودونکو سره له تماس او پېژندنې وروسته ورکول کېږي. دغه د مخه ورکړه د بانک د انډول کوونکي حق په وسیله نه اغېزمنه کېږي.

وېش
دوه نوي یمه ماده:

(۱) هغه منظوري شوي غوښتنې چې برابره (مساوي) درجه لري، په یوه طبقه کې درج او د هغود لومړیتوب د حق پر بنست فهرست کېږي او د وېش په یوه برنامه کې، د دې قانون په یو نوي یمه مادې د حکم مطابق ثبتېږي، د دې قانون په یو نوي یمه ماده کې د درج شوو حکم په استثنې د هغو مطالباتو د ورکړې ور مبالغه چې په مساوي درجه کې قرار لري د موجودو وجوهو د مبلغ پر بنست په عین فيصدې سره تاکل او ورکول کېږي.

دانکداری، قانون

(۲) د تصفیې مدیر کولای شي د دې قانون د شپږ اتیايمې مادې د حکم مطابق هغو اعتبار ورکونکو ته د ورکړې د وېش برنامه چې مطالبات یې منظور شویدي، د تصویب لپاره کمبسیون ته وړاندې کړي.

(۳) د تصفیې مدیر مکلف دي هغه ورکړه چې د وېش په برنامه کې فهرست شوې او کمبسیون تصویب کړې وي، له څنډه پرته ترسره کړي.

د وېش په برنامه کې شامل مبالغه چې له اعتبار ورکونکو سره یې د نه پېژندنې او تماس له امله د ورکړې وړ ندي، تر یوه حساب لاندې د افغانستان بانک ته سپارل کېږي.

د تصفیې مدیر د هبود په یوه کېږي الانتشاره ورڅانه کې د خبرتیا په خپرلو سره، اعتبار ورکونکو ته بلنه ورکوي چې بانک ته مراجعه وکړي، سپارل شوې مبالغه اعتبار ورکونکو یا یې ورشي ته د ورکړې لپاره د هغې مودې په تېږدو (انقضاء)، پوري چې د قانون په واسطه ټاکل شوې ده، له د افغانستان بانک سره باقې پاتي کېږي.
نه ورکړل شوې مبالغه دولت ته لېږدول کېږي.

د فرع يا داخلی نمایندګي، د دفتر پر خلاف د ورشکستګي، اقدامات درې نوي یمه ماده:

(۱) د یوه غیر مېشت بانک د فرع ياداخلي نمایندګي، د دفتر پر خلاف د ورشکستګي، اقدامات تر د غواړۍ طوطو لاندې پیل کېدله شي:
۱- د دې قانون په پنځه شپېتمه ماده کې درج شوې یو یا زیات شرایط د غیر مېشت بانک پر فرع يا د نمایندګي، د دفتر باندې لکه د بانک هغسي د تطبیق وړ دي.

۲- د غیر مېشت بانک پر خلاف د ورشکستګي، اقدامات، په هغه هبود کې چې مرکزې دفتر یې پکي واقع دي يا خپلې معاملې زیاتې هلته ترسره کوي، د د افغانستان بانک په غوبښته پیل کېدله شي.

دانکداری قانون

۱۱۵

- (۲) د دې قانون په لسم فصل کې د درج شوو مادو د حکمونو په فروع او داخلی دفترونو باندې لکه داسې چې هغوي په تولیزه توګه داخلی بانک جوروي، د تطبيق وړ دي.
- له غیر مېشت بانک سره لکه د یوه داخلی بانک د عامل هیئت او د ونډه والو د عمومي مجمع په ډول چلنډ کېږي.
- د غیر مېشت بانک شتمني، بدھي، اقدامات او نه اقدامات چې د فروع او داخلی دفترونو د معاملو او راکړو ورکړو په پایله یا په اړه منځته رائې، په داخلی واحد بانک پوري مربوط ګنل کېږي.
- (۳) د هغه دفتر ته د غیر مېشت بانک د فرعې یا داخلی نمایندگي، د دفتر پرخلاف د ورشکستګي، د اقداماتو د پیل په هکله د کمپسیون دفصلي له خبروروسته، غیر مېشت بانک نشي کولاي په افغانستان کې د بانکداري، د فعالیتونو په سرته رسولو لاس پوري کړي. د بانکداري، هغه فعالیتونه چې د تصفيې د مدیر لخوا چې هغه دفتر ته انتصاب شوي یا یې په دمخه لیکلې اجازې سره صورت موسي، لدې امر خڅه مستثنی دي.
- (۴) د هغه مسئولیتونو دانیوول یا تخلیص په هکله چې په افغانستان کې د غیر مېشت بانک د معاملو په پایله کې منځته رائې یا په بل ډول په هغه پوري مربوط دي، د غیر مېشت بانک د فرع یا داخلی دفتر پرخلاف د ورشکستګي، د اقداماتو د پیل په اړه، د دې قانون په دوہ اتیابیمه ماده کې درج شوي حکمونه د تطبيق وړ دي.
- (۵) د غیر مېشت بانک د فرع یا داخلی نمایندگي، پرخلاف د ورشکستګي، اقدامات چې په افغانستان کې پیل کېږي، د هغه بانک د بهرنېو شتمنيو په اړه د هغوي د مطالباتو د ترلاسه کولو لپاره د غیر مېشت بانک د اعتبار ورکونکو حقوق، نه محدودوي.

له پولی (مرن) خخه د بهر بانک افلاس
خلور نوي يمه ماده:

د ورشکسته بانک چې له پولې خخه بهر فعالیت لري د جهاني
شتمنيو مجموعي ته د کورنيو او بهرنیو اعتبار ورکونکو د برابري
لاس رسی، د زميني د رامنځته کولو په منظور، لاندي اقدامات
صورت مومني:

۱- په هغه صورت کې چې ورشکسته داخلی بانک په يوه بهرنی
هبواد کې د فروعو یا نمایندګي د دفترنو لوړونکي وي، د د
افغانستان بانک تر ممکنه حده پوري د هغه هبواد له مقاماتو سره
همکاري کوي.

۲- په هغه صورت کې چې د داخلی ورشکسته بانک اعتبار
ورکونکي په خپلو غوبښتو پورې د اړوندې ورکري يوه برخه په
بهرنی هبواد کې ترلاسه کړي وي، پاتې مطالبات یې له منځته راغلو
لګښتنو سره یو څای د ورکړي لپاره د ورشکستګي په افغانی
اجرا آټو کې شامېلبدای شي.

۳- کمبیسیون د غیر مېشتو بانکونو د بهرنی ورشکستګي د
متولیت د اقداماتو او د بیا احیا کولو د تصمیمونو د په رسیت
پېښدلود حدودو په هکله د هغوي د فرعو او د داخلی نمایندګي د
دفترنو په اړوند تصمیم نیسي.

۴- په هغه صورت کې چې غیر مېشت بانک په هغه هبواد کې چې
مرکزي دفتر یې پکې واقع دي یا خپله راکړه ورکړه زیاتره هلنې ترسه
کوي، د انحلال په حال کې وي، کمبیسیون کولائي شي د افغانستان
بانک په غوبښنه او دا چې هغه د اعتبار ورکونکو په صلاح وګني، د
هغه هبواد منحلونکو مراجعته د غیر مېشت بانک د شتمنيو د
لېږدلو اجازه ورکړي.

دبانکداری، قانون

۱۱۷

د کمپسیون او د د افغانستان بانک ترمنځ مشوری پنځه نوي یمه ماده:

کمپسیون د هغه بانک په هکله چې ورشکسته اعلامېږي د تصمیم له نیولو د مخه، خپله پیشنهادی فیصله د مشوری د ورآندې کولو په غرض د دافغانستان بانک ته خبر ورکوي او د فیصلې په وخت کې د د افغانستان بانک مشوری په پام کې نیسي.

کمپسیون مکلف دی د افغانستان بانک د ټولو یا یوې برخې مشورو د نه منل کېدو په صورت کې، د هغې دلایل د خپلې فیصلې په متن کې خرگند کړي.

د ورشکستګی، د اقداماتو پای ته رسپدل

شپږ نوي یمه ماده:

(۱) تصفیې مدیر د دندو له پای ته رسپدو وروسته د تصفیې په هکله د راپور په ورآندې کولو سره د کمپسیون د فیصلې پر اساس د مدیریت له دندې خخه گوبنه کېږي، په فیصله کې د بانک او د تصفیې د مدیریت د دفترونو او سندونو د ساتلو دستور هم درجبو.

(۲) د بانک پرخلاف د ورشکستګی، اقدامات هغه وخت پای مومي چې د محل شوي بانک ټولې شتمني او عایدات یې د بانک اعتبار ورکونکو ته ورکړل شوي وي یا د دې قانون د نوي یمي مادې د (۳) فقرې د حکم مطابق، اعتبار ورکونکو ته د ورکې لپاره د لاس رسی په غرض د د افغانستان بانک ته سپارل شوي وي.

(۴) د بانک پرخلاف د ورشکستګی، اقداماتو ته د پای ورکولو په هکله د کمپسیون فیصله د کمپسیون په واسطه خپرېږي.

یوولسم فصل وروستني حکمونه

د د افغانستان بانک د واکونو خپلواکي (استقلالیت)

اووه نوي يمه ماده:

د د افغانستان بانک د خپلو دندو په ترسره کولو کې د مستقلو واکونو لرونکي دي. ټول هغه مقررات، دساتير او لارښونې چې د د افغانستان بانک په واسطه وضع کېږي او له یوې مؤسسيې خخه په زياتو پوري اړه لري، خپرېږي او د خپر بدلو له نېټې یا بلې هغې نېټې خخه چې په مقرره، دستور یا لارښود کې یې تاکې، نافذېږي. د افغانستان بانک د دغه ډول مقررو، دساتيرو او لارښودونو په ساتلو مکلف دي.

د پر اداري معیارونه

اته نوي يمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک مکلف دي له خپلو قانوني واکونو خخه په عادلانه توګه او یوشان د سالمو اداري اصولو مطابق او د هغو هدفونو د تحقق لپاره چې دغه واکونه ورته سپارل شوي دي، ګټهه واخلي.

(۲) د د افغانستان بانک تصميمونه چې د دی قانون د حکمونو مطابق نیول کېږي، بې پلوه او پر عیني او منطقی ملاحظاتو ولاوی او د دی قانون حکمونه منصفانه تطبیقوی.

(۳) د د افغانستان بانک د خپلو دندو په سرته رسولو کې، ددي قانون د حکمونو په پام کې نیولو باندې مکلف دي.

هغه فشار او محدودیت چې پر یوه شخص باندې او یا یې د فعالیت به سرته رسولو او د خدمت په برابرولو کې وضع کوي، له هغه ګټيو

دبانکداری، قانون ۱۱۹

سره متناسب وي چې د دغه فشار او محدودیت له وضع کېدو خخه
بې انتظار کېږي.

انتقالی حکومنه

نېه نوي يمه ماده:

(۱) هغه بانک چې د مخه بې له د افغانستان بانک خخه د بانکداری جواز ترلاسه کړي دی مکلف دی، د دی قانون د نافذ بدوله نېټې پوروسته د دريو میاشتو په ترڅ کې د بانکداری د جواز د نوي کولو لپاره، د افغانستان بانک ته غوبښتلیک وړاندې کړي.
پخوانۍ جواز د د افغانستان بانک لخوا د هغه دنوی کولویارد له نېټې خخه له اعتباره لوېږي.

(۲) هغه بانک چې د بانکداری د جواز د نوي کولو غوبښتلیک بې د دی قانون په دری شپېتمه ماده کې د درج شوو حکمنو مطابق رډېږي، د هغه متولې په واسطه چې د د افغانستان بانک لخوا تاکل کېږي، منحلېږي. خودا چې د افغانستان بانک دسالې له وزارت سره په تفاهم کې تضمیم ونیسي، یوازې د یوې مالي مؤسسيې په توګه چې د خپلو حسابونو لپاره د پانګي اچونې د اعتبار په منظور، له عمومو خخه د سپارنو او دېبرته ورکړي وړ وجوهه په راکړه ورکړه بوخته نه وي، خپلو فعالیتونو ته دوام ورکړي پدې حالت کې د بانک عنوان داداري له نوم خخه حذف کېږي.

انفاذ

سلمه ماده:

دغه قانون د توشیح له نېټې خه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي.

١٢٠

دبانکداری، قانون

د قوانینو لغو کېدل
پوسلو بیوومه ماده:

ددي قانون په نافذ پدو سره، د ۱۶/۸/۱۳۷۷ نېتېي په (۷۷۰) گنہه
رسمی جریده کې خپورشوي دبانکداری، قانون اونوراپوند تقنيني
سندونه اودهغه مغایر حکمونه لغو گئيل كېږي.

قانون بانکداری

قانون بانکداری ۱۲۳

فرمان

رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در مورد انفاذ قانون بانکداری
افغانستان

شماره: (۶۳)

تاریخ: ۱۳۸۲/۶/۲۷

به خاطر هماهنگ ساختن قوانین بانکی با مقتضیات عصر حاضر و به منظور ایجاد
فضای کاملاً مطمئن و مصون و جلب اعتماد و تشویق هر چه بیشتر سرمایه
گذاری خصوصی داخلی و خارجی و سایر مراجع بین المللی در سیستم بانکی و
سهم گیری فعال شان در حیات اقتصادی و عطف توجه دولت به بخش
خصوصی، قانون بانکداری افغانستان را به نام خدای توانا توشیح می‌نمایم. این
قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان

قانون بانکداری

فصل اول احكام عمومي

اصطلاحات

مادة اول:

اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را دارا می‌باشد:

- مدیر: شخصی است که عضو هیئت نظار، هیئت عامل یا کمیته بررسی بانک بوده و یا در بست مدیریت آن ایفای وظیفه می‌نماید.
- بانک: شخصیت حکمی است که به منظور ایجاد اعتبارات یا سرمایه گذاری مشغول دادوستد و دریافت سپرده‌های پولی یا سایر وجوده قابل باز پرداخت از عموم، برای حساب خود باشد.
- شرکت بانکی مادر: شرکتی است که توسط تنظیم کننده بانک‌های کشوری- که مقرش در آن واقع است، تنظیم می‌شود و یک یا بیشتر از یک شرکت تابع آن دارای جواز بانکی باشد.
- جواز بانکداری: اجازه نامه‌ای است که جهت اشتغال به پیشة دریافت امانات و سپرده‌ها یا سایر وجوده قابل بازپرداخت از عموم مردم، اعتبار اعیان و سرمایه گذاری‌ها توسط د افغانستان بانک به یک شرکت صادر می‌شود.
- فعالیت‌های بانکی: فعالیت‌هایی است که در ماده سی و سوم این قانون درج گردیده است.
- فرع یا دفتر فرعی: محل داد و ستد است که طبق قانون متعلق به بانک بوده و کلیه یا بخشی امور بانکداری در آن انجام می‌شود. طبق احکام مندرج این قانون تمام دفاتر فروع داخلی بانک غیر مقیم به‌حیث دفتر نمایندگی واحد پنداشته می‌شود. مراسلات و مکاتبات د افغانستان بانک با دفتر نمایندگی ای که بانک غیر مقیم معرفی می‌کند و یا در صورت عدم معرفی، با دفتر نمایندگی - ای که خود د افغانستان بانک لازم می‌داند، صورت گیرد.

قانون بانکداری ۱۲۵

- ۷- اعتبار: هر نوع پرداخت یا تعهد به پرداخت یک مبلغی است که به عوض حق باز پرداخت مبلغ اعطای شده با پرداخت تکنane، سایر مصارف تضمین شده یا تضمین ناشده، هر نوع تمدید قرضه، هر نوع تضمین صادر شده و خرید اسناد بهادرار قرضه یا سایر اشکال تعهد پرداخت مبلغ که بطور مستقیم یا توسط یک قیمت خرید تخفیفی تکنانه پرداخته شده است، می‌باشد.
- ۸- اسناد بهادرار قرضه: سند قرضه قابل معامله، سند معادل آن و سند قابل معامله است که حق حصول سند بهادرار قرضه قابل معامله دیگر از طریق تعهد اشتراک یا بنا به این اسناد بهادرار قرضه شامل سند ثبت شده در دفتر می‌باشد.
- ۹- سپرده: تحويلی مبلغ پول است که در یک حساب جاری یا پس انداز در دفاتر بانک نگهداری می‌شود. این تحويلی بر اساس توافق بین سپرده گذار یا نماینده وی و بانک مبنی بر باز پرداخت، انتقال به یک حساب دیگر، با تکنانه یا بدون آن یا جایزه، بالوسیله درخواست آنی و میعادی صورت می‌گیرد.
- ۱۰- داخلی: شخص حکمی است که دفتر مرکزی یا محل اصلی داد و ستد آن در افغانستان واقع می‌باشد.
- ۱۱- حساب غیر فعال: مفهومی است که در فقره (۵) ماده سی و ششم این قانون درج می‌باشد.
- ۱۲- شخص شایسته و مناسب: شخص امین و قابل اعتماد است که صلاحیت های حرفوی، سابقه کاری، موقعیت مالی یا مشغولیت وی از طرف د افغانستان بانک از مالکیت، اداره یا تولیت بانک سلب صلاحیت نگردیده باشد. شخصی که به اثر ارتکاب جرم توسط محکمه ذیصلاح به حبس محکوم گردیده باشد، شخص مناسب و شایسته شناخته نمی‌شود، مگر این که محکومیت وی مبنی بر فعالیت های سیاسی یا مذهبی باشد با از طرف محکمه ذیصلاح ورشکسته اعلان شده و یا به علت بدرفتاری شخصی، از طرف مرجع ذیصلاح از انجام یک حرفه سلب صلاحیت گردیده و یا صلاحیت وی به حالت تعلیق در آورده شده باشد.

قانون بانکداری

- ۱۳ - د افغانستان بانک: مفهومی است که در ماده اول قانون د افغانستان بانک درج می‌باشد.
- ۱۴ - کمیسیون حل و فصل منازعات مالی: کمیسیونی است که در ماده شصت و هشتم این قانون درج می‌باشد.
- ۱۵ - غیر مقیم: شخصیت حکمی به غیر از مفهوم مندرج جزء (۱۰) این ماده می‌باشد.
- ۱۶ - شخص: عبارت از شخص حقیقی یا حکمی است.
- ۱۷ - سهم استحقاقی ذیصلاحیت: سهم مستقیم یا غیر مستقیم در یک تشییث است که دارنده آن مستحق ده فیصد یا بیشتر از سرمایه یا حق رأی یا امکان اعمال نفوذ قابل توجه در اداره یک تشییث که سهام مذکور در آن واقع است، می‌باشد.
- ۱۸ - دفتر نمایندگی: محل داد و ستد وابسته به بانک است که در آن سپرده‌های پولی یا وجوده قابل باز پرداخت از عموم مردم دریافت شده نمی‌تواند.
- ۱۹ - شرکت تابع: شخصیت حکمی است که یک شخص یا گروه از اشخاص بطور دسته جمعی در آن دارای معادل پنجه در صد یا بیشتر سهام واحد حق رای یا سهام استحقاق ذیصلاحیت بوده، نفوذ و کنترول مؤثری در اداره و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های شرکت داشته باشد.

فعالیت‌های ممنوعه

ماده دوم:

- (۱) هیچ شخص نمی‌تواند بدون حصول جواز بانکداری از فغانستان بانک به فعالیت‌های دریافت سپرده‌های پولی یا سایر وجوده قابل باز پرداخت از عموم، به منظور ایجاد اعتبار یا سرمایه‌گذاری در کشور اقدام نماید.
- اشخاص ذیل از این حکم مستثنی می‌باشند:
- ۱ - شخصی که مطابق احکام استاد تقنیتی قبل از انفاذ این قانون برای دریافت سپرده‌ها یا سایر وجوده قابل باز پرداخت از عموم به منظور ایجاد اعتبار یا سرمایه‌گذاری در افغانستان جواز فعالیت دریافت کرده است.

قانون بانکداری ۱۲۷

۲- شخصی که پول تمویل اعتبارات را از طریق تمهد اشتراک سهامی در سرمایه غیر قابل باز پرداخت، ماحصل اعتبار از مؤسسات مالی یا استناد بهادر قرضه صادر شده در بازار های سرمایه، بدست می آورد.

۳- شخصی که به علت ماهیت و اندازه تشبیث یا سرچشمه منابع وی توسط دافغانستان بانک از احکام این قانون معاف شده باشد.

این معافیت‌ها می‌تواند مشروط یا از نظر زمانی محدود یا قسمی باشند و برخی از احکام این قانون را که به شخص مذکور قابل اطلاق باشد، مشخص و فهرست می‌گردند.

(۲) هیچ شخص نمی‌تواند بدون جواز بانکداری از کلمه بانک یا مستحقات آن در رابطه به داد و ستد، محصول یا خدمت استفاده نماید، مگر این که استفاده آن را قانون یا موافقنامه بین المللی به رسیدت شناخته باشد یا مواردی که کلمة (بانک) در آن به کار رفته، مربوط به فعالیت‌های بانکی نباشد. دفتر نمایندگی نمی‌تواند از کلمة بانک در عنوان خود استفاده نماید، مگر این که کلمة (بانک) یک جزء از نام قانونی بانک باشد که دفتر نمایندگی به آن مربوط است. بانکی که جواز بانکداری آن لغو شده، مکلف است عبارت (بانک در حال انحلال) را در عنوان خود به کار ببرد.

(۳) د افغانستان بانک می‌تواند دفاتر استناد و ثبت‌های اشخاص مورد نظر را تفتیش و بازرسی نماید، در صورت تعلل و تمرد، مراجع مسئول امنیتی مکلف اند حین تقاضا با توصل به زور د افغانستان بانک را درین رابطه همکاری نمایند.

(۴) در صورتی که شخص مغایر احکام مندرج این ماده فعالیت‌هایی را انجام دهد، د افغانستان بانک می‌تواند در مورد ذیلاً بروخورد نماید:

۱- هدایت مبنی بر قطع فوری فعالیت‌ها را صادر نماید. در صورتی که شخص در مدت یک هفته فعالیت‌های خویش را قطع ننماید، د افغانستان بانک موضوع را به کمیسیون خدمات مالی محول می‌نماید. کمیسیون در مورد ضبط و نگهداری دارائی‌ها، دفاتر و استناد توسط د افغانستان بانک تصمیم اتخاذ می‌نماید و در

قانون بانکداری

مورد رسیدگی موضوع طی مدت یک هفته اقدام نموده و در جلسه رسیدگی، از شخص مورد نظر و سایر اشخاص ذی‌علقہ دعوت به عمل آورده و طبق حکم ماده شصت و سوم این قانون امر ضبط یا رفع ضبط و نگهداری دارائی‌ها، دفاتر و استناد را صادر می‌نماید.

۲- کمیسیون می‌تواند در صورت رفع امر ضبط و نگهداری دارائی‌ها، دفاتر و سایر استناد، در مورد چگونگی جبران خسارات واردہ به د افغانستان بانک دستور صادر نماید.

۳- در صورت انحلال، عایدات انحلال جهت پرداخت مخارج قضائی و سایر مصارفات د افغانستان بانک، سپرده‌های امانت گذاران و سایر دایینین شخصی و یا مؤسسهٔ مربوط، به ترتیب ترجیح، توزیع می‌گردد. دارائی‌های باقی مانده حسب احوال به مالکین آن منتقل شده و یا به دولت تعلق می‌گیرند.

وضع مقررات بانکداری

ماده سوم:

(۱) د افغانستان بانک می‌تواند طبق احکام این قانون، مقررات وضع نماید. به منظور عطف توجه به صنعت بانکداری داخلی، طرح مسوده مقررات با شرح اهداف آن را نشر نموده و ضم اطلاعیه جهت جمع آوری نظریات و پیشنهادات به مراجع ذیربخط ارسال می‌دارد.

نظریات و پیشنهادات در مورد مسوده مقررات در مدت معین که کمتر از یکماه بعد از نشر مسوده نمی‌باشد، به د افغانستان بانک ارائه می‌گردد.

(۲) د افغانستان بانک در تهیه متن نهایی مقررات، نظریاتی را که بر اساس فقره (۱) این ماده بدست آورده، در نظر می‌گیرد، در صورت تصویب مقررات،

د افغانستان بانک مکلف است پاسخ خود را در مورد نظریات فوق منتشر سازد.

اگر متن نهایی مقرره از پیش نویس که مطابق فقره (۱) این ماده منتشر نموده، تفاوت قبل ملاحظه داشته باشد، نکات کلی این تفاوت نیز از طرف د افغانستان بانک منتشر می‌گردد.

قانون بانکداری ۱۲۹

(۳) در صورتی که د افغانستان بانک تشخیص نماید که تأخیر در تطبیق احکام مندرج فقره‌های (۱) و (۲) این ماده تهدید جدی به منافع سیستم بانکی پنداشته می‌شود، مفاد فقره‌های متذکره بالای مقررات پیشنهادی قابل اطلاع نمی‌باشد. در مقدمه مقرره در مورد چنین تصمیمی توضیح داده می‌شود.

طرز العمل در مورد منافع خارجی در فعالیت‌های بانکداری داخلی

ماده چهارم:

(۱) د افغانستان بانک صلاحیت دارد به بانکها و شرکت‌های بانکی مادر غیر مقیم اجازه دهد تا در بانک‌هایی که از د افغانستان بانک جواز اخذ نموده اند، سهم استحقاق ذیصلاحیت و در مطابقت با جواز بانکداری شرکت‌های تابع داخلی یا در مطابقت با اجازه نامه‌های صادر شده از طرف د افغانستان بانک، فروع و دفاتر نمایندگی داخلی داشته باشند، مشروط براین که دارایی‌ها و فعالیت‌های آنها متضاد با توسعه منظم و عملکرد سالم سیستم بانکداری ملی افغانستان نبوده و تهدیدی علیه آن پنداشته نشود.

(۲) د افغانستان بانک، در تنظیم و نظارت بر شرکت‌های تابع داخلی بانک‌های غیر مقیم، شرکت‌های بانکی مادر، فروع و دفاتر نمایندگی داخلی بانک‌های غیر مقیم و فروع دفاتر نمایندگی غیر مقیم بانک‌ها داخلی، بطور مؤثر با نظارت کنندگان بانکی خارجی مربوط، بر اساس عمل بالمثل همکاری می‌نماید. به این منظور، د افغانستان بانک می‌تواند موافقنامه‌های همکاری با تنظیم کنندگان بانک‌های خارجی را امضاء نماید.

مصوّنیت از تعقیب عدلي

ماده پنجم:

اعضای شورای عالی، رئیس کل، معاون، کارمند یا مامور و یا نماینده د افغانستان بانک و شخصی که مطابق احکام این قانون به حیث متولی یا مدیر تصفیه منسوب می‌گردد، مسئول هیچ نوع خساره ناشی از اقدام یا عدم اقدام جهت انجام و یا

قانون بانکداری

قصد انجام وظیفه نمی‌باشد، مگر این که ثابت گردد که عمل یا اشتباه وی ناشی از سوء نیت صورت گرفته است.

فصل دوم جواز و اجازه نامه

جواز و اجازه نامه بانکداری ماده ششم:

- (۱) د افغانستان بانک یگانه مرجع صدور و لغو جواز بانکداری و اجازه نامه بانکی برای ایجاد فروع و دفاتر نمایندگی می‌باشد.
- (۲) جواز ها و اجازه نامه های که مطابق احکام این قانون صادر می‌شوند برای یک مدت نامحدود دارای اعتبار بوده و قابل انتقال نمی‌باشد و از تاریخ صدور نافذ است، مگر این که در قانون طور دیگری پیش‌بینی گردیده باشد.
- (۳) د افغانستان بانک حین صدور جواز یا اجازه نامه بانکداری می‌تواند در صورت ضرورت، شرایط یا محدودیت‌هایی ضمیمه کند، این محدودیت‌ها می‌تواند بعداً توسط د افغانستان بانک تعديل گردد.
- (۴) جوازه های بانکداری فقط به شرکت های که مطابق قوانین افغانستان ایجاد و ثبت شده باشند و سرمایه ابتدائی پرداخته شده مجاز آن ها از دو صد و پنجاه میلیون (۲۵۰۰۰۰۰۰) افغانی و یا مبلغ بیشتری که توسط مقررات د افغانستان بانک به این منظور مشخص می‌گردد، کمتر نباشد، صادر می‌گردد.

درخواست برای جواز بانکداری اجازه نامه و فیس ماده هفتم:

- (۱) درخواست برای جواز بانکداری و اجازه نامه کتابی به د افغانستان بانک ارائه می‌گردد.
شرایط ارائه و ارزیابی درخواست توسط مقررات د افغانستان بانک مشخص و طبع می‌گردد.

قانون بانکداری ۱۳۱

(۲) د افغانستان بانک مکلف است قبل از تصویب درخواست جواز بانکداری یا اجازه نامه، در رابطه به وضعیت مالی، سوابق شخصی، حرفوی و جرمی مالکین و دارندگان سهم استحقاقی در بانک و مدیران بانک که تقاضا برای شان در جریان است تحقیقات همه جانبی انجام دهد.

مؤسسات مالی و مسئولین جمع آوری مالیات و مراجع امنیتی مکلف اند درین رابطه با د افغانستان بانک همکاری نمایند.

(۳) د افغانستان بانک می‌تواند به منظور جبران قسمتی از مخارج ناشی از اعطای جواز اجازه نامه و نظارت بانکها، فیس تقاضا نماید. هم چنان فیس سالانه جهت تأمین مصارف اداری، در خلال سال‌های که چنین جوازها و اجازه نامه‌ها باقی می‌ماند از طرف دافغانستان بانک مطالبه و دریافت شده می‌تواند.

(۴) در صورت عدم تحقق شرایط معیارهای ارزیابی درخواست مندرج فقره (۱) این ماده، درخواست ارائه شده، مسترد می‌گردد.

طرز صدور جواز بانکداری برای شرکت‌های جدید التأسیس ماده هشتم:

(۱) طرز صدور جواز بانکداری برای شرکت‌های جدید التأسیس حاوی دو مرحله می‌باشد:

۱ - ارایه درخواست مقدماتی به منظور اخذ جواز بانکداری توسط مؤسسین شرکت.

۲ - ارایه درخواست نهائی بعد از تأسیس و ثبت که متنضم شرایط مندرج ماده دوازدهم و مقررات مندرج فقره (۱) ماده هفتم این قانون می‌باشد. د افغانستان بانک می‌تواند در جریان بررسی درخواست، مدارک دیگر نیز مطالبه نماید.

(۲) دافغانستان بانک مکلف است بعد از دریافت درخواست مقدماتی و ملاقات با درخواست کنندگان و مدیران پیشنهادی بانک و حصول اطمینان از کامل بودن درخواست مقدماتی، موضوع را برای درخواست کننده اطلاع دهد.

قانون بانکداری

(۳) د افغانستان بانک مکلف است بعد از صدور اطلاعیه مندرج فقره (۲) این ماده در خلال سه ماه درخواست را منظور یا رد نموده و یک نقل از تصمیم خود را به درخواست کنندگان ارسال نماید.

مدت بررسی درخواست‌های مقدماتی که توسط درخواست کننده غیر مقیم ارائه می‌گردد، شش ماه و اخذ تصمیم درین رابطه حاوی مطالب ذیل می‌باشد:

۱- تعهد و پرداخت میزان حد اقل سرمایه قابل پرداخت قبل از صدور جواز بانکداری. (د افغانستان بانک چهت تعیین مبلغ حد اقل سرمایه بانک، بهخصوص برنامه داد و ستد و فعالیت‌های بانکی را که در اسناد و مدارک تائید کننده آن درج شده است، مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهد).

۲- فهرست شرایط و محدودیت‌های مربوط به صدور جواز، در صورت وضع آنها.

۳- ارایه توضیحات مفصل در مورد چگونگی رعایت شرایط خاص که قبل از صدور جواز لازمی پنداشته می‌شود.

۴- د افغانستان بانک در صورت رد درخواست مقدماتی یا وضع شرایط یا محدودیت‌های خاص بر جواز بانکداری، دلایل آنرا به تفتشی ذکر می‌نماید.

(۴) د افغانستان بانک در صورت تصویب درخواست مقدماتی، حساب در دفاتر خود برای دریافت سرمایه تعهد شده به اسم بانک در حال تشکیل افتتاح می-نماید و در خلال شش ماه از تاریخ تصویب، شرکت درخواست کننده به عنوان یک شرکت تأسیس گردیده و در دفتر ثبت مربوط در د افغانستان بانک ثبت گردیده و میزان حد اقل مبلغ سرمایه که توسط د افغانستان بانک تعیین شده، تعهد و پرداخت می‌گردد، سپس از طرف شرکت درخواست نهایی برای جواز بانکداری به د افغانستان بانک تقدیم می‌گردد.

در صورت عدم تکمیل این مراحل تصمیمی که برمبنای آن درخواست تصویب گردیده بود، فسخ پنداشته می‌شود.

درخواست نهایی که بر مبنای مقررة د افغانستان بانک تقدیم می‌گردد شامل مدارک تائیدی ذیل می‌باشد:

قانون بانکداری ۱۳۳

- ۱- موجودیت شواهد مستند که نشان دهنده تشکیل و ثبت شرکت و سایر شرایط خاصی که توسط د افغانستان بانک اعمال گردیده است.
- ۲- موجودیت اقرارنامه تحریری صادر شده از طرف شرکت که بیانگر عدم تعییر مهمی در اطلاعات ارایه شده در درخواست مقدماتی بوده باشد. در صورت بروز هرگونه تعییرات، موضوع مفصلًاً شرح داده می‌شود.
- (۵) در صورتی که د افغانستان بانک اطمینان حاصل نماید که درخواست نهائی و احکام مندرج فقره (۳) این ماده رعایت گردیده است، جواز بانکداری را صادر نموده و موضوع را کتبأ به درخواست کنندگان اطلاع داده و شرایط مربوط به وجود موجود در حساب شرکت در د افغانستان بانک را توضیح نموده و تا حد ممکن زمینه رهانی آنرا فراهم می‌سازد.

طرز العمل اعطای جواز برای شرکت های موجود

مادة نهم:

- (۱) شرکتها می‌توانند با ارایه درخواست و مدارک تائیدی که نشان دهنده تأسیس و ثبت شرکت بوده و با احکام مندرج در مادة دوازدهم این قانون و مقررة صادر شده د افغانستان بانک مطابقت داشته باشد، از د افغانستان بانک تقاضای دریافت جواز بانکداری نمایند. در جریان درخواست، د افغانستان بانک می‌تواند مدارک مستند اضافی دیگری در پشتیبانی از درخواست نیز مطالبه نماید.
- (۲) د افغانستان بانک بعد از دریافت درخواست جواز بانکداری و ملاقات با مالکین و مدیران پیشنهادی بانک و حصول اطمینان از کامل بودن درخواست و مدارک تائیدی تقديم شده موضوع را به اطلاع درخواست کننده رسانیده و احکام مندرج فقره های (۴-۵) مادة هشتم این قانون تطبیق می‌گردد. سرمایه الرامی قبل پرداخت نمی‌تواند از حد اقل سرمایه که د افغانستان بانک تعیین نموده، بیشتر باشد.

قانون بانکداری

طرز العمل اعطای جواز نامه برای فروع و دفاتر نمایندگی بانک‌ها
ماده دهم:

- (۱) بانک داخلی نمی‌تواند فرع داخلی یا فرع غیر مقیم یا دفتر نمایندگی غیر مقیم و همچنان بانک غیر مقیم نمی‌تواند فرع داخلی یا دفتر نمایندگی داخلی را بدون اجازه نامه صادره توسط د افغانستان بانک داشته باشد.
- (۲) صدور اجازه نامه برای فرع یا دفتر نمایندگی با ارایه درخواست و مدارک تائیدی که میین شرایط مندرج مادة دوازدهم این قانون باشد توسط د افغانستان بانک صورت می‌گیرد، د افغانستان بانک می‌تواند مدارک مستند اضافی در پشتیبانی از درخواست را مطالبه نماید.
- (۳) د افغانستان بانک بعد از دریافت درخواست اجازه نامه تأسیس فرع یا دفتر نمایندگی و ملاقات با مالکین و مدیران پیشنهادی و حصول اطمینان از کامل بودن درخواست و مدارک تائیدی تقدیم شده موضوع را به درخواست کننده اطلاع می‌دهد.
- (۴) د افغانستان بانک مکلف است بعد از تاریخ اطلاعیه مندرج فقره (۳) این ماده در مورد تصویب یا رد درخواست تصمیم اتخاذ نموده و یک نقل آن را برای درخواست دهنده ارسال نماید.
- در صورت تصویب درخواست، اجازه نامه فوراً صادر و ماهیت و حدود فعالیت‌ها و شرایط و محدودیت‌های که به اجازه نامه ضمیمه می‌شود، با ارایه دلایل توضیح می‌گردد.
- در صورت رد درخواست، دلایل آن نیز از طرف د افغانستان بانک ارایه می‌گردد.
- (۵) اجازه نامه فروع یا دفتر نمایندگی غیر مقیم بانک داخلی صادر نمی‌گردد، مگر این که د افغانستان بانک بعد از مشوره با تنظیم کننده بانک‌های کشوری که قرار است دفتر در آنجا تأسیس گردد، از نظارت مؤثر دفتر توسط آن‌ها در همکاری نزدیک با د افغانستان بانک اطمینان حاصل نماید.

قانون بانکداری ۱۳۵

همکاری با تنظیم کننده بانکهای خارجی ماده یازدهم:

جواز بانکداری برای شرکت‌های تابع بانک‌های غیر مقیم یا شرکت‌های بانکی مادر غیر مقیم و اجازه نامه‌ها برای فروع و دفاتر نمایندگی داخلی بانک‌های غیر مقیم در صورتی صادر شده می‌تواند که همکاری مبنی بر تعیین حدود صلاحیت، مسئولیت و طرز‌العمل تبادله اطلاعات در مورد اداره، فعالیت و شرایط مالی بانک با شرکت بانکی غیر مقیم، شرکت تابع و فرع یا دفتر نمایندگی بین د افغانستان بانک و مراجع ذصلاح خارجی نظارت کننده به امضاء رسیده باشد.

شرایط عمومی در مورد صدور جواز یا اجازه نامه بانکی ماده دوازدهم:

(۱) با در نظرداشت نیاز به حصول اطمینان در مورد اداره سالم و محاطانه بانک‌ها مطابق احکام قانون، جواز بانکی فقط در صورتی صادر شده می‌تواند که د افغانستان بانک از تحقق مراتب آتی اطمینان حاصل نماید:

- ۱- بانک در اداره و فعالیت‌های خود احکام قوانین نافذه د افغانستان بانک را رعایت می‌نماید.

- ۲- سرمایه اولی بانک معادل حد اقل مبلغی که توسطه مقررة د افغانستان بانک مشخص شده، برای انجام فعالیت‌های بانکداری که بانک مذکور قصد تشییث در آن را دارد، کافی باشد.

- ۳- عدم موجودیت مدارک نقض کننده مدیریت سالم و محاطانه بانک توسط نفوذ یکی یا بیشتر از مالکینی که دارای سهم ذصلاحیت در بانک می‌باشند.

- ۴- عدم موجودیت موانع وظایف نظارتی د افغانستان بانک در رابطه به یک تشییث غیر مقیم که دارای سهم استحقاق در بانک می‌باشد.

- ۵- شایسته و مناسب بودن شخص حقیقی که دارای سهم استحقاق ذصلاحیت در بانک می‌باشد.

- ۶- در صورتی که شخص حکمی باشد، شایسته و مناسب بودن مدیران آن.

- ۶- مناسب بودن سیستم کنترول داخلی و طرز‌العمل اداره ریسک بانک.

قانون بانکداری

- ۷- مناسب بودن برنامه داد و ستد و پیش بینی های مالی بانک.
- ۸- در صورتی که درخواست مربوط به شرکت تابع بانک غیر مقیم باشد، بانک یا شرکت بانکی مادر دارای جواز از کشوری که دفتر مرکزی در آن واقع است، پرداخت به موقع دیون آینده فرع یا شرکت تابع خود را که برای د افغانستان بانک رضایت پخش باشد، تضمین نماید.
- ۹- در صورتی که درخواست مربوط به شرکت تابع بانک یا شرکت بانکی مادر غیر مقیم باشد توسط تنظیم کننده بانکهای کشوری که دفتر مرکزی آنها در آن واقع است صادر گردیده باشد بعد از مشوره با د افغانستان بانک، اطمینان حاصل شود که بانک یا شرکت بانکی مادر غیر مقیم بشکل مجموعی و به صورت قناعت بخش توسط آن تنظیم کننده نظارت می گردد.
- ۱۰- درخواست مربوط به شرکت تابع بانک یا شرکت بانکی مادر که دارای یک یا بیشتر شرکت تابع بانکی غیر مقیم بوده و بعد از مشوره با د افغانستان بانک و مقامات خارجی ناظر بر فعالیت های سایر شرکت های تابع بانک مذکور اطمینان حاصل نماید که سایر شرکت های تابع این بانک یا شرکت بانکی مادر به صورت مجموعی و کافی از جانب چنین مقامات خارجی نظارت می گرددند.
- ۱۱- عضویت بانک متقاضی در سایر شرکتها، مانع انجام مسؤولیت های نظارتی د افغانستان بانک نگردد.
- ۱۲- رعایت سایر شرایطی که ممکن است د افغانستان بانک توسط مقررات تجویز نماید.
- (۲) د افغانستان بانک به منظور ایجاد اداره سالم و محتاطانه فروع و دفاتر نمایندگی بانکهای غیر مقیم طبق احکام این قانون و تحت شرایط آتی می تواند اجازه نامه بانکی صادر نماید:

 - ۱- رعایت قوانین نافذه کشور از طرف فرع یا دفتر نمایندگی.
 - ۲- شایسته و مناسب بودن مدیران فرع یا دفتر نمایندگی.
 - ۳- مناسب بودن کنترول داخلی و طرز العمل های اداره رسک.
 - ۴- مناسب بودن برنامه فعالیت ها و پیش‌بینی های مالی فرع یا دفتر نمایندگی.

- ۵- در صورتی که درخواست مربوط به فرع داخلی بانک غیر مقیم باشد، بانک، جواز دریافت سپرده ها یا سایر وجوه قابل پرداخت از عموم را در کشوری که دفتر مرکزی در آن واقع است دارا باشد.
- ۶- در صورتی که درخواست مربوط به فرع داخلی یا دفتر نمایندگی داخلی بانک غیر مقیم باشد، بانک متقاضی تحت شرایط و ضوابطی که برای د افغانستان بانک رضایت بخش و قابل قبول واقع گردد و پرداخت مقتضی و به موقع دیون آینده فرع یا دفتر نمایندگی خود را تضمین نماید.
- ۷- در صورتی که درخواست مربوط به فرع یا دفتر نمایندگی داخلی بانک غیر مقیم باشد، تنظیم کننده بانک های کشوری که دفتر مرکزی بانک در آن، واقع است، اجازه تأسیس چنین فرع را داده و بر بانک کلاً نظارت نموده بتواند.
- ۸- در صورتی که درخواست مربوط به فرع یا دفتر نمایندگی داخلی بانک غیر مقیم باشد، تنظیم کننده بانک های کشوری که دفتر مرکزی بانک در آن واقع است در همکاری نزدیک با د افغانستان بانک، بر آنها نظارت نموده بتواند.
- ۹- سایر شرایط که د افغانستان بانک توسط مقررات وضع می نماید.

دفتر ثبت بانک ها

مادة سیزدهم:

- (۱) د افغانستان بانک به منظور ثبت اسم، آدرس، شماره نیت، تاریخ صدور یا لغو جواز یا اجازه نامه، اساسنامه و سایر اسناد تقنیونی مربوط بانک، آدرس دفتر خارجی و در صورت موجودیت فرع یا دفتر نمایندگی اسم و آدرسی که بانک به آن مربوط می باشد، اطلاعات در مورد مدیران بانک یا فرع و یا دفتر نمایندگی، حدود و اختیارات و نمونه امضاء آنها دفتر ثبت مرکزی را تأسیس می نماید.
- (۲) دفتر ثبت مرکزی مکلف است تاریخ آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک یا دفتر و با تاریخ بسته شدن آنها را ثبت نماید.
- (۳) بانک ها مکلف اند در خلال سه روز در مورد آن تغییراتی که از طرف مراجع مندرج در اطلاعات ثبت شده دفتر مرکزی بوجود آمده کتاباً به د افغانستان بانک اطلاع دهند.

لغو جواز بانکی
ماده چهاردهم:

- (۱) د افغانستان بانک می‌تواند جواز بانکداری بانک را تحت شرایط آتی لغو نماید:
- ارایه اطلاعات غلط، فریب آمیز و موجودیت سایر تخطی‌ها حین ارایه درخواست.
 - عدم استفاده بانک از جواز بانکی در خلال شش ماه بعد از اصدار آن و یا انصراف از شغل دریافت سپرده‌های پولی یا سایر وجوده قابل باز پرداخت از عموم یا ایجاد اعتبار و سرمایه گذاری.
 - بانک فاقد حداقل سرمایه و ذخیره الزامی طبق مقررات د افغانستان بانک بوده، قادر به انجام تعهدات خود نباشد و تضمین که در مقابل دارائی‌های که برایش سپرده می‌شود، ارایه کرده نتواند.
 - بانک اداره و فعالیت‌های بانکی خود را به صورت ناسالم و غیر محتاطانه پیش برده و یا به نحوی از قانون، یا دساتیر و مقررات، محدودیت‌های منضمه به جواز و اجازه نامه صادره د افغانستان بانک تخطی نماید.
 - بانک یا شرکت بانکی مادر یا بانک دیگری که بانک، شرکت تابع آن است و یا یکی از شرکت‌های تابع بانک به فعالیت‌های جنائی دست زده باشد.
 - عدم رعایت احکام مندرج اجزای (۳، ۵، ۶ و ۷) فقره (۱) ماده دوازدهم این قانون.
 - در صورتی که بانک دساتیر د افغانستان بانک و احکام قوانین و مقرراتی را که مکلف به تعیین آن است، تطبیق نکرده باشد.
 - در صورتی که بانک بدون استیدان قبلی د افغانستان بانک، به شرکت تابع یک تشییب دیگر تبدیل شده و حکم مندرج ماده بیست و یکم این قانون رعایت نگردیده باشد.
 - جواز فعالیت بانک یا شرکت بانکی مادر که بانک شرکت تابع آن است، لغو شده باشد.
 - مالک یا مالکین بانک تصمیم به انحلال بانک گرفته باشند.

قانون بانکداری ۱۳۹

- ۱۱- سازمان دهی مجدد، ادغام یا تجزیه بانک بدون اجازه قبلي کتبی د افغانستان بانک صورت گرفته و یا به نحوی وجود خود را به عنوان نهاد مستقل قانونی یا عملیاتی از دست داده باشد.
- ۱۲- نظارت بانک به علت این که کلیه یا قسمتی از دستگاه اداری و عملیاتی دفاتر یا استناد خود را بدون اجازه قبلي کتبی د افغانستان بانک به خارج منتقل کرده و برای دافغانستان بانک مشکل شده باشد.
- ۱۳- نظارت بانک به علت این که عضو یک گروه از شرکت‌ها یا شرکت تابع بانک غیر مقیم یا شرکت بانکی مادر غیر مقیم گردیده، برای د افغانستان بانک مشکل گردیده باشد.
- ۱۴- اقدامات ورشکستگی علیه بانک آغاز شده باشد.
(۲) د افغانستان بانک می‌تواند تحت شرایط آتی اجازه نامه دفتر فرعی یا دفتر نمایندگی را لغو نماید:
 - ۱- اجازه نامه براساس ارایه اطلاعات نادرست، فریب آمیز و یا انجام سایر تخطی ها حین ارایه درخواست صادر شده باشد.
 - ۲- بانکی که اجازه نامه در اختیار دارد جواز بانکداری خود را از دست داده یا اقدامات ورشکستگی علیه آن آغاز شده و یا مالکین آن تصمیم به انحلال بانک گرفته باشند.
 - ۳- عدم استفاده بانک از اجازه نامه اش در خلال دوازده ماه بعد از صدور آن.
 - ۴- فرع یا دفتر نمایندگی دارای اجازه نامه، فعالیت های خود را به صورت ناسالم یا غیر محتاطانه به پیش برد که موجودیت وجوه قابل دسترس یا قابل پرداخت دیون را تمدید نموده یا به نحوی قانون، مقررات و دستایر دافغانستان بانک، یا شرایط و محدودیت های منضمه به اجازه نامه یا صلاحیت د افغانستان بانک را نقض نماید.
 - ۵- دفتر فرعی یا نمایندگی دارای اجازه نامه مرتکب فعالیت های جنائی شده باشد.

قانون بانکداری

- ۶- شرایط مندرج اجزای (۲ و ۳) فقره (۲) ماده دوازدهم این قانون رعایت نگردیده باشد.
- ۷- بانک یا دفتر دارای اجازه نامه، از رعایت مقررات صادره د افغانستان بانک و یا سایر احکام پیش بینی شده قانون د افغانستان بانک، ابا ورزیده باشد.
- ۸- بانک دارای اجازه نامه دفتر فرعی یا نمایندگی، تصمیم به مسدود نمودن دفتر خود گرفته باشد.
- ۹- در صورتی که کلیه یا قسمت قابل توجهی از دستگاه اداری، عملیات، دفاتر یا اسناد دفتر نمایندگی یا فرع بانک، بدون اجازه قبلی کتبی د افغانستان بانک به خارج منتقل گردیده و نظارت بر آن برای د افغانستان بانک مشکل شده باشد.
- ۱۰- نظارت بانکی که دفتر فرعی یا نمایندگی مربوط آن است، برای د افغانستان بانک مشکل شده باشد.
- (۳) در صورتی که د افغانستان بانک تصمیم به لغو جواز یا اجازه نامه بانکی اتخاذ نماید، مکلف است دلایل آن را ارایه نموده و به بانک مربوط اطلاع داده و موضوع را در دفتر ثبت مرکزی بانک ها ثبت نماید.
- اطلاع تصمیم لغو بانک غیر مقیم از طریق دفتر فرعی یا نمایندگی صورت می گیرد.
- (۴) تصمیم در مورد لغو جواز بانکی بانک داخلی یا اجازه نامه دفتر فرعی بانک غیر مقیم طبق حکم ماده پنجاه و چهارم این قانون صورت گرفته و شامل انتصاب متولی برای در دست گرفتن زمام داری ها، دفاتر و اسناد بانک یا دفتر فرعی می باشد.
- (۵) تصامیم اتخاذ شده مطابق حکم مندرج فقره (۳) این ماده بعد از اطلاع آن به مراجع مربوط، نافذ پنداشته می شود.

قانون بانکداری ۱۴۱

لغو جواز یا اجازه نامه بانکی در صورت درخواست ماده پانزدهم:

- (۱) بانک می‌تواند لغو جواز یا اجازه نامه بانکی فرع یا دفتر نمایندگی خود را با ارایه درخواست حاوی برنامه انحلال و صورت حساب مالی همراه گزارش بررسی مستقل ببرونی که قابل قبول برای داغفانستان بانک باشد، تقاضا نماید.
- (۲) منظوری درخواست مندرج فقره (۱) این ماده با تصویب برنامه انحلال و حصول اطمینان از عدم ورشکستگی، داشتن وجود کافی جهت پرداخت بدھی های سپرده گذاران و سایر داینین بانک حین لغو جواز بانکی با نظر داشت حکم مندرج ماده شصت و دوم این قانون از طرف داغفانستان بانک صورت گرفته می‌تواند.
- (۳) تصمیم داغفانستان بانک در صورت درخواست با ارایه دلایل کتبی به اطلاع بانک مربوط رسانیده می‌شود.
- (۴) تصمیمی که در مورد لغو جواز یا اجازه نامه بانکی در صورت درخواست اتخاذ می‌شود، توسط داغفانستان بانک در دفتر مرکزی ثبت بانک‌ها ثبت شده و فوراً نافذ می‌گردد.

نشر تصمیم در مورد لغو جواز یا اجازه نامه بانکی ماده شانزدهم:

- (۱) داغفانستان بانک در خلال پنج روز بعد از تاریخ تصمیم خویش مبنی بر لغو جواز بانکی، یا اجازه نامه فرع داخلی یا دفتر نمایندگی، موضوع را در یک روزنامه کثیرالانتشار رسمی کشور به نشر می‌سپارد.
- (۲) از تاریخ لغو جواز یا اجازه نامه بانکی، بانک یا دفتر مربوط عبارت (در حال انحلال) را در عنوان خود به کار برده و نمی‌تواند فعالیت‌هایی را که طبق جواز یا اجازه نامه بانکی مجاز می‌باشد، انجام دهد، مگر این که به منظور تسريع پروسه پایان دادن به فعالیت‌های انحلال بانک ضروری پنداشته شود.

۱۴۲ قانون بانکداری

بانک یا دفتر متذکرہ طبق احکام مواد شصت و دوم و شصت و سوم این قانون، در جریان امور انحلال و تصفیه تحت احکام این قانون قرار می‌گیرد.

فصل سوم

تشکیل، مالکیت و اداره بانک

تأسیس بانک

ماده هفدهم:

بانک توسط یک یا چند شخص حکمی یا حقیقی به عنوان مؤسس و سهم دار تأسیس شده می‌تواند.

ساختار قانونی بانک

ماده هجدهم:

بانک به صورت شرکت ثبت گردیده و نوعیت قانونی آن در مقرراتی که توسط د افغانستان بانک صادر می‌شود مشخص می‌گردد.

بانک ساختار یا تشکیل قانونی خود را بدون اجازه کتبی قبلی د افغانستان بانک تغیر داده نمی‌تواند.

اساسنامه بانک

ماده نزدهم:

(۱) بانک دارای اساسنامه بوده که بعد از تصویب د افغانستان بانک به دفتر مرکزی ثبت بانکها سپرده شده و ثبت می‌گردد.

(۲) بانک نمی‌تواند بدون اجازه کتبی قبلی د افغانستان بانک در اساسنامه خود تعديلات ایجاد نماید.

قانون بانکداری ۱۴۳

ساختار سرمایه‌ی بانک

ماده بیستم:

- (۱) بانک مکلف است که دارایی‌های آن از بدھی آن به اشخاص ثالث به میزان مبلغ حد اقل سرمایه اولیه پرداخته شده آن توسط د افغانستان بانک حین صدور جواز بانکی یا مبلغ بیشتر که د افغانستان بانک تعین می‌نماید، بیشتر باشد.
- (۲) بانک نمی‌تواند سرمایه یا ذخایر خود را توسط باز خرید سهام یا توزیع سرمایه یا دارایی‌های ذخیره ای به مالکین آن بدون اجازه قبلی د افغانستان بانک کاهش دهد.

قیودات در مورد سهام استحقاقی ذیصلاحیت در بانک

ماده بیست و یکم:

- (۱) هیچ شخص نمی‌تواند بدون اجازه قبلی د افغانستان بانک مشارکتی را در یک بانک که به تنها یا همراه با مشارکت فعلی وی سهم استحقاقی ذیصلاحیت در آن بانک را تشکیل دهد، کسب نماید.
- (۲) شخصی که سهم استحقاق ذیصلاحیت در بانک را دارد، نمی‌تواند بدون اجازه کتبی قبلی د افغانستان بانک مشارکتی در سایر بانک‌ها که سبب ازدیاد سهم استحقاق، یا رسیدن نسبت حق رای او به (۲۰) یا (۳۳) فیصد و یا (۵۰) فیصد در آن بانک شده و یا باعث آن گردد که بانک شرکت تابع وی گردد، کسب نماید.
- (۳) شخصی که سهم استحقاق ذیصلاحیت در بانک دارد نمی‌تواند بدون اجازه کتبی قبلی د افغانستان بانک، مشارکتی در سایر تشیبات که سبب ایجاد سهم استحقاق ذیصلاح و یا ازدیاد آن به (۲۰) یا (۳۳) فیصد و یا (۵۰) فیصد و یا بیشتر حق رای یا سرمایه وی گردد، کسب نماید.
- (۴) در صورتی که شخص دارای سهم استحقاق ذیصلاحیت در بانک، مشارکتی را در سایر تشیبات که سبب ایجاد سهم استحقاق ذیصلاحیت که حق رای یا سرمایه وی را به (۲۰) فیصد یا (۳۳) فیصد و یا (۵۰) فیصد و یا بیشتر برساند، کسب نماید، مکلف است منظوری د افغانستان بانک را اخذ نماید.

قانون بانکداری

- (۵) اجازه د افغانستان بانک برای اشخاص مندرج فقره های (۱، ۲ و ۴) این ماده ضروری پنداشته می شود و می تواند با ارایه درخواست که حاوی مدارک تائید کننده حکم مندرج فقره (۶) این ماده باشد، در مطابقت با مقررات وضع شده د افغانستان بانک صورت گیرد.
- د افغانستان بانک می تواند مدارک مستند اضافی در تائید از درخواست مطالبه نماید.
- (۶) د افغانستان بانک تحت شرایط آتی به شخص درخواست کننده اجازه صادر می نماید:
- ۱- شایسته و مناسب بودن درخواست کننده، در صورتی که شخص حقیقی باشد.
 - ۲- شایسته و مناسب بودن مدیران در صورتی که درخواست کننده شخص حقیقی باشد.
 - ۳- درخواست دهنده مرتكب فعالیت های جنائی نشده باشد.
 - ۴- عدم موجودیت مدارک مبنی بر به خطر مواجه شدن مدیریت سالم و محاطاًه بانک به علت استعمال نفوذ در نتیجه اکتساب مشارکت در آن.
 - ۵- در نتیجه اکتساب، بانک مبدل به شرکت تابع یک تشییث نگردیده باشد که به اثر آن نه شکل بانک را داشته باشد و نه شکل شرکت بانکی مادر را.
 - ۶- در صورتی که در نتیجه اکتساب، بانک مبدل به شرکت تابع بانک یا شرکت بانکی مادر غیر مقیم گردد، تنظیم کننده بانک ها در کشوری که دفتر مرکزی آنها در آن جا واقع است، اجازه به این اکتساب داده باشد.
 - ۷- هرگاه تشییث غیر مقیم که در نتیجه اکتساب، به بانک رابطه پیدا کرده بطور مؤثر در کشوری که دفتر مرکزی وی در آن واقع است، نظارت نمی شود یا به علت این که مقامات نظارتی آن کشور با د افغانستان بانک همکاری نمی نماید اکتساب مانع از اجرای مسئولیت های نظارتی د افغانستان بانک گردد.
 - ۸- تطبیق سایر شرایط که ممکن است د افغانستان بانک توسط مقررات تجویز نماید.

قانون بانکداری ۱۴۵

(۷) در خلال سه ماه از تاریخ تسلیم درخواست به د افغانستان بانک، تقاضا باید تائید و یا رد گردد و یک نقل از تصمیم د افغانستان بانک برای درخواست دهنده فرستاده شود. میعاد منظوری و یا رد درخواست های که توسط درخواست دهنده غیر مقیم تسلیم می شود شش ماه می باشد. در صورت صدور اجازه د افغانستان بانک می تواند مدت نهایی برای تکمیل اکتساب را تعیین و در صورت رد، دلایل رد درخواست را بطور مشرح در اختیار درخواست دهنده قرار دهد.

(۸) در صورت عدم رعایت حکم مندرج فقره (۱) این ماده و مدت نهایی که به منظور اکتساب یک مشارکت تعیین نموده است د افغانستان بانک طور کتبی به شخص امر می نماید که قبل از انتضای میعاد معینه در امریه، تمام یا قسمتی از سهم خود را که در امریه مشخص می گردد، بفروشد و یا به نحو دیگر از آن منصرف گردد.

(۹) شخص نمی تواند قبل از اطلاع کتبی د افغانستان بانک سهم استحقاقی ذیصلاحیت خود را در بانک بفروشد یا به نحو دیگری از آن منصرف گردد.

(۱۰) شخص نمی تواند قبل از اطلاع کتبی د افغانستان بانک در مورد میزان دارایی خود که قرار است در بانک باقی بماند، سهم استحقاق خود را طوری کاهش دهد که نسبت حق رأی یا سرمایه وی پائین تر از 20% فیصد یا 33% و یا 50% فیصد برسد و بانک، شرکت تابع پنداشته شود.

(۱۱) بانک مکلف است در خلال سه روز بعد از دریافت معلومات در مورد اکتساب یا از دست دادن سهم در سرمایه به شمول باز خرید سهام از سهامداران که باعث صعود یا نزول حدود معینه مندرج فقره های (۲ و ۱۰) این ماده گردد، به د افغانستان بانک اطلاع دهد.

(۱۲) بانک مکلف است یک ماه قبل از ختم سال مالی، اندازه دارایی و سهامدارانی که سهم استحقاقی ذیصلاحیت دارند، کتاباً به د افغانستان بانک اطلاع دهد.

قانون بانکداری

- (۱۳) د افغانستان بانک در صورت حصول اطمینان مبنی بر این که یک یا بیشتر از شرایط مندرج فقره (۶) این ماده در مورد شخص دارای سهم استحقاقی ذیصلاحیت در یک بانک، قابل تطبیق نیست، کتاباً به وی امر می-نماید که قبل از انقضای میعاد معینه در امریه، تمام یا قسمتی از سهم استحقاق خود در بانک را که در امریه مشخص می‌گردد بفروشد و یا به نحو دیگری از آن منصرف گردد.
- (۱۴) از تاریخ صدور امریه در مطابقت با فقره (۶) یا (۱۳) این ماده الى فروش یا انصراف از تمام یا قسمتی از سهم مشخص شده توسط شخصی که در امریه از وی نام برده می‌شود، حق رأی دهی و عضویت هر عضو از هیئت نظارت بانک که توسط وی منصوب گردیده است، به حالت تعلیق در می‌اید. حق رأی تعلیق شده به منظور تعین حد نصاب جلسات مجمع عمومی سهامداران به شمول جلسات فوق العاده قابل محاسبه نمی‌باشد.
- (۱۵) به اثر درخواست د افغانستان بانک، کمیسیون، مدیر مخصوص و خود مختار که دارای حق رأی و جاگزینی عضو به حالت تعلیق در آمده مندرج فقره (۱۴) این ماده می‌باشد، انتصاب می‌نماید.

ساختار اداری بانک

ماده بیست و دوم:

- (۱) بانک دارای ساختار اداری ذیل می‌باشد:
- ۱- مجمع عمومی سهامداران، منحیث عالیترین مرجع تصمیم گیری.
 - ۲- هیئت نظارت، منحیث مسئول نظارت اداره و فعالیت های بانک.
 - ۳- هیئت عامل، منحیث مسئول امور اجراء بانک که اداره یومیه بانک را به عهده دارد.
 - ۴- کمیته بررسی منحیث مسئول امور حسابداری، کنترول و بررسی های داخلی.
 - ۵- سایر هیئت ها و کمیته ها عنDallasپورت مطابق اساسنامه بانک تأسیس شده می‌توانند.

قانون بانکداری ۱۴۷

(۲) بانک مکلف است قبل از آنکه شخص را به عضویت هیئت نظار یا هیئت عامل یا کمیته بررسی منصوب نماید، موضوع را با ارایه مدارک طبق ماده (۹) این قانون حین درخواست جواز بانکداری به د افغانستان بانک پیشنهاد و اجازه آنرا اخذ نماید.

جمعیع عمومی سهامداران

ماده بیست و سوم:

(۱) مجمع عمومی سهامداران بانک داری وظایف و صلاحیت های آتی می باشد:

- ۱- تصویب تعديلات در اساسنامه بانک.
- ۲- تصویب لایحه وظایف بانک و تعديلات در آن.
- ۳- تعیین سیاست کلی نرخ تکتانه، انواع دارایی های که برای سرمایه گذاری وجود دسترس مناسب باشد وسایر سیاست های کلی مالی، حسابداری، اداری و کدری بانک.
- ۴- تعیین ساختار تشکیلاتی بانک.
- ۵- تأسیس و انحلال شرکت های تابع، فروغ و دفاتر نمایندگی بانک.
- ۶- اتخاذ تصمیم در مورد مشارکت بانک در سرمایه سهامی مؤسسات مالی دیگر.
- ۷- تقرر و عزل اعضاء هیئت نظار، هیئت عامل، کمیته بررسی بانک و تعیین معاشات و حق الزحمه آنها. (تعیین معاشات و حق الزحمه رابطه به وضعیت مالی و عواید بانک ندارد).
- ۸- تعیین حدود صلاحیت های مدیران بانک در مورد امضای قراردادها و تعهدات به نمایندگی از بانک و اینکه این صلاحیت ها را تا چه حد می توان محول کرد.
- صلاحیت های اعضاء هیئت نظار ثابت بوده و قابل تفویض نمی باشد.
- ۹- تصویب طرز العمل و تعديلات در آنها و ارایه معلومات در رابطه به منافع تجاری مدیران بانک، مطابق ماده بیست و هشتم این قانون.
- ۱۰- تعیین و منظوری بودجه بانک، تصویب طرز العمل استخدام مدیران، کارمندان، مامورین و نمایندگان بانک.

قانون بانکداری

- ۱۱- منظوری افزایش در سرمایه مجاز بانک، تعین شرایط وضوابط صدور سهام بانک.
- ۱۲- تصویب گزارشات سالانه و راپورهای مالی بانک به اساس پیشنهاد کمیته بررسی بانک، تعیین عواید خالص بانک، تصمیم انتقال مبلغی از عواید خالص به حساب‌های ذخیره وی بانک و یا پرداخت آن به شکل مفاد سهام به سهامداران.
- ۱۳- ایجاد ذخایر مخصوص در دفاتر بانک.
- ۱۴- تصمیم در مورد فروش، ادغام و انحلال یا مسدود نمودن بانک.
- (۲) سهامداران دارای حق رأی متناسب به میزان سهم شان در سرمایه سهامی بانک بوده و هر سهمدار می‌تواند از حق رأی خود در مجمع عمومی سهامداران شخصاً و یا از طریق نماینده استفاده نماید.
- (۳) جلسات مجمع عمومی سهامداران می‌تواند حسب ضرورت دایر گردد، معلومات در مورد محل، تاریخ و زمان جلسه، همراه با آجندای آن یک ماه قبل برای سهامداران ارسال می‌گردد.
- در جلسات اضطراری این مدت الی هفت روز تقلیل می‌یابد. در جلسات در مورد موضوعاتی که شامل آجندای نباشد، تصمیم اتخاذ شده نمی‌تواند. جلسات عادی حد اقل سال یکبار، دو ماه بعد از تکمیل بررسی بیرونی بیلانس شیت و گزارش مالی سال گذشته بانک دایر می‌گردد.
- جلسات فوق العاده به درخواست هیئت نظارت، هیئت عامل و کمیته بررسی سهامدارانی که جمعاً بیست فیصد یا بیشتر از مجموع حق رأی را دارند، دایر شده می‌تواند.

هیئت نظار

مادة بیست و چهارم:

(۱) هیئت نظار بانک دارای وظایف و صلاحیت های آتی می‌باشد:

- ۱- نظارت بر اداره و فعالیت های بانک.
- ۲- اعطای مشوره به هیئت عامل و مجمع عمومی سهامداران.
- ۳- تدویر جلسات مجمع عمومی سهامداران و تهیه آجندای آن.

قانون بانکداری ۱۴۹

- آجندای جلسات که به درخواست سهامداران، هیئت عامل و کمیته بررسی دایر می‌شود، توسط خود آنها تعیین می‌گردد.
- ۴- در صورت ضرورت صدور اجازه آنده معاملات بانک که نیاز به تصمیم مجمع عمومی سهامداران دارد.
- ۵- صدور اخطار به هیئت عامل در صورت تخلف بانک از قوانین و مقررات نافذه و ارسال اطلاعیه در این زمینه به د افغانستان بانک و مجمع عمومی سهامداران.
- هیئت نظار می‌تواند در صورتی که بانک برای اولین بار مرتکب تخلف شده و موفق به امحای اثرات منفی آن گردیده و اقدامات لازم برای جلوگیری از تکرار آن اتخاذ نموده باشد، از اطلاع موضوع به د افغانستان بانک خود داری نماید.
- هیئت نظار مکلف است موضوع تخلف و نتایج آنرا در کتاب یادداشت جلسات خود ثبت نماید.
- ۶- در صورت ضرورت صدور هدایت به هیئت عامل به منظور حصول اطمینان از مدیریت سالم و محتاطانه بانک.
- ۷- تعلیق عضویت آنده از اعضای هیئت عامل و اعضا کمیته بررسی که با نظر داشت یکی از احکام این قانون سلب صلاحیت گردیده اند یا در حالاتی که ادامه حضور آنها در هیئت عامل یا کمیته بررسی، مدیریت سالم و محتاطانه بانک ناسازگار باشد و جایگزینی مؤقت اشخاص دیگر تا هنگامی که اعضای تعليق عضویت شده یا دوباره به وظیفه خود گماشته شوند و یا توسط مجمع عمومی سهامداران بطور دائمی تعویض شوند.
- ۸- نمایندگی از بانک، بعض هیئت عامل، در کلیه مواردی که هیئت نظارت تشخیص نماید که تضاد منافع بین بانک و دو یا بیشتر از دو عضو هیئت عامل وجود دارد.
- ۹- تصامیمی که توسط هیئت نظار مطابق اجزای (۴ الی ۸) این ماده اتخاذ می‌شود، در آجندای جلسه بعدی مجمع عمومی سهامداران درج می‌گردد.

قانون بانکداری

(۲) هیئت نظار بانک داری ترکیب تاق بوده و کمتر از سه و بیشتر از نه عضو بوده نمی‌تواند، اعضای هیئت، اشخاص حقیقی بوده و توسط مجمع عمومی سهامداران بانک برای یک دوره چهار ساله انتصاب می‌گردد. انتصاب مجدد عضو هیئت نظار برای دوره‌های بعدی به عین مدت مجاز می‌باشد.

اعضای هیئت نظار نمی‌توانند با بانک در عرصه‌های مالکیت، اداره و یا استخدام روابط داشته باشند، مگر این‌که روابط آن‌ها مربوط به وظایف ایشان باشد. مجمع عمومی سهامداران یک تن از اعضای هیئت نظار را منحیت رئیس هیئت نظار تعیین می‌نماید.

(۳) تصامیم هیئت نظار توسط اکثریت ساده آراء اعضاء اتخاذ می‌گردد. اعضاء نمی‌توانند از دادن رأی امتناع ورزند.

هیئت عامل

ماده بیست و پنجم:

(۱) هیئت عامل بانک، مسئول اداره و اجرای فعالیت‌های بانک می‌باشد.

(۲) هیئت عامل دارای ترکیب تاق بوده کمتر از سه عضو بوده نمی‌تواند، اعضای هیئت عامل توسط مجمع عمومی سهامداران برای یک دوره چهار ساله تعیین می‌گردد، تعیین مجدد آنها برای دوره‌های بعدی به عین مدت مجاز می‌باشد. مجمع عمومی سهامداران یک تن از اعضای هیئت عامل را منحیت رئیس هیئت عامل تعیین می‌نماید.

(۳) در صورتی که شخص، شرایط عضویت خود را از دست بدهد، توسط مجمع عمومی سهامداران از عضویت هیئت عامل سبکدوش می‌گردد.

(۴) تصامیم هیئت عامل توسط اکثریت ساده آراء اعضای حاضر در جلسه، اتخاذ می‌گردد. اعضاء نمی‌توانند از دادن رأی امتناع ورزند.

کمیته بررسی

ماده بیست و ششم:

(۱) کمیته بررسی بانک دارای وظایف و صلاحیت‌های آتی می‌باشد:

- ۱- ایجاد طرزالعمل مناسب و مؤثر حسابداری و اداره، ریسک برای بانک و نظارت بر رعایت و تطبیق آنها و اتخاذ تدابیر غرض بررسی حسابها و استناد بانک.
 - ۲- نظارت بر رعایت قوانین قابل تطبیق در بانک و ارایه راپور به هیئت نظار در این مورد.
 - ۳- ارایه نظریات در رابطه به موضوعاتی که از طرف هیئت نظار به آن محول شده است.
 - ۴- تجدید نظر بر فعالیتها و معاملات بانک بر اساس پلان منظور شده توسط کمیته بررسی بانک به درخواست هیئت نظار یا سهامداران که جمعاً دارای بیش از (۱۰) فیصد حق رأی میباشد و یا مطابق اساسنامه بانک.
 - (۲) اعضای کمیته بررسی دارای ترکیب تاق بوده و کمتر از سه عضو بوده نمی-تواند کمیته بررسی توسط مجمع عمومی سهامداران بانک برای یک دوره چهار ساله انتصاب میگردد، انتصاب مجدد آنها برای دوره های بعدی به عین مدت مجاز میباشد.
 - مجمع عمومی سهامداران یک تن از اعضای کمیته بررسی را به عنوان رئیس کمیته بررسی تعیین می نماید.
 - (۳) تصامیم کمیته بررسی توسط اکثریت ساده آراء اعضای حاضر در جلسه اتخاذ میگردد. اعضاء نمیتوانند از دادن رأی امتناع ورزند.
- واجد شرایط بودن مدیران
ماده بیست و هفتم:**
- شخص تحت شرایط آتی به عضویت هیئت نظار یا هیئت عامل و یا کمیته بررسی بانک منصوب شده میتواند:
- ۱- شایسته و مناسب باشد.
 - ۲- عضو برحال یک هیئت یا کمیته بانک نباشد.
 - ۳- از حق اشتراک در هیئتی که وی عضو آن است یا قرار است عضو آن شود، محروم نشده باشد.

قانون بانکداری

- ۴- کارکن دولتی نباشد. امور تدریس ازین حکم مستثنی است.
- ۵- با یکی از مدیران بانک از طریق ازدواج یا روابط خویشاوندی تا درجه دوم نداشته، یا برادر رضاعی نباشد.

افشاء منافع تجاری

ماده بیست و هشتم:

- (۱) اعضا هیئت نظار، هیئت عامل و کمیته بررسی حين انتصاب شان مکلف اند در رابطه به منافع تجاری قابل توجه خود یا یکی از اعضای خانواده خویش را که بطور مستقیم یا غیر مستقیم دارا می باشد، برای هیئت مؤظف معلومات مکمل ارایه نمایند، این پروسه مطابق طرزالعملی که مجمع عمومی سهامداران تصویب می نماید، همه ساله صورت می گیرد.
- (۲) در صورتی که موضوع منافع تجاری عضو هیئت نظار، هیئت عامل یا کمیته بررسی بانک که دارای صلاحیت اختاذ تصمیم می باشد مورد بحث قرار گیرد، عضو مکلف است درین زمینه در ابتدای مذاکرات معلومات مکمل ارایه نموده و در جریان تصمیم گیری اشتراک ننماید. حضور وی در جلسه به منظور تکمیل نصاب ضروری پنداشته نمی شود.

حفظ اسرار

ماده بیست و نهم:

- رؤسا، مدیران و کارکنان برحال و اسبق بانک مکلف به حفظ اسرار بوده و نمی توانند از اطلاعاتی که در جریان خدمات خویش در بانک حاصل نموده اند به نفع شخصی استفاده نموده و یا آنرا در اختیار سایر اشخاص قرار دهند، مگر مطابق حکم قانون این اطلاعات می تواند به مامورین، کارکنان و نمایندگان به شمول مفتشان، بررس ها، متولیان، متخصصین توظیف شده از طرف د افغانستان بانک و سایر مراجع دولتی و ادارت عدلی و قضائی که قانون یا محکمه ذیصلاح آن را موظف ساخته است، ارایه گردد.

قانون بانکداری ۱۵۳

سازمان دهی مجدد بانک

ماده سی ام:

سازمان دهی مجدد، ادغام یا تجزیه بانک، بشمول بانک های که جواز آن لغو شده است، صرف به اجازه کتبی داغستان بانک صورت گرفته می تواند. این اجازه در صورتی صادر می شود که بانک یا بانک های که به این شکل بوجود آمده، جواز بانکی داشته و یا آن را دریافت کرده بتوانند.

محدودیت ها در مورد سهام استحقاقی بانک

ماده سی و یکم:

(۱) بانک نمی تواند در صورت تحقق شرایط آتی بدون اجازه داغستان بانک در یک نهاد حکمی مشارکتی را که باعث ایجاد یا ازدیاد سهم استحقاقی ذیصلاحیت گردد، کسب نماید:

۱- نهاد حکمی، شرکت تابع بانک گردد.

۲- ارزش دفتری دارایی از (۱۰) فیصد سرمایه و ذخایر دست نخورده بانک بیشتر باشد.

۳- ارزش دفتری مجموعی دارایی های بانک از (۴۰) فیصد سرمایه و ذخایر دست نخورده بانک بیشتر باشد.

د افغانستان بانک می تواند این فیصدی را بالترتیب به (۱۵ و ۶۰) فیصد افزایش دهد.

(۲) سهامی که در جریان معاملات مالی یا عملیات نجات یا در جریان خریداری سهام مشتری جهت فروش مجدد آن و یا در نتیجه اخذ تضمینات داده شده حین عملیات که بصورت مؤقت نگهداری یا به نام خود بانک به نفع دیگران در امانت نگهداری می شود، به عنوان سهم استحقاقی ذیصلاحیت به منظور محاسبه حدود مشخص شده مندرج فقره (۱) این ماده به حساب نمی آید.

سهامی که توسط بانک در مطابقت با احکام این فقره اکتساب می گردد بدون تعلل توسط بانک به فروش رسیده و یا به نحو دیگری از آن منصرف می گردد. سهامی که در امانت بانک قرار دارد از این حکم مستثنی است.

قانون بانکداری

- (۳) اخذ اجازه مندرج فقره (۱) این ماده با ارایه درخواست که حاوی مدارک آتی باشد صورت، گرفته می‌تواند:
- ۱- نسخه تصدیق شده که نشان دهنده تصمیم بانک مبنی بر اکتساب مورد نظر باشد.
 - ۲- اندازه سهم استحقاقی ذیصلاحیت بانک در سایر تشبثات به شمول سهم استحقاقی که از اکتساب مورد نظر بدست می‌آید.
 - ۳- اندازه سهام استحقاقی سایر تشبثات در بانک.
 - ۴- فعالیت‌های اصلی تجاری نهاد حکمی و سایر تشبثات مندرج اجزای (۲) و (۳) این فقره که بانک پلان مشارکت در آن را دارد و تشخیص دفتر مرکزی آن.
 - ۵- در صورتی که نهاد حکمی در نتیجه مشارکت مورد نظر به شرکت تابع بانک تبدیل گردد، فهرست مدیران آن ضم مدارک مربوط (مشاشه مدارکی که در مورد مدیران بانک حین درخواست جواز بانکی مطابق ماده نهم این قانون صورت می‌گیرد) لازمی می‌باشد.
 - ۶- در صورتی که نهاد حکمی که بانک اراده مشارکت در آن را دارد، بانک غیر مقیم باشد، وجود تصدیق نامه که جدیداً توسط تنظیم کننده بانک‌های کشوری که دفتر مرکزی بانک غیر مقیم در آن واقع است، تائید کند که بانک غیر مقیم دارای جواز انجام فعالیت‌های داد و ستد، دریافت سپرده‌ها و سایر وجوده قابل باز پرداخت از عموم بوده و مخالفتی با اکتساب مورد نظر ندارد.
 - (۴) افغانستان بانک در خلال سه ماه بعد از تاریخ دریافت درخواست، اجازه را مطابق حکم مندرج فقره (۳) این ماده صادر می‌نماید. موارد آتی از این امر مستثنی است:
 - ۱- عدم رعایت حکم مندرج فقره (۳) این ماده.
 - ۲- عدم شایستگی و مناسب بودن یک یا بیشتر از مدیران نهاد حکمی که در نتیجه مشارکت مورد نظر به شرکت تابع بانک تبدیل شده باشد.

قانون بانکداری ۱۵۵

- ۳- عدم موجودیت اطمینان از مدیریت سالم و محتاطانه مشارکت مورد نظر و یا تشبیث نهاد حکمی به فعالیتهای جنائی.
- ۴- عدم انجام وظایف نظارتی داغستان بانک، به علت این که تشبیث غیر مقیم که در نتیجه اکتساب جزء بانک گردیده و در کشوریکه دفتر مرکزی آن واقع است، بطور مؤثر نظارت نمی شود یا این که مقامات نظارتی آن کشور با داغستان بانک همکاری نمی نمایند.
- (۵) د افغانستان بانک می تواند در صورت صدور جواز، میعاد مهلت حد اکثر چهت اکتساب مشارکت را تعیین نماید. در صورت رد درخواست داغستان بانک مکلف است دلایل آن را ارایه نماید.
- (۶) بانکی که بدون رعایت احکام مندرج این ماده و بدون اجازه کتبی قبلی د افغانستان بانک، مشارکت را اکتساب نموده و یا از رعایت میعاد مهلتی که از طرف د افغانستان بانک تعیین شده است تمرد نموده باشد، د افغانستان بانک به وی دستور می دهد که قبل از انقضای تاریخی که در دستور تعیین گردیده است، تمام یا قسمتی از سهم استحقاقی ذیصلاحیت خود را بفروشد و یا به نحو دیگری از آن منصرف گردد.
- (۷) د افغانستان بانک می تواند حین حصول اطمینان از تشبیث که بانک در آن سهم استحقاقی ذیصلاحیت دارد و مرتکب فعالیتهای جنائی گردیده یا مدیریت سالم و محتاطانه بانک به خطر مواجه گردیده یا جواز بانکداری خود را از دست داده یا بانک غیر مقیم در کشوری که دفتر مرکزی آن واقع است بطور مؤثر نظارت نمی شود و یا این که مقامات نظارتی آن با د افغانستان بانک همکاری نمی نماید، به بانک دستور دهد که قبل از انقضای تاریخ تعیین شده در دستور، تمام یا قسمتی از سهم استحقاق خود را بفروشد و یا به نحو دیگری از آن منصرف گردد.

فصل چهارم

ایجابات وظیفوی (التزامات عملیاتی)

اصول عمومی بانکداری

ماده سی و دوم:

(۱) بانک مکلف است امور اداری و فعالیتهای خود را به صورت سالم و محتاطانه طبق احکام قانون، شرایط و محدودیتهای منضمه جواز بانکداری یا اجازه نامه و سایر احکام، رهنمودها و دستوری که توسط دافغانستان بانک صادر می شود، انجام دهد.

(۲) بانک مکلف به نگهداری منابع کافی سرمایبی وجهی قابل دسترس، تدارکات برای استهلاک دارایی ها، پرداخت دیون و جبران ضرر های احتمالی، حفظ و نگهداری استناد و سوابق حسابداری داد و ستد، اتخاذ تدبیر مؤثر جهت جلوگیری از ضرر احتمالی ریسک و حصول اطمینان از سرمایه گذاری متنوع به منظور جلوگیری از ضرر دارایی های خود می باشد.

(۳) د افغانستان بانک می تواند معیارها و طرز العمل نظارت احتماطی بانک ها را پیش بینی و توسط مقررات وضع نماید.

(۴) رئیس هیئت عامل یا مسئول اداری مکلف است، در صورتی که سرمایه الزامی بانک کمتر از مقدار معینه طبق قانون و مقررات نافذه باشد موضوع را فوراً به د افغانستان بانک اطلاع دهد.

(۵) د افغانستان بانک می تواند به منظور تطبیق بهتر احکام مندرج این فصل در مورد فروع بانک های غیر مقیم مقررات جداگانه وضع نماید.

فعالیت های بانکداری

ماده سی و سوم:

(۱) بانک می تواند طبق احکام این قانون و شرایط وضع شده در جواز بانکداری آن، فعالیت های ذیل را انجام دهد:

۱۵۷ قانون بانکداری

- ۱- دریافت سپرده های پولی مانند سپرده های عندهالمطالبه و سایر سپرده ها و یا سایر وجوه قابل باز پرداخت خواه تکنامه به آنها تعلق بگیرد یا نگیرد.
- ۲- اعطای اعتبار چه بوسیله رهن یا حق حبس مال، تضمین شده باشد و یا نه، بشمول اعطای اعتبارات مصرفی و رهنی بدون محدودیت، تممویل معاملات تجاری به شمول خرید استناد قابل معامله با تنزيل و بدون حق حصول از ظهر نویس، خرید حق حصول دین با تنزيل یا بدون حق حصول از فروشنده و اجارة وسایل و تجهیزات، به شرط این که قیمت آن الی اختمام مدت اجاره پرداخته شود و اجاره دهنده مسئول ترمیم و سایر مصارف مربوط به آن، نباشد.
- ۳- خرید و فروش موارد آنی به نفع خود یا مشتریان به شمول خریداری اسهام مشتری چهت فروش مجدد آن و تهیه خدمات دلایی:
 - استناد بازار پول به شمول چک، برات، حجت و گواهname سپرده.
 - اسعار خارجی.
 - فلزات گرانبها و سنگهای قیمتی.
 - اسناد مربوط به اسعار خارجی و تکنانه.
 - سهام و سایر استناد بهادر.
 - قراردادهای پیش خرید، قرارداد مستقبلی، قرارداد اختیار و سایر مشتقات مربوط به اسعار.
 - موافقنامه های معاوضه.
 - اوراق قرضه.
- ۴- امضای تعهدات مشروط، شامل ضمانتها و ورقه های اعتبار L/C به نفع خود یا مشتریان.
- ۵- تأمین خدمات تصفیوی یا خدمات انتقال پول، استناد بهادر و استناد پرداخت شامل چک ها، کارت های اعتباری و دیتی و سایر کارت های پرداخت، چک مسافرتی، برات بانکی، انتقالات تلگرافی الکترونیکی، دبت ها و کریدت های از قبل مجاز شده.

۶- دلایل پول.

۷- حفاظت و نگهداری اشیای گرانبها، به شمول اسناد بهادر.

۸- فراهم آوری خدمات به حیث مدیر انتخاب کننده اسناد بهادر، مشاورت مالی یا نمایندگی مالی.

۹- فراهم آوری اطلاعات مالی و خدمات راپور دهی اعتبار، به شمول معلومات عمومی در مورد اقتصاد بازار.

۱۰- سایر فعالیت‌های فرعی ناشی از اجزای (۱) تا (۹) این ماده.

فعالیت‌های ممنوعه

ماده سی و چهارم:

(۱) بانک نمی‌تواند به عنوان عامل، نماینده و شریک در تجارت عمده یا پرچون فروشی، به فعالیت‌های صنعتی یا تولیدی، حمل و نقل، زراعت، ماهی‌گیری، معدن، ساختمان، بیمه یا سایر فعالیت‌های تجاری بپردازد. فعالیت‌های مندرج ماده سی و سوم این قانون از این حکم مستثنی است.

بانک می‌تواند به اجازه کتبی قبلی د افغانستان بانک به طور مؤقت در انجام یا مشارکت در انجام چنین فعالیت‌ها تا آنجایی که برای حصول مطالبات اش لازم باشد، ادامه بدهد.

د افغانستان بانک صلاحیت دارد آخرین میعاد دوام فعالیت را در انجام و مشارکت چنین فعالیت‌ها تعین نماید.

ایجابات احتیاطی

ماده سی و پنجم:

(۱) بانک نسبت‌های حد اقل و حد اکثر آسیب پذیری‌ها و اشکال مدیریت ریسک و سایر ایجابات احتیاطی خود راجع به دارایی‌ها، اقلام خارج از بیلانس شیت و انواع مختلف سرمایه ذخیره خویش را در مطابقت با مقررات د افغانستان بانک تنظیم نموده و مقررات و طرز العمل‌هایی که در محاسبه این نسبت‌ها به کار می‌رود، تجویز می‌نماید. مقررات مذکور بعد از انقضای مدتی که برای بانک

قانون بانکداری ۱۵۹

فرصت بددهد تا نسبت دارایی‌ها و بدهی‌های خود را با احکام مقرره هماهنگ سازند، قابل انجاد می‌باشد.

(۲) بانک مکلف است دسانسیر داغستان بانک را در موارد ذیل رعایت نماید:

- ۱- اتخاذ تدبیر لازم در مورد میزان منابع وجوه قابل دسترس در رابطه با ارزش یا تغییر ارزش دارایی‌ها به شمول ضمانت‌ها و گروی‌های دریافت شده یا به میزان یا تغییر در میزان دیون یا بدهی‌های بانک به بانک اجازه داده می‌شود که این ایجابات را توسط نگهداشت سپرده‌های پولی نزد داغستان بانک که ارزش معادل دارند، تأمین نماید.
- ۲- اتخاذ تدبیر لازم در رابطه به تعیین حد اکثر کل مبلغ اعتبار و سرمایه گذاری بانک‌ها و یا انواع بهخصوص این اعتبارات و سرمایه گذاری‌ها.
- ۳- اتخاذ تدبیر لازم در رابطه به تعیین نرخ تکنائه، سر رسید و سایر شروط که به انواع و اشكال مختلف تمویل، اجرا یا دریافت می‌گردد به شمول سپرده‌ها و دیون مشروط که در اوضاع و احوال استثنایی تجویز می‌شوند.
- ۴- اتخاذ تدبیر لازم در رابطه به طبقه بندی و ارزیابی دارایی‌ها و سایر تدارکات.
- ۵- رعایت شرایط ممنوعیت و محدودیت در موارد آتی:
 - در مورد انواع یا اشكال اعتبار و سرمایه گذاری انجام شده و بدهی‌های قبول شده چه به شکل مشروط و یا غیر مشروط.
 - در مورد هماهنگ ساختن سر رسید نرخ تکنائه دارایی‌ها یا سر رسید و نرخ تکنائه دیون.
 - در مورد بیلانس خالص تحفظ ناشده، (تحفظ به این مفهوم عبارت است از اقدام مالی که خطرات ناشی از تغییرات در قیمت‌ها را جلوگیری نماید)، اسعار خارجی، فلزات گرانبها و سنگ‌های قیمتی، اسناد مبالغه و نرخ تکنائه سهام و دیگر اسناد بهادر، قراردادهای پیش خرید، موافقنامه‌های معاوضه، قرارداد مستقبلی، قرارداد اختیار و سایر مشتقات مربوط به اسعار، سهام، اوراق قرضه، فلزات گرانبها و نرخ‌های تکنائه که از یک نسبت خاص تجاوز کند.

قانون بانکداری

۱۶۰

(۳) بانک مکلف است ارزش سرمایه تنظیماتی را به شمول سرمایه و ذخایر دست نخورده آن معادل به حد اقل دوازده فیصد ارزش مجموعی دارایی‌های تعدیل شده نسبت به ریسک یا فیصدی بیشتر که عبارت از حد اقل نصف سرمایه تنظیماتی مرکب از سرمایه اصلی می‌باشد و توسط مقررات وضع شده د افغانستان بانک تعیین می‌گردد، تأمین نماید.

(۴) بانک در موارد آتی نمی‌تواند به شخص اعتبار اعطای نماید:

۱- در صورتی که مقدار مجموعی اصل قرضه‌های حصول ناشده که به شخص اعتلاء گردیده معادل (۱۵) فیصد سرمایه دست نخورده و ذخایر بانک یا هر فیصدی بیشتر که توسط مقررات د افغانستان بانک تعیین گردیده باشد، تجاوز نماید.

۲- در صورتی که مقدار مجموعی اصل قرضه‌های حصول ناشده، خطرات بزرگ اعتبار بانک، طبق مندرجات مقررات د افغانستان بانک از دو صد فیصد سرمایه دست نخورده و ذخایر بانک یا هر فیصدی بیشتر که توسط مقررات صادر شده د افغانستان بانک تعیین گردیده است، تجاوز نماید.

(۵) محدودیتهایی که در جز (۲) فقره (۴) این ماده تصریح شده، نمی‌تواند در مورد آن اصل قرضه‌ای تطبیق گردد که کلاً بوسیله رهن و فروش سریع در بازار، طبق مقررات د افغانستان بانک تضمین گردیده است. بانک نمی‌تواند اعتبار تضمین شده را اعطای نماید که به اساس آن مقادیر کلی دریافت ناشده تمام اعتبارات تضمین شده به آن اشخاص از (۱۵) فیصد سرمایه دست نخورده و ذخیره‌وى بانک یا فیصدی بلندی که طبق مقررات مربوط د افغانستان بانک تعیین می‌گردد، تجاوز نماید.

(۶) به منظور تطبیق احکام مندرج این ماده، شخص می‌تواند شامل سایر اشخاص گردد که با وی به شکل مستقیم و یا غیر مستقیم طوری رابطه داشته که سالمیت مالی یکی از آنها بر سالمیت مالی دیگر آن یا عین عامل یا عوامل بالای سالمیت مالی بعضی یا تمام آنها اثر بگذارد، یا در نتیجه ساختار این رابطه، شخص، مسئول پرداخت اعتبار واجب الادای آن گردد.

قانون بانکداری ۱۶۱

روابط بانک و مشتریان

ماده سی و ششم:

(۱) روابط بانک و مشتریان تابع موافقنامه های عقد شده بین آنها است و شرایط و ضوابط آنها یک جانبه قابل فسخ نمی باشد، مگر این که در موافقنامه ها طور دیگری ذکر شده باشد.

(۲) بانک می تواند شرایط و ضوابطی را که بر اساس آن با مشتریانش معاملات را انجام می دهد، ذریعه موافقنامه ترتیب نماید. این موافقنامه ها شامل نرخ های تکتائمه، فیس ها و مصارفی است که توسط بانک از بابت مبالغ موجود در حساب های بانکی یا توسط مشتریان از بابت اعتبارات یا خدمات دیگری که بانک تأمین می کند، قابل پرداخت می باشند. شرایط باز پرداخت اعتباراتی که بانک تأمین می کند، تکتائمه و سایر مصارف از بابت مبلغ بدھی به بانک صرف برای روز های که چنین مبلغی حصول نشده است، قابل پرداخت می باشند.

(۳) بانک مکلف است در مورد شرایط و ضوابط مربوط به سپرده ها، پس اندازها و اعتبارات بانکی، مطابق مقررات وضع شده د افغانستان بانک به مشتریان اطلاعات کافی ارایه نماید.

(۴) منازعات بین بانک داخلی و مشتریان داخلی و کلیه دعاوی مشتریان داخلی علیه بانک غیر مقیم در رابطه به فعالیت های دفاتر نمایندگی داخلی، توسط محاکم مربوط افغانستان حل و فصل می گردد. حل و فصل منازعاتی که از صلاحیت کمیسیون باشد، ازین امر مستثنی است.

(۵) در صورتی که سپرده های موجود در حساب بانکی به شمول د افغانستان بانک، تابع قواعد خاص باشد، حسابات فوق غیر فعال شمرده می شود. در صورتی که دارنده یک حساب در ظرف ده سال در مورد حساب خود ذریعه معاملة ثبت شده یا مکاتبه رسمی با بانک رابطه نداشته باشد، در اولين روز رسمي سال جديد، بانک ذریعه پسته راجستر شده، اطلاعیه را به آخرین آدرس دست داشته دارنده حساب فرستاده و در آن جزئیات حساب غیر فعال را و اقلأ در يك روز نامه محلی، اسم دارنده حساب و جزئیات حساب غیر فعال را

قانون بانکداری

به نشر می‌رساند. بعد از سپری شدن (۳۰) روز از اطلاعیه و نشریه، در صورتی که دارنده حساب معلوم نگردد، بانک مکلف است راپور مفصلی را به د افغانستان بانک تقدیم و رقم موجود در حساب غیر فعال را به د افغانستان بانک تحويل دهد که در یک حساب خاص در د افغانستان بانک نگهداری شود. د افغانستان بانک می‌تواند وجهه این حساب خاص را در مواردی که لا زم بداند، مورد استفاده قرار دهد، هرگاه طی مدت ده سال دارنده حساب یا ورثه وی، مدارک قناعت بخش در مورد مالکیت حساب غیر فعال خویش را به د افغانستان بانک ارایه نماید، د افغانستان بانک مکلف است مبلغ متذکره را مسترد نماید. بعد از انقضای مدت ده سال، تمام مبلغ موجود در حساب غیر فعال به وزارت مالیه انتقال و جزء عواید دولت محسوب می‌گردد.

پرداخت بدھی قبل از سرسید

ماده سی و هفتم:

- (۱) بدھکار بانک می‌تواند کلیه یا قسمتی از قرضه های خود به بانک را در هر موقعی قبل از سرسید تاریخ موافقت شده پردازد.
- (۲) پرداخت های مندرج فقره (۱) این ماده در بدل فیس پیش پرداخت که به اساس موافقتنامه جداگانه تعیین گردیده باشد، صورت گرفته می‌تواند.
- (۳) بانک می‌تواند بدھی هایی را که طور اقساط قابل پرداخت باشد، به صورت جزء متناسب با اقساط یا تنها در قسط بعدی محاسبه نماید.
- (۴) سایر موافقتنامه هایی که حق پیش پرداخت های مندرج فقره های (۱)، (۲) و (۳) این ماده را رد یا محدود نماید، فاقد اعتبار پنداشته می‌شود.
- (۵) بانک مکلف است در موافقتنامه ای که به اساس اعتبار تأمین می‌گردد، اندازه فیس پرداخت را (در صورتی که موجود باشد) قبل از موعد اصل پول اعتبار آن، معین نماید.

قانون بانکداری ۱۶۳

قروض تضمین شده

ماده سی و هشتم:

(۱) بانک می‌تواند از مشتریان خوبیش تقاضا نماید که بدھی های مربوط را توسط رهن، ضمانت یا تعهد دیگری تضمین نماید، بانک نمی‌تواند سهام سرمایه سهامی خود را بعنوان تضمین بدھی بدون اجازه کتبی قبلی داغفانستان بانک قبیل نماید.

(۲) در صورتی که از پرداخت بدھی که توسط رهن یا حق حبس مال منقول و رهن غیر منقول و سایر کالا های ثبت شده، تضمین گردیده، تخطی صورت گیرد، دارایی منقول و غیر منقول تضمین شده به اساس مزایده یا از طریق دلال در بازار عمومی مطابق قانون به فروش می‌رسد، بانک می‌تواند جهت خریداری دارایی مذکور سهمی گردد.

(۳) در صورتی که دارایی های مندرج فقره (۲) این ماده، به اساس مزایده یا در بازار عمومی معادل قیمت حداقل مبلغ بدھی و مصارف فروش، به فروش نرسد، طرفین می‌توانند طبق موافقتنامه جداگانه، دارایی را طور دیگر بفروش برسانند، در صورت عدم موافقه بنابر درخواست یکی از طرفین، محکمه مربوط صلاحیت دارد در رابطه به فروش آنها تصمیم اتخاذ نماید.

(۴) در حالت مندرج فقره (۳) این ماده بانک می‌تواند دارایی ها را خریداری نماید.

(۵) بانک مکلف است بعد از وضع مبلغ بدھی حصول نا شده و مصارف آن و پرداخت بدھی های سایر اشخاص که دارایی متذکره تحت رهن آنها قرار داده شده است، باقی مانده آنرا به مالک بپردازد.

(۶) در صورتی که ماحصل فروش دارایی مذکور بعد از وضع مصارف فروش، کمتر از مقدار مقروضیت حصول ناشده باشد، مبلغ باقی مانده چنین قرضه ها، بدھی شخص مديون به بانک محسوب می‌گردد.

قانون بانکداری

اسناد معاملات و تعهدات

ماده سی و نهم:

(۱) بانک مکلف است مدارک و استناد ذیل معاملات مربوط را برای مدت حد اقل ۵ سال در دوسيهها نگهدارد:

۱- درخواست و کلیه مدارک قرارداد مربوط به معامله به شمول موافقنامه‌های اعتبار، ضمانت و رهن.

۲- استناد و سوابق مالی طرفهای مقابل بانک به شمول قرض گیرنده‌ها و ضامن‌ها و مدارک مستند دیگر که بانک در تصویب معامله به آنها استناد نموده است.

۳- سند کتبی امضاء شده مبنی بر منظوری معامله توسط بانک.

۴- موافقنامه‌های مربوط به حساب بانکی مشتریان.

۵- سایر مدارک که در مقررات داغستان بانک تجویزگردیده است.

(۲) استناد مندرج فقره (۱) این ماده به شکل الترددیکی نیز نگهداری می‌گردد.

اعتبار بانکی به اشخاص وابسته

ماده چهلم:

(۱) بانک نمی‌تواند به شخص وابسته در موارد آتی اعتبار اعطاء کند:

۱- در صورتی که شرایط و ضوابط مالی اعتبار توسط هیئت عامل یا هیئت نظار بانک تصویب نگردیده باشد.

۲- در صورتی که اعتبار به یک مدیر یا کارمند بانک اعطای شده باشد و مبلغ مجموع اعتبار پرداخته شده حصول ناشده از معادل (۳۵) فیصد حقوق سالیانه وی تجاوز نماید یا مبلغ مجموع اعتباراتی که به سایر اشخاص وابسته پرداخته شده و حصول نشده از معادل (۱۰۰) فیصد سرمایه و ذخایر دست نخورده بانک تجاوز کند.

۳- شرایط مندرج فقره (۲) این ماده در مورد قرضهای و اعتبارات تضمین شده مطابق به معیارهای تعیین شده مندرج مقررات داغستان بانک و یا اعتبارات

قانون بانکداری ۱۶۵

رهن شده در برابر املاک عقاری که ارزش برآورده شده آن از اصل مبلغ مجموع
قرضه به اندازه یک سوم اضافه باشد، تطبیق نمی‌شود.

۴- در صورتی که اعتبارات به اشخاص وابسته با شرایط وضوابطی اعطاء شود که
مفیدیت آن به بانک از مفیدیت اعتباراتی که به شکل معمول به عامة مردم اعطاء
می‌شود، کمتر باشد.

(۲) بانک مکلف است از اعطای اعتبار به اشخاص وابسته فوراً به هیئت بررسی
اطلاع دهد، در صورتی که اعتبار به یک شخص وابسته بدون رعایت حکم مندرج
فقره (۱) این ماده اعطاء شده باشد، چنین اعتبار فوراً باز پرداخت می‌شود. اعضاي
هیئت عامل و هیئت نظار به طور انفرادی و دسته جمعی بابت پرداخت اصل پول،
بهره و سایر مصارف مربوط دیگر اعتباری که مغایر حکم فقره (۱) این ماده با
آگاهی و بدون اعتراض به آنها اعطاء شده باشد، شخصاً مسئول می‌باشند.

(۳) شخص وابسته به منظور این ماده عبارت است از:
۱- مدیر بانک.

۲- شخصی که با یکی از مدیران بانک به سبب ازدواج، نسب، خون شریکی یا
خویشاوندی حد اکثر تا درجه دوم، تبني و رضاعی رابطه داشته باشد.

۳- شخصی که به تنہایی یا طور شراکت با یک یا چند شخص یا از طریق یک یا
چند شخص دارای سهم استحقاقی ذیصلاحیت در بانک یا هر تشبیث دیگر باشد.
مدیر چنین بانک و تشبیث نیز شامل این حکم است.

منع خدمات بانکی در رابطه ارتکاب جنایات مادة چهل و یکم:

(۱) بانک نمی‌تواند برای اشخاص که هویتشان مجھول باشد، حساب و خدمات
بانکی را فراهم نماید.

(۲) بانک مکلف است هویت مشتریان خود را که حساب بانکی را افتتاح می-
نمایند با به نحوی از بانک جهت فعالیت‌های بانکی به شمول انتقال وجوده یا
استناد بهادر یا معاملات استناد بهادر، پرداخت استناد قابل معامله یا طبق مقررات
از سایر فعالیت‌های د افغانستان بانک استفاده می‌کنند، ثبت نماید. بانک مکلف

قانون بانکداری

است از مشتری تقاضا نماید تا اطلاعات کافی در مورد هویت هر شخص دیگر که در چنین حساب‌ها ذینفع می‌باشد، یا چنین فعالیتها به نفع آن‌ها انجام می‌گیرد، به بانک ارایه نماید. بانک‌ها هویت هر یک ازین اشخاص را ثبت و اسناد مدارک مربوط به هویت آن‌ها را حفظ می‌نمایند.

(۳) بانک نمی‌تواند حساب یا خدمات بانکی را برای یا به نفع یک شخص فراهم کند. بانک مکلف است تقاضا و یا درخواست مبنی بر نگهداری حساب بانکی و انجام خدمات بانکی را برای یا به نفع چنین شخص به د افغانستان بانک اطلاع دهد.

فصل پنجم

حسابداری، راپور دهی و تفتیش

صورت حسابات مالی و راپور های احصائیوی

ماده چهل و دوم:

(۱) بانک مکلف است حسابات ثبت ها و اسناد را نگهداری و صورت حسابات ربع وار و سالانه را مطابق مقررات د افغانستان بانک که در بر گیرنده معیارهای سالم و قبول شده حسابداری که منعکس کننده دقیق فعالیتها و شرایط مالی بانک می‌باشد، تهییه نماید.

(۲) صورت حسابات مالی بانک منعکس کننده فعالیتها و شرایط مالی شرکت های تابع انفرادی یا دسته جمعی می‌باشد.

(۳) بانک غیر مقیم دارای یک یا بیشتر از یک فرع یا دفتر نمایندگی، مکلف است احکام مندرج این ماده را غرض تهیه حسابات اسناد جداگانه و پروفورمه صورت حسابات مالی برای هر دفتر رعایت نماید.

(۴) بانک‌های مشغول فعالیت در کشور مکلف اند، راپورهای سالانه، بیوار یا راپور های با فاصله زمانی کمتر خود را که در برگیرنده احصائیه های پولی، راپور عواید و مخارج، قرضه های صعب الحصول، خسارات ناشی از قرضه ها و تدارکات، وضعیت اسعار، نرخ تکتانه و امثال آن باشد، طبق مقررات د افغانستان بانک و در

قانون بانکداری ۱۶۷

مطابقت به معیارها و عمل کردهای قبول شده احصائیوی بین المللی تهیه و به دسترس د افغانستان بانک قرار دهند.

مؤسسات مالی غیر بانکی و نمایندگان آن‌ها که در کشور مشغول فعالیت هستند، نیز تابع این حکم می‌باشند.

(۵) د افغانستان بانک مکلف است معلومات جمع آوری شده احصائیوی از بانک‌ها و دیگر مؤسسات مالی را مطابق نیازهای سیاست گذاری مورد ضرورت عامه و ایغای مسؤولیت هایش در قبال ادارات بین المللی را جمع آوری و تنظیم نماید. بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی و نمایندگان آن‌ها مکلف اند معلومات در مورد معاملات افراد و یا شرکت‌های خاص مورد نیاز، جمع آوری احصائیه‌ها در امر سیاست گذاری، نظارت و مسؤولیت‌های احصائیوی را تهیه و در اختیار د افغانستان بانک قرار دهد.

(۶) د افغانستان بانک نمی‌تواند معلومات احصائیوی را که در اثر آن شهرت و هویت اشخاص و شرکت‌ها به عامه مردم افشاء شود، نشر نماید، در صورت انتشار، مرتكب طبق احکام قانون مجازات می‌گردد، مگر این که معلومات قبلًا در اختیار عموم مردم قرار گرفته باشد.

(۷) د افغانستان بانک می‌تواند جهت انجام وظایف خوبتر نظارتی، معلومات مندرج فقره (۶) این ماده را به ناظرین و مقامات ذیصلاح فراهم نماید، مشروط براین که چنین نظارت کنندگان و مقامات ذیصلاح طبق قانون و مقررات محرومیت ثبت‌های بانکی و پولی، مجاز به دریافت چنین معلومات باشند.

(۸) د افغانستان بانک می‌تواند علیه بانک، مؤسسه مالی و نماینده آن‌ها در صورت ارایه معلومات نامکمل، تأخیر در راپور دهی و عدم راپور دهی نادرست و ارایه راپور غلط و گمراه کننده، تعزیرات مالی و اداری وضع کند.

بررس مستقل بیرونی

ماده چهل و سوم:

(۱) بانک‌های داخلی مکلف اند یک نفر بررس مستقل بیرونی با تجربه را که مورد تائید د افغانستان بانک باشد انتصاب نماید.

قانون بانکداری

- بررس مکلف است طبق معیارهای وضع شده در مقررات د افغانستان بانک وظایف ذیل را انجام دهد:
- ۱- کمک در تحفظ سیستمها و اصول مناسب حسابداری بانک.
 - ۲- کمک در تحفظ کنترول های مناسب مالی و سیستم وظرزالعمل اداره ریسک.
 - ۳- تهییه و ارایه راپور سالانه برای هیئت نظار همراه با ارزیابی و بررسی گزارشات مالی دریافت یک تصویر کامل و منصفانه از وضع مالی بانک در مطابقت به احکام این قانون.
 - ۴- اطلاع هر گونه تخلف از احکام این قانون وسایر مقررات د افغانستان بانک که از طرف نماینده بانک، کارمند و یا مدیر ارتکاب گردیده، به دافغانستان بانک.
 - ۵- اطلاع به د افغانستان بانک از هر گونه تخلفات و نواقص اداری ایکه موجب بروز ضرر قابل توجه به بانک می گردد.
- (۲) فرع یا نمایندگی داخلی بانک های غیر مقیم نیز مکلف به رعایت احکام مندرج فقره (۱) این ماده می باشدند.

انتشار صورت حسابهای مالی و راپور بررسها

ماده چهل و چهارم:

(۱) بانک مکلف است در خلال مدت سه ماه بعد از پایان سال مالی صورت حسابات مالی بررسی شده مجموعی خویش را همراه با راپور بررس های بیرونی به د افغانستان بانک، سهامداران و در صورت ضرورت به دسترس عموم مردم قرار دهند.

(۲) بانک غیر مقیم دارای فرع یا دفتر نمایندگی داخلی مکلف است در خلال سه ماه بعد از پایان سال مالی، صورت حسابات مالی بررسی شده مجموعی، پروفورمه حسابات مالی بررسی شده و مجموع راپورهای بیرونی خود را به د افغانستان بانک تسلیم و در صورت ضرورت به دسترس عموم مردم قرار دهد.

قانون بانکداری ۱۶۹

گزارشات تفتيش

ماده چهل و پنجم:

- (۱) بانک مکلف است راپور اداره و فعالیت، موجودیت وجوه قابل دسترس و پرداخت دیون و منافع احتمالی خود و شرکت های تابع خود را به داغستان بانک گزارش دهد، این گزارش مطابق شکل و تفصیل و فوائل زمانی که د افغانستان بانک طبق مقررات مربوط تجویز می نماید، تهیه و ارایه می گردد.
- (۲) بانک داخلی و شرکت تابع آن توسط مقتضان د افغانستان بانک یا بررسان که از طرف د افغانستان بانک انتصاب می شوند، تفتيش می گردد.

این بررسان می تواند شامل کارمندان کشور دیگر که وظیفه نظارت پولی یا احتیاطی فعالیتهای بانکی در آن کشور را دارد، بوده و مسئولیت تفتيش شرکت تابع، فرع یا دفتر نمایندگی داخلی یک بانک غیر مقیم که دفتر مرکزی آن در آن کشور قرار دارد، یا تفتيش یک بانک داخلی که دارای سهم استحقاقی ذيصلاحیت در چنین بانک غیر مقیم است، یا تفتيش بانک داخلی که چنین بانک غیر مقیم در آن دارای سهم استحقاقی ذيصلاح است، را به عهده گیرد.

- (۳) د افغانستان بانک و بررسان آن در جریان تفتيش مطابق فقره (۲) اين ماده دارای صلاحیت های آتی می باشند:

- ۱- دخول به دفتر بانک یا شرکت تابع آن و بررسی حسابها، دفاتر، مدارک و سایر سوابق بانک یا شرکت تابع آن.
- ۲- کسب اطلاع از مدیران، کارمندان و نمایندگان بانک یا شرکت تابع آن در مورد موضوعات مربوط به اداره و فعالیتهای بانک یا شرکت تابع.
- ۳- د افغانستان بانک می تواند غرض دسترسی به دفاتر، حسابها و ثبت های بانک یا شرکت های تابع آن به منظور ارزیابی در صورت لزوم از نیروهای امنیتی تقاضای استعمال زور و قوت را نماید.
- ۴- فروع و دفتر نمایندگی داخلی بانک غیر مقیم مکلف اند راپورهای در مورد اداره و فعالیت خود را تهیه و به داغستان بانک ارایه کنند، این راپورها مطابق به شکل و تفصیل و در فوائل که توسط د افغانستان بانک طبق

قانون بانکداری

- (۳) مقررات مربوط تجویز، تهیه و ارایه می‌شود، طبق مفad مندرج فقرات (۲ و ۳) این ماده فرع و دفتر نمایندگی از طرف مفتشان د افغانستان بانک يا بررسان که توسعه د افغانستان بانک انتصاب گردیده در محل تحت تفتيش قرار مي‌گيرند.
- ۵- بانک داخلی و هر يك از شركت هاي تابع، فروع يا دفاتر نمایندگی آن مكلف اند، به مفتشان د افغانستان بانک و بررسان که توسعه د افغانستان بانک انتصاب مي‌گرددند، اجازه ورود داده و به طور كامل در انجام وظایف شان همکاري نمایند.
- ۶- د افغانستان بانک نمي تواند به تفتيش، تهيه گزارش و ارایه اطلاعات براساس درخواست اشخاص يا سازمانها اقدام نماید.
- تنظيم کنندگان بانک خارجي، حکم مندرج اين قانون يا حکم محکمة ذيصلاح ازین امر مستثنی است.
- ۷- د افغانستان بانک می تواند راپور تفتيش خود را تهیه و يك نسخه آن را در خلال يك ماه بعد از اتمام تفتيش بانک، شركت تابع، فرع يا دفتر نمایندگی آن، به بانک يا دفتر مذكور بفرستند.

فصل ششم تدابير اجرائي

اقدام بازدارنده مادة چهل و ششم:

- (۱) هرگاه د افغانستان بانک بنابر دلایل مؤجه و مستند متیقن شود که موجودیت وجوده قابل دسترس و پرداخت دیون يك بانک به دلیل اینکه اداره و فعالیت های خود را به صورت نا سالم و يا غير محترمانه به پیش برده يا این- که به نحوی از احکام مندرج قوانین مربوطه، مقررات و دساتير د افغانستان بانک، شرایط يا محدودیت های که به جواز، اجازه نامه يا اجازه که توسعه د افغانستان بانک به بانک بشکل ضمیمه صادر شده است تخطی کرده يا به خطر مواجه

قانون بانکداری ۱۷۱

است، د افغانستان بانک می‌تواند کتبأ به بانک اطلاع داده و اخطار کتبی عنوانی آن صادر نماید.

(۲) هر گاه د افغانستان بانک تشخیص نماید که بانک اخطار کتبی مندرج فقره

(۱) این ماده را رعایت نمی‌کند، می‌تواند به طور کتبی از بانک مطالبه نماید که در خلال دو هفته از تاریخ صدور امریبه، برنامه عمل جلوگیری از چنین تخلفات را به د افغانستان بانک ارایه نماید.

(۳) در صورتی که بانک در ارایه به موقع برنامه عمل مندرج فقره (۲) این ماده اهمال نماید یا د افغانستان بانک تشخیص نماید که برنامه ارایه شده کافی نمی‌باشد و یا بعداً بانک در اجرای برنامه مذکور سهل انگاری نماید، د افغانستان بانک می‌تواند بانک را مکلف به اجرای اقدامات باز دارنده فوری سازد.

پلان انجام اقدامات اصلاحی

ماده چهل و هفتم:

(۱) هر گاه د افغانستان بانک تشخیص نماید که موجودیت وجوه قابل دسترسی پرداخت دیون بانک بنابر اداره یا فعالیت‌های ناسالم و غیر محظايانه بانک یا نسبت عدم رعایت قانون، مقررات یا دستاير د افغانستان بانک مبنی بر وضع شرط یا محدوديتي که به جواز، اجازه نامه یا اجازه ضميمه شده است، به خطر مواجه باشد، در این صورت د افغانستان بانک مکلف است به طور کتبی در مورد کشف موضوع به بانک اطلاع داده و دستور بدهد که در خلال مدت معينه برنامه کتبی مبنی بر اقدامات اصلاحی را ترتيب و پيشنهادات مشرح رفع نواقص و ضعف‌های اداري بانک را در خلال برنامه زمانی واقع بیانانه و اثرات این اقدامات را در اداره، فعالیت‌ها و شرایط مالی بانک در جريان اجرای برنامه ارزیابی نموده، به د افغانستان بانک تقدیم نماید.

(۲) د افغانستان بانک حين دریافت برنامه مندرج فقره (۱) این ماده اعضاي هيئت عامل و هيئت نظار بانک را در صورتی که قضيه مربوط به فرع داخلي بانک غیر مقيم باشد، مدیر آن فرع را به جلسه رسيدگي دعوت مى‌نماید تا برنامه اقدامات اصلاحی و طرزالعمل اجرای آن مورد بحث قرار گيرد، د افغانستان

قانون بانکداری

بانک می‌تواند برخی یا کلیه مالکین بانک را به شرکت در جلسه رسیدگی دعوت کند.

جلسه رسیدگی هنگامی به پایان می‌رسد که یک برنامه قابل قبول برای د افغانستان بانک در آن تصویب شود، بعداً بانک با همکاری نزدیک د افغانستان بانک برنامه را عملی می‌نماید، در صورت لزوم با اجازه کتبی قبلی د افغانستان بانک در آن تغییرات و تعديلات وارد آمده می‌تواند.

طرز العمل اجرای اقدامات اصلاحی عاجل

ماده چهل و هشتم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است در صورت کشف حالات آتی، بطور کتبی به بانک اطلاع داده و دستور اقدامات اصلاحی عاجل را جهت رعایت احکام این قانون، در مدت زمان معین که در دستور مشخص می‌شود صادر نماید:

۱- در صورتی که بانک از اجرای اقدامات اصلاحی مندرج ماده چهل و هفتم این قانون تحمل نموده باشد.

۲- در صورت موجودیت وجوده قابل دسترس و پرداخت دیون، بانک بنابر اداره یا فعالیت ناسالم و غیر محظاطانه به خطر مواجه شده باشد.

۳- قانون، مقررات و یا دستاير د افغانستان بانک یا هر شرط و محدودیتی که به جواز، اجازه نامه یا اجازه د افغانستان بانک ضمیمه گردیده است، بانک آن را نقض نموده و برای جلوگیری آن اقدامات اصلاحی عاجل لازم باشد.

(۲) برعلوه حکم مندرج فقره (۱) این ماده د افغانستان بانک دارای صلاحیت های ذیل می‌باشد:

۱- اعمال جرمیه معادل حد اکثر یک فیصد مبلغ رسمی سرمایه پرداخت شده بانک.

۲- اصدر دستور به بانک غرض استخدام یک برس ببرونی به مصرف خودش برای انجام بررسی امور بانک که به د افغانستان بانک قابل قبول باشد.

۳- اصدر دستور به بانک مبنی بر انجام کلیه یا برخی از امور آتی:

- سبکدوشی مدیر، مامور یا کارمند بانک از وظیفه.

قانون بانکداری ۱۷۳

- حصول اطمینان مبنی بر این که بدون اجازه د افغانستان بانک مدیر، مامور یا کارمند در مدیریت یا اجرای داد و ستد بانک شرکت نه نموده است.
 - انتصاب شخص یا اشخاص مورد اعتماد د افغانستان بانک منحیث اداره کننده بانک برای مدت تعیین شده در دستور.
 - ۴- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم اعطای امتیازات مالی به هیچ شخص.
 - ۵- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم قبول سپرده هیچ مبلغ.
 - ۶- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم اعطای قرضه.
 - ۷- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم قبول هیچ پرداختی به حساب سرمایه و سهم.
 - ۸- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم باز پرداخت هیچ مبلغ از بابت سهم.
 - ۹- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم پرداخت هیچ مفاد سهم.
 - ۱۰- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم اعطای اعتبار و باز پرداخت.
 - ۱۱- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم پرداخت یا انتقال به هیچ شخص.
 - ۱۲- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم پذیرش موافقنامه مشروط و یا غیر مشروط به منظور پرداخت و انتقال مبالغ مندرج جزء (۱۱) فقره (۲) این ماده.
 - ۱۳- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم پذیرش مسؤولیت مالی مشروط و یا غیر مشروط از طرف هیچ شخص.
 - ۱۴- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم افزایش سرمایه آزاد تحت تأمین سهامداران بانک.
 - ۱۵- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم وارد آوردن تغییرات در طرزالعمل اداره بانک.
- (۳) دساتیر مندرج فقره (۲) این ماده بدون محدودیت در موارد ذیل قابل تطبیق می‌باشد:
- ۱- در مورد برخی یا کلیه موضوعات مندرج اجزای فقره (۲) این ماده.
 - ۲- در مورد طبقات یا طبقات به خصوص موارد مندرج اجزای فقره (۲) این ماده.

قانون بانکداری

(۴) د افغانستان بانک مکلف است رهنمود های مشخص در رابطه به طرز العمل استفاده از دساتیر مندرج اجزای (۱۰ و ۱۱) فقره (۲) این ماده تنظیم نموده و نشر کند.

استماع رسیدگی

ماده چهل و نهم:

(۱) حینی که د افغانستان بانک تصمیم بگیرد تا مطابق احکام مواد چهل و ششم، چهل و هفتم و چهل هشتم این قانون به یک بانک دستور صادر نماید، یادداشتی که حاوی اتهامات مبنی بر نقض یا احتمال نقض این قانون، مقررات و سایر دساتیر د افغانستان بانک بوده، ضم حکم یا دستور مورد نظر و برنامه زمانی اجرای دستورات جهت اتخاذ تصمیم در مورد ارسال یا عدم ارسال دستور پیشنهاد شده، به بانک ابلاغ می شود.

اولین جلسه رسیدگی که حد اقل دو هفته بعد از ابلاغ آگاهی، وقتتر، یا چهار هفته بعد از تاریخ ابلاغ آگاهی، ناوقت تر نباشد، تعیین می گردد. د افغانستان بانک می تواند جلسات بعدی را توسط آگاهی، که حاوی تاریخ و محل اجلاس باشد، بطور کتبی، حد اقل دو هفته قبل از تاریخ انعقاد آن، به بانک اطلاع دهد، مگر این که بانک به ترتیبات دیگری موافقه کرده باشد.

رسیدگی هنگامی به پایان می رسد که د افغانستان بانک، بعد از یک جلسه به بانک اطلاع دهد که به جلسات بعدی نیاز نیست.

(۲) هر گاه نماینده با صلاحیت بانک در جلسه رسیدگی حاضرنشود، چنین پنداشته می شود که به دستور پیشنهادی د افغانستان بانک رضایت دارد، درین صورت دستور پیشنهادی صادر و به بانک ابلاغ می گردد.

(۳) در خلال یک هفته بعد از پایان رسیدگی، د افغانستان بانک در مورد صدور و یا عدم صدور دستور تصمیم اتخاذ نموده و بطور کتبی به بانک اطلاع می دهد. در صورتی که تصمیم به صدور دستور اتخاذ شود، دستور فوراً صادر شده و همراه با متن تصمیم به بانک ابلاغ می گردد.

قانون بانکداری ۱۷۵

دستور مؤقت
ماده پنجم:

(۱) د افغانستان بانک طبق احکام مندرج مادة چهل و نهم این قانون دستور

مؤقت را قبل یا در جریان رسیدگی به اتکاء دلایل ذیل صادر می‌نماید:

۱- سرمایه مربوط بانک به کمتر از (۷۵) فیصد سرمایه‌ای که طبق قانون یا مقررات د افغانستان بانک الزامی اعلان شده است، کاهش یافته یا مواجه به خطر کاهش باشد.

۲- دفاتر یا استناد بانک طوری نا تکمیل یا غیر دقیق باشد که د افغانستان بانک قادر نگردد، از طریق روش های نورمال نظارتی، شرایط مالی بانک یا جزئیات معاملاتی را که تأثیر قابل توجهی بالای شرایط مالی بانک داشته باشد، ارزیابی نماید.

(۲) دستور مؤقت با صدور آن نافذ و در جریان رسیدگی کلار رعایت می‌گردد، دستور مؤقت وقتی خاتمه می‌یابد که د افغانستان بانک آن را رسماً بی اعتبار اعلان نموده یا طبق احکام مندرج مواد چهل و ششم، چهل و هفتم و چهل و هشتم این قانون، دستور دیگری صادر نماید.

(۳) دستور مؤقت ضم یادداشت که در بر گیرنده تمام اتهامات مبنی بر تخلفات یا خطر وقوع تخلفات از طرف بانک می‌باشد، صادر گردیده و مطابق حکم مندرج مادة چهل و نهم این قانون تاریخ رسیدگی تعیین و در مورد الغا یا تعویض دستور مؤقت تصمیم اتخاذ می‌شود.

صدر، اتفاق و اختتام دساتیر

ماده پنجم و یکم:

(۱) دستور دائمی یا مؤقت که مطابق این قانون به بانک صادر می‌شود، کتبی بوده و در برگیرنده تمام اقداماتی می‌باشد که بانک مکلف به انجام آن است.

دستور دائمی یا مؤقت می‌تواند وقت و یا مدت زمانی را که در طول آن بانک مکلف به رعایت آن می‌باشد تعیین نماید.

قانون بانکداری

(۲) دستور دائمی یا مؤقت به دفتر مرکزی بانک صادر می‌شود. هر گاه دستور دائمی یا مؤقت مربوط به یک فرع داخلی یا دفتر نمایندگی داخلی یک بانک غیر مقیم باشد، می‌تواند به آن دفتر ابلاغ گردد. دستور دائمی یا مؤقت ضم یک نقل از متن تصمیم افغانستان بانک در مورد صدور دستور دائمی یا مؤقت مدارک و دلایل صدور آن و مفاد قانونی که دافغانستان بانک را مجاز به صدور دستور دائمی یا مؤقت می‌نماید ارسال می‌گردد.

(۳) دستوری را که د افغانستان بانک به سایر بانک‌ها صادر می‌نماید و مورد قبول آن بانک قرار نمی‌گیرد، در خلال سی روز از تاریخ ابلاغ، جهت تجدید نظر به کمیسیون محول شده می‌تواند.

(۴) دستور دائمی یا مؤقت از زمان ابلاغ آن به بانک نافذ می‌باشد، مگر این‌که تاریخ دیگری برای انفاذ آن تعیین گردیده باشد. دستور دائمی یا مؤقت تا زمانی که براساس شرایط مندرج خود خاتمه نیابد یا این‌که دستور دائمی یا مؤقت دیگر د افغانستان بانک جایگزین آن نشود، یا این‌که در خلال تجدید نظر بر اساس تصمیم کمیسیون فسخ نگردد، یا این‌که د افغانستان بانک لغو آن را کتاباً به بانک ابلاغ ننماید، به قوت خود باقی بوده و کلاً قابل رعایت می‌باشد.

هر گاه نیازی به ادامه انفاذ دستور دائمی یا مؤقت نباشد، د افغانستان بانک آن را لغو می‌نماید.

(۵) دستور دائمی یا مؤقت د افغانستان بانک، احکام مندرج اساسنامه بانک، جواز بانکداری، اجازه نامه یا اجازه را که توسط دافغانستان بانک به بانک صادر شده است، قرارداد یا ترتیبات که بانک طرف آن است و موانعی در جهت اجرای دستور دائمی یا مؤقت ایجاد می‌کند را، ملغی می‌نماید، چه این قرارداد یا ترتیبات قبل و چه بعد از دستور دائمی یا مؤقت عقد شده باشد. حکم در مورد عدم پرداخت یا عدم انتقال مبلغ به اشخاص مندرج فقره (۲) ماده چهل و هشتم این قانون، یا حکم محکمه مربوط مبنی به پرداخت یا انتقال

قانون بانکداری ۱۷۷

پول یا حکمی که به مصادره املاک خارج از مجرای قضائی صورت گرفته باشد، ازین امر مستثنی است.

صلاحیت های د افغانستان بانک در رابطه به دستایر دائمی یا مؤقت
مادة پنجه و دوم:

دستایر دائمی یا مؤقت یا اقدامات باز دارنده یا اصلاحی قبلی دافغانستان بانک، صلاحیت های مندرج این قانون را اخلاق نمی نماید. در صورت تناقض دستورات دائمی یا مؤقت یا اقدامات باز دارنده، صلاحیت های بعدی متذکره مرجح دانسته می شود.

فصل هفتم متولیت

دلایل انتصاب متولی
مادة پنجه و سوم:

(۱) در حالات آتی د افغانستان بانک برای بانک متولی انتصاب می نماید:

- ۱- در صورتی که بانک دیون خود را در هنگام سرسید، پرداخت نه نماید.
- ۲- در صورتی که سرمایه الزامی بانک کمتر از (۷۵) فیصد سرمایه ای گردد که طبق مقررات د افغانستان بانک پیشبینی شده است.
- ۳- در صورتی که ارزش دارایی های بانک کمتر از ارزش بدھی های بانک باشد.
- ۴- در صورتی که درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک تسلیم شده باشد.
- ۵- در صورتی که انحلال داوطلبانه بانک مطابق فقره (۳) مادة شصت و دوم این قانون توسط یک متولی تکمیل گردیده باشد.
- ۶- در صورتی که مدارکی مبنی بر انجام فعالیت های جنائی بانک به دست آمده باشد، یا دلایل مبنی بر تشیب فعالیت های جنائی وجود داشته باشد.
- ۷- در صورتی که احتمال لغو جواز بانکداری بانک موجود باشد.

قانون بانکداری

۸- در صورتی که د افغانستان بانک تشخیص دهد که بانک از اجرای دستور صادره تخلف می ورزد.

(۲) سرمایه و ارزش دارایی‌ها و بدھی‌های بانک مطابق معیارها و اصول مندرج مقررات د افغانستان بانک و یا به نحوی که برای دافغانستان بانک قابل قبول باشد، تعیین می گردد.

(۳) احکام مندرج این فصل بالای تمام فروع و دفاتر نمایندگی داخلی بانک‌های غیر مقیم قابل تطبیق می باشد. جهت تطبیق احکام این فصل تمامی دارایی‌ها، بدھی‌ها، اقدامات و عدم اقدامات بانک غیر مقیم که در نتیجه و یا در رابطه به معلومات هر یک از فروع یا دفاتر آن ناشی می شود، متعلق به همان بانک واحد داخلی است.

انتساب متولی ماده پنجم و چهارم:

(۱) متولیان بانکها از طرف دافغانستان بانک مقرر می شوند.

(۲) شخص که طبق حکم مندرج ماده بیست و هفت این قانون واجد شرایط و انجام وظیفه بحیث مدیر بانک نباشد، به حیث متولی بانک نیز واجد شرایط پنداشته نمی شود. در صورتی که متولی شرایط لازم برای انجام وظیفه را از دست بدهد، دافغانستان بانک می تواند وی را تعویض نماید.

(۳) متولی برای مدتی که از (۱۸) ماه بیشتر نباشد از طرف د افغانستان بانک انتساب می گردد. د افغانستان بانک می تواند مدت انتساب را برای یک دوره دیگر تمدید نماید. متولی از طرف د افغانستان بانک انتساب و حقوق خود را از د افغانستان بانک دریافت می نماید. مصارفی که دافغانستان بانک از ناحیه متولیت متحمل می شود به عهده بانکی است که برای آن متولی منصوب شده است.

(۴) انتساب متولی یا تمدید مدت خدمت آن کتبی بوده که دلایل انتساب و وظایف اصلی در آن مشخص می گردد. این تصمیم به بانک مربوط ابلاغ و در دفتر ثبت آن درج می گردد.

قانون بانکداری ۱۷۹

اثرات انتصاب متولی

ماده پنجاه و پنجم:

- (۱) تصمیم د افغانستان بانک مبنی بر انتصاب متولی از تاریخ اتخاذ آن نافذ می-گردد، مگر این که در تصمیم طور دیگری پیش بینی گردیده باشد.
- (۲) به استثنای صلاحیت های مندرج اجزاء (۶ و ۱۴) فقره (۱) ماده بیست و سوم این قانون که در موقعیت ها و تحت شرایط و ضوابط خاص که توسط کمیسیون به اثر درخواست د افغانستان بانک به تصویب می رسد، د افغانستان بانک دارای کلیه صلاحیت های مجمع سهامداران می باشد.
- (۳) صلاحیت های مدیران بانک با انتصاب متولی، تعلیق می گردد. متولی می تواند قسمتی از صلاحیت های خود را به سایر اشخاص (بشمول مدیران و کارمندان بانک) محو کند، مگر این که د افغانستان بانک طور دیگری تصمیم اتخاذ نماید. د افغانستان بانک می تواند در غیاب یا در صورت ناتوانی متولی به انجام وظایف اش، صلاحیت های وی را اعمال کند.
- (۴) بعد از انتصاب رسمی متولی اجرآت بانک صبغه قانونی ندارد. اقداماتیکه به اساس اجازه د افغانستان بانک یا متولی صورت گرفته و یا مطابق حکم ماده هفتاد و هفتم این قانون شامل دستورات انتقال پول یا اسناد بهادار باشند، ازین امر مستثنی است.
- (۵) متولی در اجرای وظایف و اعمال صلاحیت های مربوط صرف نزد د افغانستان بانک مسئول بوده و تابع وظایف، قواعد و دستورات د افغانستان بانک و کمیسیون می باشد.

زماداری امور بانک

ماده پنجاه و ششم:

- (۱) متولی مکلف است بعد از انتصاب، زمام امور بانک را در دست گرفته و از دارایی ها، دفاتر و اسناد بانک مواظبت نماید.
- (۲) متولی صلاحیت دارد، دارایی ها، دفاتر حساب اسناد بانکی و سایر دفاتر را کنترول نماید. مراجع امنیتی مکلف اند در صورت تقاضای متولی مبنی بر تحت

۱۸۰ قانون بانکداری

کنترول در آوردن عمارت بانک و در دست گرفتن دارایی‌ها، دفاتر و سایر اسناد بانک، در صورت لزوم از طریق توصل به زور با وی همکاری نمایند.

آگاهی تجدید نظر

ماده پنجاه و هفتم:

(۱) رئیس هیئت نظار بانک می‌تواند در خلال ده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم در مورد انتصاب متولی نظریات کتبی خود را به افغانستان بانک ارایه کند، در صورت عدم ارایه چنین پنداشته می‌شود که بانک به انتصاب متولی رضایت دارد.

(۲) در صورتی که رئیس هیئت نظار اظهارات خویش را در مدت معینه ارایه کند، د افغانستان بانک با در نظر داشت مندرجات اظهار نامه کتبی در مورد تائید یا رد انتصاب متولی، تجدید نظر نموده و دلایل تصمیم خود را به رئیس هیأت نظار بانک ابلاغ می‌کند.

(۳) هر گاه انتصاب متولی فسخ شود متولی زمام امور بانک، دارایی‌ها، دفاتر و سوابق آنرا به هیئت عامل بانک می‌سپارد.

(۴) طرفین (د افغانستان بانک و هیئت عامل بانکها) می‌توانند در خلال مدت سی روز از تاریخ ابلاغ تصمیم اعتراض خویش را علیه تصامیم یکدیگر غرض تجدید نظر به کمیسیون ارایه نمایند.

تصمیم د افغانستان بانک مبنی بر انتصاب متولی الی اتخاذ تصمیم کمیسیون نافذ می‌باشد.

گزارش متولی و برنامه عمل

ماده پنجاه و هشتم:

(۱) متولی مکلف است گزارش شرایط مالی موجود و آینده بانک مربوط را که حاوی ارزیابی از مبلغ دارایی‌های که در نتیجه انحلال احتمالی بانک به دست می‌آید، تهیه و به د افغانستان بانک تسلیم نماید. متولی می‌تواند گزارش را به همکاری برس بیرونی تهیه نماید.

- (۲) راپور متولی با یک برنامه عمل پیشنهادی توأم می‌باشد که منافع و مصارف ناشی از اقدامات ذیل را مورد غور قرار می‌دهد:
- ۱- بازگرداندن بانک به تطبیق قانون از طریق اجرای برنامه عمل اصلاحی.
 - ۲- احیای مجدد بانک مطابق احکام مندرج ماده شصت و یکم این قانون.
 - ۳- اجرای انحلال داوطلبانه مطابق حکم ماده شصت و دوم این قانون یا لغو جواز بانکی و انحلال اجباری بانک مطابق حکم ماده شصت و سوم این قانون.
 - ۴- آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک.

استمهال

ماده پنجاه و نهم:

د افغانستان بانک می‌تواند، در صورت لزوم برای حفظ شرایط مالی بانک که برای آن متولی انتساب شده، در هر موقع سپرده‌ها و سرمایه‌گذاری‌های عموم در بانک را به غیر از سپرده‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها در حسابهای امانی جدا شده، کلاً یا قسمًا برای مدت حد اکثر سه ماه مسدود اعلام نماید. مشروط بر این‌که اقدامات اتخاذ شده طبق مطالبه د افغانستان بانک، ارزش تقریبی سپرده‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها را همراه با تکتائمه که قبل از مدت استمهال یا در خلال آن به آن تعلق می‌گیرد، حفظ کند.

انقضای متولیت

ماده شصتم:

- (۱) متولیت در حالات ذیل منقضی می‌گردد:
- ۱- در صورتی که دوره متولیت طبق تصمیم تقرر آن با در آخرین دوره تمدید متوالی به اتمام برسد.
 - ۲- در صورتی که د افغانستان بانک به انقضای دوره متولیت آن تصمیم اتخاذ نماید.
 - ۳- در صورتی که مدیر تصفیه از طرف کمیسیون، طبق حکم ماده هفتاد و دوم این قانون انتصاب گردد.

قانون بانکداری

۱۸۲

(۲) متولی مکلف است به محض انقضاء مدت تعیین شده متولیت طبق احکام مندرج اجزاء (۱ یا ۲) فقره (۱) این ماده زمام امور بانک و دارایی‌ها، دفاتر و اسناد آن را به هیئت عامل بانک بسپارد.

فصل هشتم احیای مجدد بانک

پروسه احیای مجدد ماده شصت و یکم:

(۱) د افغانستان بانک می‌تواند جهت ثبات سیستم بانکداری، پیشنهاد احیای مجدد بانکی را که توسط متولی سرپرستی می‌گردد، به موافقه وزارت مالیه ترتیب و جهت تصویب به رئیس جمهور تقدیم نماید.

(۲) د افغانستان بانک پیشنهاد احیای مجدد بانک راضم پلان اجباری مجدد در مشورت با متولی ترتیب نموده و نواقص موجود اداره و فعالیتهای بانک را شناسائی و اقدامات واقع بینانه و برنامه مالی برای احیای مجدد بانک را مشخص می‌نماید. این پلان استراتیژی انتقال معاملات اساسی بانک را به یک بانک دیگر که طبق احکام مندرج ماده هفتاد و هشتمن قانون مجاز است مرور و ارزیابی نموده و امکانات سوء استفاده مالکین بانک را مسدود می‌سازد.

فصل نهم انحلال بانک

انحلال داوطلبانه (اختیاری) ماده شصت و دوم:

(۱) انحلال بانک به اساس تصمیم مالکین آن با ارایه درخواست مطابق حکم ماده پانزدهم این قانون صورت گرفته می‌تواند.

قانون بانکداری ۱۸۳

پروسه انجال خود بانک مطابق احکام فقره های (۳ و ۴) ماده شصت و
چهارم این قانون تحت نظارت د افغانستان بانک صورت می گیرد.
(۲) بانک مکلف است مدارک و اطلاعات و زمینه دسترسی به عمارت، دفاتر و
استناد خود را حین ضرورت برای کارمندان د افغانستان بانک به منظور انجام
مسئولیت های نظارتی آن ها فراهم نماید.
(۳) د افغانستان بانک در صورت عدم رعایت فقره های (۱ و ۲) این ماده از طرف
بانک، به منظور اتمام انجال آن تحت نظارت خود متولی تعیین می نماید.

انحال اجباری

ماده شصت و سوم:

(۱) د افغانستان بانک در مورد لغو جواز بانکداری طبق حکم ماده (۱۴) این
قانون که اقدامات ورشکستگی علیه آغاز نشده باشد، بعد از انتصاب متولی به
منظور انجال بانک مطابق احکام این ماده تصمیم اتخاذ می نماید.
د افغانستان بانک مکلف است این تصمیم را حداقل در یکی از روزنامه های
کنیز ال انتشار رسمی کشور به نشر بسپارد.

(۲) بعد از تصمیم مندرج فقره (۱) این ماده، موارد آتی قابل تطبیق می باشد:
۱- تمام اقدامات بانک به استثنای آن هایی که توسط یا به اجازه متولی صورت
می گیرد، یا اقداماتی که متولی برای املاک بانک مفید دانسته و تصویب می
نماید و سفارشات انتقال پول و استناد بهادر که مطابق حکم ماده هفتاد و هفتم
این قانون صورت گرفته است، باطل و غیر قابل اجراء پنداشته می شود.
۲- توقیف های مالی متولی و توقیف های مربوط به مصادره املاک در مورد
دارایی های بانک رفع می گردد.
۳- دارایی های بانک از توقیف و مصادره املاک، مصون می باشد. دارایی های
تحت رهن یا حق حبس مال به اندازه بدھی که توسط آن ها تضمین شده است،
ازین امر مستثنی می باشد.
۴- اقدامات ورشکستگی علیه بانک آغاز نه گردیده باشد.

قانون بانکداری

- (۳) انحلال بانک توسط متولی، به عنوان مدیر تصفیه، تحت نظارت دافغانستان بانک و کمیسیون در مطابقت به احکام مندرج مواد هفتاد و نهم و نود و دوم این قانون صورت می‌گیرد.
- (۴) تأديبه مطالبات مربوط به سپرده‌ها در نزد بانک، از دارایی‌های بانک تا حد اکثر مبلغ (۲۰۰۰۰) افغانی برای هر سپرده گذار قبل از سایر مطالبات صورت می‌گیرد.
- (۵) کمیسیون می‌تواند به اثر درخواست دافغانستان بانک متولی بانک را که جواز بانکی آن لغو شده، اجازه اجرای یک یا بیشتر معاملات مجاز مندرج ماده هفتاد و هشتم این قانون را بدهد.
- (۶) احکام مندرج این ماده به فروع داخلی و دفاتر نمایندگی بانک غیر مقیم مانند اینکه بانک واحد داخلی را تشکیل می‌دهند، قابل تطبیق می‌باشد.
- (۷) بانک غیر مقیم به حیث هیئت عامل و مجمع عمومی سهامداران، بانک واحد پنداشته شده و در مورد دارایی‌ها، بدھی‌ها، تصامیم و اشتباهات آن که در نتیجه یا در رابطه به معاملات فروع و دفاتر آن ناشی می‌شود، احکام مندرج این ماده قابل تطبیق می‌باشد.

فصل دهم تصفیه بانک

عدم تطبیق قانون عمومی افلاس در مورد بانک
ماده شصت و چهارم:
قانون ورشکستگی و سایر اسناد تقنینی مربوط بالای بانک‌ها قابل تطبیق نمی‌باشد.

آغاز اقدامات ورشکستگی
ماده شصت و پنجم:
(۱) اقدامات ورشکستگی علیه بانک می‌تواند به یکی یا بیشتر از دلایل آغاز گردد:

قانون بانکداری ۱۸۵

- ۱- بانک مسئولیت‌های مالی (قروض) خود را در هنگام سر رسید آن پرداخت ننماید.
- ۲- سرمایه بانک کمتر از (۷۵) فیصد سرمایه ای باشد که مطابق حکم فقره (۳) ماده سی و پنجم این قانون الزامی پنداشته شده است.
- ۳- ارزش دارایی‌های بانک از ارزش دیون آن کمتر باشد.

درخواست آغاز اقدامات ورشکستگی

مادة شصت و ششم:

- (۱) درخواست آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک طور کتبی به کمیسیون تقدیم می‌گردد.
- (۲) کمیسیون می‌تواند تحت شرایط آتی درخواست مبنی بر آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک را بپذیرد:
 - ۱- درخواست ارائه شده حاوی صورت حساب مالی بانک و تصدیق شده از طرف د افغانستان بانک، مبین یک یا بیشتر از دلایل مجوز آغاز اقدامات ورشکستگی از طرف د افغانستان بانک باشد.
 - ۲- سه یا بیشتر از سه تن دائمی بانک عرضه ایرا به کمیسیون ارایه و ثبت نموده و کاپی آنرا به د افغانستان بانک تقدیم نموده باشند و عرضه همراه با شواهد مستندی ارایه شده نشان بدند که بانک دیون خود را در هنگام سر رسید آن‌ها نپرداخته است.

انتصاب متولی

مادة شصت و هفتم:

- (۱) در صورت تحقق حالت مندرج فقره (۲) مادة شصت و ششم این قانون، د افغانستان بانک طبق حکم ماده پنجاه و ششم این قانون به دلیل عدم پرداخت به موقع دیون بانک، می‌تواند یک متولی برای بانک مذکور انتصاب نماید.

قانون بانکداری

(۲) متولی مندرج فقره (۱) این ماده بعد از انتصاب، مطابق حکم ماده پنجاه و ششم این قانون اجرآت نموده، در مورد وی حکم مندرج ماده پنجاه و هفتم این قانون قابل تطبیق نمی باشد.

(۳) تصمیم د افغانستان بانک در رابطه به انتصاب متولی، از طرف کمیسیون تجدید نظر شده نمی تواند.

دلایل رد درخواست

ماده شصت و هشتم:

(۱) کمیسیون در صورت ثبت درخواست برای آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک به منظور رسیدگی علیه به درخواست، از داغستان بانک سایر درخواست کنندگان و متولی مربوط دعوت به عمل می آورد. در حالات استثنایی، رسیدگی به شکل سری صورت گرفته می تواند.

رسیدگی دو روز بعد از ثبت درخواست آغاز می گردد.

(۲) در صورت ثبت درخواست توسط د افغانستان بانک، رسیدگی در ظرف یک هفته و در صورتی که ثبت توسط دانشیں و اعتبار دهنده کان صورت گرفته باشد، رسیدگی در ظرف دو هفته خاتمه می یابد. در ختم رسیدگی، کمیسیون می تواند درخواست را رد یا قبول نماید.

دلایل رد درخواست

ماده شصت و نهم:

(۱) درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی علیه یک بانک تحت شرایط آنی توسط کمیسیون رد می گردد:

۱- عدم مطابقت درخواست با احکام قانون.

۲- عدم موافقت د افغانستان بانک با درخواست با در نظرداشت احکام مندرج فقره (۲) این ماده.

(۲) در صورتی که درخواست توسط دانشیں بانک به ثبت رسیده باشد، د افغانستان بانک می تواند صرف در موارد آنی با درخواست مخالفت کند:

قانون بانکداری ۱۸۷

- ۱- در صورتی که د افغانستان بانک متبیقن گردد که دلایل قانونی برای آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک وجود ندارد. کمیسیون می تواند در حمایه از تصمیم خود از د افغانستان بانک، مدارک را به شمول راپور های تصدیق کننده مالی بانک، مطالبه نماید.
- ۲- در صورتی که د افغانستان بانک به کمیسیون ثابت نماید که قبل از ارایه درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی به د افغانستان بانک، جواز بانکی مورد نظر لغو شده و جهت انجام آن متولی انتصاب گردیده است.
- ۳- در صورتی که د افغانستان بانک جهت ثبات و منافع سیستم بانکداری، منظوری احیای مجدد بانک را از رئیس جمهور اخذ و مطابق حکم ماده شصت و یکم این قانون به کمیسیون تقدیم کند.
- (۳) کمیسیون قبل از اتخاذ تصمیم در مورد درخواست، برای د افغانستان بانک در صورت تقاضا، جهت ارایه مدارک و دلایل، مدت دو هفته فرصت می دهد.
- در صورت عدم ارایه مدارک و دلایل کمیسیون می تواند درخواست آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک را تحت شرایط آتی رد کند:
- ۱- درخواست فاقد شرایط مندرج فقره (۲) ماده شصت و ششم این قانون باشد.
 - ۲- مدارک نادرست و غیر دقیق جهت تائید درخواست، به کمیسیون ارائه شده باشد.
- ۳- هرگاه بانک به کمیسیون و د افغانستان بانک ثابت کند که پرداخت های اشتراکات ضمیموی به سرمایه بانک به صورت وجوهی که فوراً در دسترس می باشد، توسط بانک حصول شده و برای از میان بردن دلایل آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک مطابق حکم ماده شصت و پنجم این قانون کافی می باشد.

عدم پذیرش درخواست های بیهوده ماده هفتادم:

- (۱) بعد از ثبت درخواست برای آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک توسط اعتبار دهنده بانک، کمیسیون می تواند درخواست را بدلیل بیهوده بودن قبل یا بعد از رسیدگی بهطور کتبی رد کند، در این صورت می تواند به درخواست

قانون بانکداری

دهنده دستور دهد تا مصارف ناشی از ثبت درخواست را به د افغانستان بانک پردازد.

(۲) شخصی که محکوم به ثبت درخواست بیهوده جهت آغاز اقدامات ورشکستگی عليه بانک گردد، حسب احوال به جرسی که از یک سال بیشتر یا جریمه نقدی ایکه از بیست و پنج هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزا می گردد.

انحلال اجباری در صورت عدم پذیرش درخواست اقدامات ورشکستگی ماده هفتاد و یکم:

در صورتی که درخواست د افغانستان بانک جهت آغاز اقدامات ورشکستگی عليه بانک به استثنای موارد مندرج ماده شصت و نهم این قانون رد شود د افغانستان بانک، جواز بانکی بانک را لغو و آنرا مطابق ماده شصت و سوم این قانون منحل می نماید.

فیصله ورشکستگی

ماده هفتاد و دوم:

در صورتی که درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی عليه بانک مورد قبول کمیسیون واقع گردد، بانک ورشکسته اعلان گردیده و با انتساب مدیر تصفیه اقدامات ورشکستگی عليه بانک آغاز می گردد.

ابلاغ و انتشار فیصله ورشکستگی

ماده هفتاد و سوم:

کمیسیون مکلف است تصمیم خویش در مورد قبول یا رد درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی عليه بانک را به د افغانستان بانک اطلاع داده و آنرا حد اقل در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار رسمی کشور به نشر بسپارد.

قانون بانکداری ۱۸۹

مدیر تصفیه

ماده هفتاد و چهارم:

(۱) مدیر تصفیه که به اساس تصمیم کمیسیون مبنی بر آغاز اقدامات

ورشکستگی علیه بانک انتساب می‌شود، می‌تواند متولی مندرج ماده پنجاه و

چهارم این قانون باشد. کمیسیون می‌تواند شخص دیگری را که واحد شرایط

مندرج فقره (۲) ماده مذکوره باشد، به حیث مدیر تصفیه تعیین نماید.

کمیسیون حین اتخاذ تصمیم در رابطه به ورشکستگی، حقوق و شرایط استخدام

مدیر تصفیه را مشخص و معین می‌نماید. سایر مصارفی که به علت انتساب مدیر

تصفیه ایجاد می‌نماید، از دارایی‌های بانکی که مدیر تصفیه برای آن انتساب

شده است، قابل پرداخت می‌باشد.

(۲) در صورتی که مصارف مجاز تصفیه به مدیر تصفیه از دارایی‌های بانک که

به این منظور در نظر گرفته شده تجاوز نماید، د افغانستان بانک مکلف به

پرداخت مصارف اضافی می‌باشد.

(۳) مدیر تصفیه مکلف است فعالیت‌های خود را تحت رهنماei و نظارت

کمیسیون و مشوره د افغانستان بانک در مطابقت به حکم ماده نود و پنجم این

قانون انجام دهد. کمیسیون بعد از انتساب مدیر تصفیه دستاور و فهرست

فعالیت‌هایی را که وی مکلف به انجام آها است، کتاباً مشخص و فراهم می‌نماید.

مدیر تصفیه می‌تواند مطابق احکام این قانون رهنماei‌های لا زمه را از

کمیسیون مطالبه نماید.

(۴) مدیر تصفیه می‌تواند مطابق شرایط و ضوابط تصویب شده کمیسیون به

استخدام حقوقدانان، حسابدار و سایر متخصصین به مصرف بانکی که مدیر تصفیه

برای آن انتساب شده است، طور مستقل اقدام نماید.

(۵) د افغانستان بانک می‌تواند در صورت عجز از انجام وظیفه، استعفاء و فوت

مدیر تصفیه، شخص دیگری را الی انتساب مدیر جدید توسط کمیسیون به این

سمت طور مؤقت توظیف نماید.

قانون بانکداری

- (۶) کمیسیون می‌تواند در صورتی که مدیر تصفیه فاقد شرایط مندرج فقره (۲) ماده پنجم و چهارم این قانون جهت انجام وظیفه به حیث متولی باشد، شخص دیگری را به عوض وی انتصاب نماید.
- (۷) انتصاب مدیر تصفیه جدید به اساس فهرست نامزدانی است که از طرف د افغانستان بانک به کمیسیون ارایه می‌گردد.
- (۸) در صورت انتصاب مدیر تصفیه جدید، صلاحیت‌های مدیر تصفیه قبلی به وی نفوذ پذیرد و دفاتر، اسناد و دارایی‌های بانک که تحت حفاظت مدیر تصفیه قبلی قرار داشته به مدیر جدید انتقال و تحت حفاظت وی قرار می‌گیرد.

صلاحیت‌های مدیر تصفیه

ماده هفتاد و پنجم:

مدیر تصفیه، بعد از انتصاب، نماینده قانونی منحصر بفرد بانک بوده و کلیه حقوق و صلاحیت‌های سهامداران بانک را در رابطه به اسهام آنها در سرمایه سهامی بانک، هیئت نظار و هیئت عامل بشمول صلاحیت در مورد فعل نگهدارشتن یا اتحاد ل بانک، کسب می‌نماید. ادعا علیه بانک به مدیر تصفیه ابلاغ می‌گردد.

انفاذ فیصله ورشکستگی

ماده هشتاد و ششم:

(۱) تصمیم کمیسیون مبنی بر آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک، از همان لحظه اتخاذ، نافذ می‌باشد.

(۲) اجرآتی که توسط یا از طرف بانک بعد از انفاذ تصمیم ورشکستگی صورت می‌گیرد، باطل و غیر قابل تطبیق می‌باشد، مگر این که توسط یا با اجازه مدیر تصفیه بانک انجام گرفته و یا اجرآتی که برای املاک بانک به تشخیص مدیر تصفیه سودمند پنداشته شده و تصویب گردیده باشد.

(۳) در نتیجه فیصله ورشکستگی، کلیه اجرآت جاری قضائی علیه بانک متوقف گردیده، اجرآت قضائی جدید علیه بانک آغاز شده نمی‌تواند، مگر به اجازه و تحت شرایطی که کمیسیون تصویب می‌کند.

قانون بانکداری ۱۹۱

(۴) در نتیجهٔ فیصلهٔ ورشکستگی کلیهٔ توقیف‌های مالی متولی و توقیف مالی مربوط به مصادرهٔ املاک از دارایی‌های بانک رفع شده و توقیف‌های مالی و

اقدامات مصادرهٔ املاک بعد از انفاذ قانونی فیصلهٔ ورشکستگی باطل پنداشته می‌شود. اقدام به مصادرهٔ املاک در مورد آن عدهٔ دارایی‌های که مطابق احکام مادهٔ هشتاد و پنجم این قانون، به اندازهٔ بدھی که توسط آن ضمانت شده است، تحت رهن یا حق حبس مال می‌باشدند، از این امر مستثنی است.

(۵) بعد از این که تصمیم ورشکستگی نافذ می‌گردد، تکنانه و هیچ‌گونه مصارف دیگری بر دیون یک بانک ورشکسته تعیین نمی‌گردد.

(۶) انتقالات سهام بانک ورشکسته که بعد از انفاذ فیصلهٔ ورشکستگی صورت می‌گیرد، باطل پنداشته می‌شود. انتقال‌های ایکه با رضایت قبلی کمیسیون انجام گردیده، از این حکم مستثنی است.

(۷) عمل بانک در رابطهٔ به معاملات حقوقی که باعث ایجاد ضرر برای اعتبار دهنگان آن گردد، بانک و طرف معامله از موضوع آگاهی داشته و در خلال سه ماه قبل از تاریخ فیصلهٔ آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک صورت گرفته باشد، در صورت تحقق موارد آتی به اثر درخواست مدیر تصفیهٔ توسط کمیسیون بی‌اثر و باطل پنداشته می‌شود:

۱- تحفهٔ اخذ شده باشد.

۲- پرداخت یا انتقال مبلغ به مالک، مدیر یا کارمند بانک صورت گرفته باشد، مگر این که بانک، مدیر و یا کارمند، به کمیسیون ثابت نماید که چنین پرداخت یا انتقال، حق الزحمه و حقوق مربوط به کارمندان وی در بانک بوده و یا از حساب وی که در بانک دارد، پرداشت شده و اندازه آن غیر معمولی نمی‌باشد و یا ثابت کند که نمی‌دانست که این انتقال و پرداخت سبب ایجاد ضرر به منافع اعتبار دهنگان بانک می‌گردد.

۳- اجرای پرداخت یا انتقال قبل از تاریخ سرسید آن و یا انتقال مال تحت رهن در برابر قرضه، قبل از تاریخ سر رسید آن.

قانون بانکداری

- ۴- اجرای مسئولیت‌های بانک در اثر عقد قرارداد به طرف‌های قرارداد سنگین تر و پر مصرف تر باشد.
- ۵- انجام ترتیب میان بانک و یک یا چند شخص دیگر غیر از قرارداد مالی مندرج ماده هشتاد و دوم این قانون که اجازه متعادل کردن حقوق و مسئولیت‌های بین بانک و طرف‌های مقابل را در حالی که قبل از فیصله ورشکستگی مجاز پنداشته نشده، داده باشد.

قطعیت تسویه در سیستم تسویه پرداخت و استناد بهادر ماده هفتاد و هفتم:

- (۱) علی الرغم احکام مندرج فقره (۴) ماده پنجماه و پنجم، جزء (۱) فقره (۲) ماده شصت و سوم و فقره (۲) و اجزاء (۲ و ۳) فقره (۷) ماده هفتاد و ششم این قانون، مراتب آنی نیز قابل تطبیق می‌باشد:
- ۱- فرمایشات غیر قابل فسخ و انتقال پول و استناد بهادر که توسط بانک شامل سیستم تسویه پرداخت یا استناد بهادر صادر شده از طرف داغستان بانک به رسمیت شناخته شده باشد، بالای طرف‌های ثالث گرچه کمیسیون فیصله آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک را صادر نموده باشد، قبل اجراء و تطبیق می‌باشد.
- ۲- در صورتی که بانک در همان روزی که فیصله آغاز اقدامات ورشکستگی علیه آن نافذ گردیده است، فرمایشات غیر قابل فسخ انتقال پول و استناد بهادر را در سیستم تسویه پرداخت یا استناد بهادر شامل سازد، فرمایشات انتقال نسبت به طرف‌های ثالث، قابل اجراء و تطبیق می‌باشد، مگر این‌که مدیر تصفیه ثابت نماید که مجری سیستم قبل از این که به فرمایشات انتقال غیر قابل فسخ توافق کند، از تصمیم ورشکستگی آگاه بوده است.
- (۲) فرمایش انتقال که در سیستم تسویه پرداخت پول یا استناد بهادر شامل می‌شود، در همان موقع مطابق لواح آن سیستم، غیر قابل فسخ می‌باشد.
- (۳) قراردادها و معاملاتی که قبل از فیصله آغاز اقدامات ورشکستگی علیه یک بانک و انفاذ آن توسط کمیسیون منعقد شده است، قابل تطبیق و اجراء بوده و

هیچ موردی سبب فسخ قرارداد تخلیص توسط سیستم تصفیه پرداخت یا استناد بهادرار که د افغانستان بانک آنرا به رسمیت شناخته است، شده نمی‌تواند. در این ماده تخلیص عبارت است از تبدیل مطالبات و مسئولیت های متعدد ناشی از فرمایشات انتقال که ذریعه یک یا چند شرکت کننده در یک سیستم تسوبیه به یک یا بیشتر از یک شرکت کننده دیگر در چنین سیستم، پرداخت یا دریافت می‌شود.

انتقال سهام و بدھی های بانک ماده هفتاد و هشتم:

(۱) کمیسیون می‌تواند به اثر درخواست د افغانستان بانک، جهت حفظ منافع سیستم بانکداری و بلند بردن موقف بانک برای اعتبار دهنگان، به مدیر تصفیه بانک دستور دهد که مطابق شرایط و ضوابط پیشینی شده بانک که توسط کمیسیون به تصویب رسیده است، معاملاتی را که منجر به امور آتی می‌گردد، انجام دهد:

- ۱- انتقال کلیه یا قسمتی از سهام سرمایه سهامی بانک.
- ۲- انتقال کلیه یا قسمتی از دیون و دارایی های بانک.

(۲) بانک می‌تواند هر زمانی بعد از ثبت درخواست درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک و انحلال آن، طبق حکم مندرج فقره (۱) این ماده درخواست انجام معامله را نموده و اجازه آن را کسب نماید.

(۳) معامله مندرج فقره (۲) این ماده ایجاب موافقة بانک یا اعضای هیئت رهبری آن را می‌نماید.

کمیسیون مکلف است در جریان تجدید نظر، تقاضای مدیر تصفیه را جهت اخذ هدایت راجع به انتقال قسمتی از دیون بانک که منافع عده از دایین و اعتبار دهنگان در آن شامل نباشد، در نظر بگیرد.

انتقال دیون برای کلیه طرف های ذینفع یک روز بعد از انتشار اطلاعیه انتقال، نافذ می‌گردد.

گزارش املاک و دارایی‌ها

ماده هفتاد و نهم:

- (۱) در خلال دو هفته بعد از تاریخ صدور فیصله کمیسیون مبنی به آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک، مدیر تصفیه راپور اموال و املاک بانک را که حاوی مطالب آتی می‌باشد، فهرست و به کمیسیون تقدیم می‌نماید:
- ۱- تشخیص دارایی‌های بانک، شامل مطالبات بانک از بابت حساب اشتراکات پرداخت شده سرمایه سهامی بانک، موافقنامه‌های قرضه و ضمانت، موافقنامه‌های خرید یا فروش و هم چنان ارزش‌های دفتری و ارزش‌های تخمينی انحلال دارایی‌ها.
 - ۲- تشخیص قراردادهای که از اثر آن‌ها املاک بانک، در اختیار طرف مقابل می‌باشد، به شمول موافقنامه‌های کرایه، اجاره و رهن.
 - ۳- قراردادهای که به اساس آن‌ها، بانک خدمات دریافت می‌دارد.
 - ۴- معاملات قابل توجهی که بانک در طول سی روز از تاریخ فیصله ورشکستگی بدون وقفه به آن‌ها موافقت کرده است.
- (۲) راپور مندرج فقره (۱) این ماده بعد از سه ماه قابل تجدید بوده و در اختیار اعتبار دهنده‌گان بانک که مطالبات آن‌ها شامل فهرست مطالبات تصویب شده مطابق حکم ماده هشتاد و یکم این قانون گردیده است، قرار داده می‌شود.

ثبت مطالبات

ماده هشتادم:

- (۱) به استثنای احکام مندرج فقره‌های (۱ و ۲) ماده هشتاد و یکم این قانون، تمام مطالبات ذمت بانک ورشکسته کتاباً نزد مدیر تصفیه در خلال دو ماه از تاریخی که فیصله کمیسیون در مورد آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک منتشر می‌شود، به ثبت می‌رسند.

کمیسیون می‌تواند این مدت را صرف یک مرتبه به مدت یک ماه برای اعتبار دهنده‌گان تمدید نماید. در صورت درخواست، برای آن‌ها رسید ثبت داده می‌شود.

قانون بانکداری ۱۹۵

- (۲) مطالبات همراه با مدارک مستند و حاوی معلومات آتی درخواست و به ثبت می‌رسد:
- ۱- نام و آدرس اعتبار دهنده (دانشی).
 - ۲- مبلغ تکتاله وسایر مصارف جریمه‌ها و مالیات‌های که شامل مبلغ اصل پول مطالبه شده اند.
 - ۳- جزئیات مربوط به رهن، حق حبس مال یا ضمانت که ادعا را تضمین می‌کند به شمول نام و آدرس ضامن.
- (۳) فیصله کمیسیون مبنی بر آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک، هر گونه محدودیت زمانی موجود برای ثبت مطالبات در مورد سپرده‌های ثبت شده دفاتر یا اسناد بانک را ملتوی می‌سازد، ادعا به منظور کسب اعتبار نزد متولی ثبت می‌گردد.^{۵۵} محدودیت زمانی که طی آن سایر مطالبات معتبر پنداشته می‌شود، بعد از ثبت نزد مدیر تصفیه ملتوی می‌گردد.

قبول مطالبات

ماده هشتاد و یکم:

- (۱) مطالبات به ثبت رسیده مطابق حکم مندرج ماده هشتادم این قانون قابل قبول می‌باشد.
- به استثنای مطالبات در مورد سپرده‌های مندرج در دفاتر یا اسناد یا مطالبات مربوط به معاشات پرداخت ناشده کارمندان بانک (بدون امتیازات، مبالغ واجب الادا حین انفکاک و سایر پرداخت‌های لازمی اضافه از معاشات اصلی کارمندان) که به اندازه مبالغ درج شده، بدون ثبت قابل قبول می‌باشند.
- (۲) مطالبات درج شده توسط مدیر تصفیه در دفاتر یا اسناد بانک بدون ارایه سایر مدارک قابل قبول می‌باشد، آن‌عده مطالبات که برای مبلغ کمتر درج شده در دفاتر بانک، به ثبت می‌رسند، صرف برای مبلغ کمتر قابل قبول می‌باشد.

قانون بانکداری

(۳) اعتبار دهنده‌گان بانک که مطالبات شان در برابر رهن یا حق حبس مال از دارایی‌های بانک تضمین شده است، می‌توانند مطالبات خویش را برای مبلغی که از ارزش مورد توقع دارایی در یک مزایده همسانی بیشتر باشد، ثبت کنند.

این گونه مطالبات قابل قبول نمی‌باشد، مگر این که حق مالکیت دارایی به نحو دیگر، مطابق حکم ماده هشتاد و پنج این قانون قابل انتقال باشد.

(۴) مطالبات دارای ارزش نامعلوم را در حدود ارزشی که مدیر تصفیه تخمين می‌نماید قابل قبول پنداشته می‌شود.

(۵) مدیر تصفیه مکلف است بعد از ارزیابی مطالبات ثبت شده که مورد قبول وی واقع گردیده است درج فهرست مطالبات قبول شده نموده، آن‌هایی را که مورد اعتراض وی قرار می‌گیرد با ذکر دلایل اعتراض درج فهرست جداگانه نماید. در فهرست های متذکره نام، آدرس، مبلغ مطالبات مدعیان و این که مطالبات توسط رهن تضمین شده اند یا نه، درج می‌گردد.

مطالباتی که جنبه مساوی دارند، در یک طبقه درج گردیده و به اساس حق تقدم فهرست می‌گردد.

(۶) فهرست‌های مندرج فقره (۵) این ماه در ظرف (۳۰) روز از آخرین تاریخ مطالبات تکمیل شده، جهت تصویب به کمیسیون ارسال می‌گردد. مدیر تصفیه مکلف است هر سه ماه فهرست‌های جدیدی برای تصویب به کمیسیون ارسال نماید.

قبل از تصویب فهرست‌ها، کمیسیون می‌تواند مطالبات را با مشاورت مدیر تصفیه از یک فهرست به فهرست دیگر انتقال دهد. کمیسیون می‌تواند مدارکی را که برای تصویب مطالبات مورد اعتراض لازم است، مشخص کند.

(۷) کمیسیون تاریخ رسیدگی به چگونگی مطالبات اعتبار دهنده‌گان را که مورد اعتراض قرار گرفته است، تعیین می‌نماید که آن‌ها بتوانند در خلال آن برای اثبات مطالبات خویش، به مدیر تصفیه و کمیسیون مدارک ارایه کنند، مشروط براین که چنین رسیدگی‌ها در بیشتر از شصت روز بعد از تاریخ تسلیمی فهرست مطالبات مورد اعتراض به کمیسیون، انجام نگرفته باشد.

قانون بانکداری ۱۹۷

به اعتبار دهنگان در مورد تاریخ هر رسیدگی صرفأً یکبار توسط پست (که ممکن پست الکترونیکی را نیز در برداشته باشد) و آگاهی که توسط مدیر تصفیه نشر اطلاع داده می‌شود.

هرگاه اعتبار دهنگان به منظور رسیدگی مطالبات مربوط در کمیسیون که توسط پست به آنها خبر داده شده است، حضور نیابند، به عنوان مطالبات رد شده شناخته می‌شوند. مدیر تصفیه مکلف است در مورد مطالبات رد شده توسط کمیسیون کتاباً به اعتبار دهنگان اطلاع دهد.

(۸) منظوری مطالبات توسط کمیسیون نهایی است. مطالباتی که توسط کمیسیون منظور می‌گردد، درج فهرست گردیده و توسط مدیر تصفیه نگهداری می‌شود.

مدیر تصفیه مکلف است در مورد مطالبات قبول شده توسط کمیسیون، کتاباً به اعتبار دهنگان اطلاع دهد.

(۹) مدیر تصفیه نمی‌تواند هیچ پرداختی را به حساب مطالبات که توسط کمیسیون رد می‌شود اجراء نماید. اعتبار دهنگانی که مطالبات آنها توسط کمیسیون رد می‌شود می‌تواند در ظرف دو هفته بعد از تاریخ دریافت آگاهی خواهان تجدید نظر بر فیصله کمیسیون گرددند.

تعادل و تلخیص

ماده هشتاد و دوم:

(۱) تصامیمی که مطابق احکام این قانون اتخاذ می‌شود، نمی‌تواند از تعادل مستولیت‌ها بین بانک ورشکسته و طرف‌های مقابل آن که با قانون مطابقت دارد، جلوگیری به عمل آورد.

(۲) در تعیین حقوق و مسئولیت‌های بانک ورشکسته و طرف‌های قرارداد آن به احکام قراردادهای مالی واجد شرایط مفاد تمام ترتیبات پایانی و تعادلی (تصفیه شده) قراردادهای مالی واجد شرایط بین آنها ترتیب اثر داده می‌شود، ارزش انقضایی (پایانی) خالص که طبق قرارداد مالی واجد شرایط بین آنها تعیین

قانون بانکداری

می‌شود به شکل مطالبه بانک علیه طرف مقابل بوده یا بعد از ثبت، طلب طرف مقابل علیه بانک قبول می‌گردد.

ارزش انقضایی (پایانی) خالص، مبلغ خالص است که از معادل کردن مسئولیت‌های (بدهی‌ها) متقابل بین طرفین یک قرارداد مالی واجد شرایط بدست می‌اید.

قرارداد مالی واجد شرایط عبارت از موافقنامه‌های آتی می‌باشد:

۱- موافقنامه معاوضه اسعار یا نرخ‌های تکتانه.

۲- موافقنامه معاوضه نرخ‌های ماخذی تکتانه.

۳- موافقنامه‌های معاوضه آماده، پیش خرید، مستقبلی و سایر موافقنامه‌های اسعار.

۴- موافقنامه تأمین معامله تعیین کننده حد اکثر یا حد اقل نرخ نوسانی تکتانه.

۵- موافقنامه معاوضه قرارداد اجناس.

۶- موافقنامه پیش خرید نرخ تکتانه.

۷- موافقنامه باز خرید یا باز خرید معکوس.

۸- موافقنامه‌های معاوضه آماده، پیش خرید، مستقبلی و سایر موافقنامه‌های قرارداد اجناس.

۹- موافقنامه‌های خرید، فروش، داد و ستد قرضه، استناد بهادر، تسویه معاملات استناد بهادر و موافقنامه انجام خدمات به مثابه یک امین استناد بهادر.

۱۰- هرگونه مشتق، ترکیب یا اختیار در رابطه با موافقنامه مشابه با موافقنامه‌های مندرج اجزاء (۱) (۹) (۱۰) (۱۱) (۱۲) (۱۳) این فقره.

۱۱- موافقنامه‌های فرآگیر در رابطه به موافقنامه‌های مندرج اجزاء (۱) (۱۰) (۱۱) (۱۲) (۱۳) این فقره.

۱۲- ضمانت دیون تحت موافقنامه‌های مندرج اجزاء (۱) (۱۱) این فقره.

۱۳- سایر موافقنامه‌های که توسط مقرره د افغانستان بانک تجویز می‌گردد.

(۳) ایجاد تعادل در مورد مطالبات کسب شده یا بدهی‌های قبول شده در رابطه به بانک بعد از انجاز فیصله آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک یا مطالبات کسب

قانون بانکداری ۱۹۹

شده و بدھی‌های قبول شده یا مصوّنیت قبل از انفاذ فیصله، صورت گرفته نمی‌تواند. موارد مندرج ماده هفتاد و هفتم این قانون ازین حکم مستثنی می‌باشد

فسخ قرارداد‌های جاری

ماده هشتاد و سوم:

تمام یا قسمت‌های از قراردادهای جاری بانک ورشکسته برای تحویل اجتناس و خدمات (بشمل قراردادهای فروش، کرایه، اجاره، خرید اجاره‌یی و استخدام) می‌تواند بهصورت یک جانبه توسط مدیر تصفیه در خلال مدت زمان مناسب بعد از این که درخواست غرض آغاز اقدامات ورشکستگی قبول گردد، فسخ می‌گردد مشروط براین که طرف‌های مقابل بانک مطالبات خود را جهت حصول جبران خسارات ناشی از تخطی از قرارداد، ثبت نموده باشند.

تفاهم در تصفیه مطالبات

ماده هشتاد و چهارم:

در صورت تصویب قبیلی کمیسیون، مدیر تصفیه بانک می‌تواند در امر تصفیه مطالبات، با اعتبار دهنده‌گان و مديونین بانک وارد تفاهم گردد، هیچ تصفیه‌ای قابل اعتراض و تجدید نظر نمی‌باشد.

مطالبات تضمین شده

ماده هشتاد و پنجم:

(۱) دارایی‌های که مطالبات منظور شده اعتبار دهنده‌گان علیه بانک یا مطالبات بانک علیه دیگران را تضمین کند، توسط مدیر تصفیه از طریق مزایده عمومی به فروش می‌رسد. موارد آنی از این حکم مستثنی است:

- ۱- استناد بهادر، اسعار و سایر دارایی‌های را که به آسانی در بازار قابل فروش می‌باشند، می‌توان در بازارهای که در آن تجارت می‌شوند، بفروش رسانید.
- ۲- استناد بهادر، اسعار و سایر دارایی‌های بانک که بدھی‌های بانک را تضمین می‌کند و به آسانی در بازار قابل فروش باشد، توسط اعتبار دهنده گان که این دارایی‌ها را در اختیار دارند می‌تواند بفروش برسد.

قانون بانکداری

۲۰۰

(۲) در صورتی که مدیر تصفیه تشخیص دهد که قیمت معقول برای دارایی‌های مندرج فقره (۱) این ماده در مزایده عمومی به دست آمده نمی‌تواند کمیسیون به مدیر تصفیه اجازه می‌دهد که دارایی‌ها را بطور خصوصی به قیمتی که کمیسیون منظور می‌نماید به فروش برساند.

(۳) کلیه دارایی‌های بانک ورشکسته به استثنای دارایی‌های مندرج جزء ۲ فقره (۱) این ماده در صورت تقاضای مدیر تصفیه در اختیار وی گذاشته می‌شود.

(۴) منازعه ایجاد شده بین مدیر تصفیه و اعتبار دهنده، در مورد ارزش دارایی که ذریعه آن یک طلب تضمین می‌گردد، توسط کمیسیون حل می‌گردد.
در صورتی که دارایی مذکور در بازار با مزایده عمومی بفروش رسیده باشد، در آن حالت قیمت فروش که از بازار یا مزایده بدست می‌آید، در مورد ارزش دارایی قطعی شمرده می‌شود.

تقدیم پرداخت ها

مادة هشتاد و ششم:

دارایی‌های بانک ورشکسته میان اعتبار دهنده‌گان آن به ترتیب اولویت‌های ذیل توزیع می‌گردد:

- ۱- مطالبات از بابت سپرده‌ها که به صورت استناد بهادر قرضه نباشد تا حد اکثر مبلغ بیست هزار افغانی برای هر سپرده گذار.
- ۲- مخارج و مصارف ناشی از اداره ورشکستگی.
- ۳- دیون بانک از بابت متولیت و احیاء مجدد.
- ۴- مالیاتی که قدامت بیشتر از دو سال از تاریخ تضمیم ورشکستگی نداشته و به سر رسیده باشد.
- ۵- مطالبات تضمین نشده اعتبار دهنده‌گان به شمول معاشات اصلی کارمندان بانک که طلب دمت بانک است.
- ۶- بقیه دارایی‌ها به مالکین بانک، متناسب به سهام ملکیت آن‌ها، منتقل می‌گردد.

قانون بانکداری ۲۰۱

پلان انحلال

ماده هشتاد و هفتم:

(۱) در خلال سه ماه بعد از تاریخ فیصله کمیسیون مبنی بر آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک، مدیر تصفیه، پلان انحلال مفصل را تهیه و به کمیسیون جهت تصویب تقدیم می نماید. این پلان شامل اقدامات آتی می باشد:

۱- پروفورمه بیلانس شیت جاری که دارایی ها و بدهی های بانک را طبق ارزش تخمینی انحلال آنها نشان می دهد و پروفورمه بیلانس شیت که دارایی ها و بدهی های منتظره بانک را طی مدت سه ماه آینده نشان بدهد، این بیلانس شیت ها، دیون بانک از قبیل مطالبات قبول شده اعتبار دهنده، مطالبات منظور شده و مطالبات مورد اعتراض را مشخص می سازد.

۲- رایبور های ربعوار عواید و مصارف گذشته و احتمالی آینده بانک.

۳- رایبور پیشرفت امور فروش و پلان فروش دارایی های عمدہ یا قسمتی از دارایی های بانک.

۴- رایبور در مورد تعقیب قضائی یا خارج از حوزه قضائی مطالبات بانک، شامل اقدامات عدلی جهت فسخ موافقنامه های فربیکارانه، انتقالات انجام شده و حقوقی که توسط آنها ایجاد شده است.

۵- رایبور در مورد فعالیت ها و اقدامات غیر قانونی مدیران بانک جهت وارد آوردن خسارات به بانک.

۶- رایبور در مورد ادامه یا فسخ قراردادهای جاری، مانند قراردادهای بیمه، استخدام و خدمات بانک شامل تحلیل و تجزیه مفصل راجع به تدارکات مالی برای کارکنان بانک.

۷- رایبور در مورد دیون بانک و برنامه پرداخت های احتمالی به اعتبار دهنده بانک در خلال سه ماه آینده.

۸- رایبور در مورد مخارج و مصارف گذشته و آینده پرسوه مدیریت تصفیه.

(۲) پلان انحلال، هر سه ماه یکبار تجدید می گردد و بعد از تصویب آن توسط کمیسیون جهت بررسی در دسترس اعتبار دهنده بانک که مطالبات شان

۲۰۲ قانون بانکداری

در فهرست مطالبات منظور شده، مطابق حکم ماده هشتاد و یکم این قانون درج شده است، قرار می‌گیرد.

احیایی مجدد بانک ورشکسته

ماده هشتاد و هشتمن:

بانک ورشکسته بهصورت کلی یا جزئی، احیاء مجدد شده نمی‌تواند مگر طبق احکام مندرج ماده شصت و یکم این قانون.

عدم سازش با اعتبار دهنده‌گان

ماده هشتاد و نهم:

هیچ نوع سازش یا سایر ترتیبات با اعتبار دهنده‌گان صورت گرفته نمی‌تواند. موارد مندرج ماده هشتاد و چهارم این قانون ازین حکم مستثنی است.

جلسه عمومی و کمیته اعتبار دهنده‌گان

ماده نودم:

(۱) اعتبار دهنده‌گان نمی‌توانند در رابطه به انحلال بانک ورشکسته جلسه دایر نمایند، مگر به اثر درخواست مدیر تصفیه، تائید د افغانستان بانک و فیصله کمیسیون مبنی بر ضرورت تدویر جلسه.

(۲) اعتبار دهنده‌گان نمی‌توانند در رابطه به انحلال بانک ورشکسته کمیته ایرا تشکیل نمایند، مگر به اثر درخواست مدیر تصفیه، تائید د افغانستان بانک و فیصله کمیسیون مبنی بر مطلوب بودن تشکیل کمیته به منظور نمایندگی حفظ منافع یک یا بیشتر از اعتبار دهنده‌گان.

(۳) کمیسیون بعد از اخذ تصمیم مبنی بر مجاز دانستن تدویر جلسه یا تشکیل کمیته اعتبار دهنده‌گان، وظایف و حدود صلاحیت‌های آنها را مشخص می‌نماید.

قانون بانکداری ۲۰۳

پیش پرداخت فوری به سپرده گذاران
مادة نود و یکم:

مطلوبات از بابت حسابات سپرده‌های عندالمطالبه در بانک و رشكسته که به صورت اسناد بهادر قرضه نباشد، الى مبلغ حد اکثر بیست هزار افغانی برای هر سپرده گذار تا آنجائی که ممکن باشد بعد از تماس و شناسائی سپرده گذاران پرداخت می‌شود. این پیش پرداخت به وسیله حق تعادل کردن بانک متأثر نمی‌گرددند.

توزيع

مادة نود و دوم:

(۱) مطالبات منظور شده که درجه مساوی دارند، در یک طبقه درج و به اساس حق تقدیم آن فهرست گردیده و در یک برنامه توزیع، طبق حکم مادة هشتاد و ششم این قانون به ثبت می‌رسند، به استثنای احکام مندرج مادة نود و یکم این قانون مبالغ قابل پرداخت مطالباتی که در درجه مساوی قرار دارند به اساس مبلغ وجوده موجود، به عین فیصی تعيین و پرداخت می‌گرددند.

(۲) مدیر تصفیه می‌تواند مطابق حکم مادة هشتاد و ششم این قانون برنامه توزیع پرداخت را برای اعتبار دهنده‌گان که مطالبات شان منظور شده است جهت تصویب به کمیسیون پیشنهاد نماید.

(۳) مدیر تصفیه مکلف است پرداخت‌های را که در برنامه توزیع فهرست شده و به تصویب کمیسیون رسیده باشد بدون معطلی انجام دهد.
مبالغ شامل برنامه توزیع که به علت عدم شناسائی و یا تماس با اعتبار دهنده‌گان آن قابل پرداخت نمی‌باشد، تحت یک حساب به د افغانستان بانک سپرده می‌شوند.

مدیر تصفیه با انتشار آگاهی در یک روزنامه کشیرالا نتسشار کشور از اعتبار دهنده‌گان دعوت می‌نماید که به بانک مراجعه نمایند، مبالغ سپرده شده شده پرداخت به اعتبار دهنده‌گان یا ورثه آن‌ها، نزد د افغانستان بانک الى انقضای مدتی که توسط قانون معین گردیده است، باقی می‌ماند.

قانون بانکداری

مبالغ پرداخت نشده به دولت انتقال می‌یابد.

اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی داخلی ماده نود و سوم:

(۱) اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی داخلی یک بانک غیر مقیم تحت شرایط ذیل آغاز شده می‌تواند:

۱- یک یا بیشتر از شرایط مندرج ماده شصت و پنجم این قانون بالای فرع یا دفتر نمایندگی بانک غیر مقیم مانند بانک قابل تطبیق می‌باشد.

۲- اقدامات ورشکستگی علیه بانک غیر مقیم در کشوری که دفتر مرکزی در آن واقع است یا معاملات خود را بیشتر در آنجا انجام می‌دهد، به درخواست د افغانستان بانک آغاز شده می‌تواند.

(۲) احکام مواد مندرج فصل دهم این قانون به فروع و دفاتر داخلی مانند این که آن‌ها به شکل مجموعی بانک داخلی را تشکیل می‌دهند، قابل تطبیق می‌باشد. با بانک غیر مقیم مانند هیئت عامل و مجمع عمومی سهامداران یک بانک داخلی برخورد صورت می‌گیرد.

دارایی‌ها، بدھی‌ها، اقدامات و عدم اقدامات بانک غیر مقیم که در نتیجه یا در رابطه به معاملات و داد و ستد فروع و دفاتر داخلی بوجود می‌آید، مربوط به بانک واحد داخلی پنداشته می‌شود.

(۳) بعد از اطلاع فیصله کمیسیون راجع به آغاز اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی داخلی بانک غیر مقیم، به دفتر آن، بانک غیر مقیم نمی‌تواند به انجام فعالیت‌های بانکداری در افغانستان پردازد. فعالیت‌های بانکداری که توسط یا با اجازه کننده قبلی مدیر تصویب که به آن دفتر انتصاب گردیده است صورت می‌گیرد، از این حکم مستثنی است.

(۴) در مورد تعادل و تخلیص مستولیت‌های که در نتیجه معاملات بانک غیر مقیم در افغانستان بوجود می‌آید یا به نحو دیگری به آن مربوط است، در رابطه به آغاز اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر داخلی بانک غیر مقیم، احکام مندرج ماده هشتاد و دوم این قانون قابل تطبیق می‌باشد.

قانون بانکداری ۲۰۵

(۵) اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی بانک غیر مقیم که در افغانستان آغاز می‌شود، حقوق اعتبار دهنده‌گان بانک غیر مقیم را در رابطه به دارایی‌های خارجی آن بانک جهت حصول مطالبات شان محدود نمی‌سازد.

افلاس بانک خارج از مرز

ماده نود و چهارم:

به منظور ایجاد زمینه دسترسی مساوی اعتبار دهنده‌گان داخلی و خارجی به مجموعه جهانی دارایی‌های بانک ورشکسته که فعالیت‌های خارج مرز دارد، اقدامات آتی صورت می‌گیرد:

۱- در صورتی که بانک داخلی ورشکسته دارای فروع یا دفاتر نمایندگی در یک کشور خارجی باشد، د افغانستان بانک تا حد ممکن با مقامات آن کشور همکاری می‌نماید.

۲- در صورتی که اعتبار دهنده بانک داخلی ورشکسته قسمتی از پرداخت مربوط به مطالبات اش را در کشور خارجی دریافت کرده باشد، بقیه مطالبات اش همراه با مصارف وارد آمده آن جهت پرداخت در اجرات ورشکستگی افعای شامل شده می‌تواند.

۳- کمیسیون در مورد حدود به رسمیت شناختن تصامیم ورشکستگی خارجی، اقدامات متولیت و احیاء مجدد بانکهای غیر مقیم در رابطه به فروع و دفاتر نمایندگی داخلی شان تصمیم می‌گیرد.

۴- در صورتی که بانک غیر مقیم در کشوری که دفتر مرکزی اش در آن واقع است، یا داد و ستد خود را بیشتر در آن جا انجام می‌دهد، در حال انحلال باشد، کمیسیون می‌تواند به اثر درخواست د افغانستان بانک و این که آن را به صلاح و اعتبار دهنده‌گان آن بانک بداند، اجازه انتقال دارایی‌های بانک غیر مقیم را به مراجع منحل کننده آن کشور بدهد.

قانون بانکداری

مشاورت بین کمیسیون و دافغانستان بانک

ماده نود و پنجم:

کمیسیون قبل از اتخاذ تصمیم در مورد بانکی که ورشکسته اعلام می‌شود، فیصله پیشنهادی خود را به د افغانستان بانک غرض ارایه مشوره اطلاع داده و حین فیصله مشوره‌های د افغانستان بانک را در نظر می‌گیرد.

کمیسیون مکلف است در صورت عدم پذیرش تمامی یا قسمتی از مشوره‌های د افغانستان بانک، دلایل آن را در متن فیصله خود ذکر نماید.

پایان اقدامات ورشکستگی

ماده نود و ششم:

(۱) مدیر تصفیه بعد از ختم وظایف اش با ارایه رایور در مورد تصفیه، به اساس فیصله کمیسیون از وظیفه مدیریت منفصل می‌گردد.
در فیصله دستور حفظ و نگهداری دفاتر و استناد بانک و مدیریت تصفیه نیز درج، می‌گردد.

(۲) اقدامات ورشکستگی علیه بانک توسط فیصله کمیسیون هنگامی پایان می-یابد که کلیه دارایی‌های بانک منحل شده و عایدات آن به اعتبار دهنده‌گان بانک پرداخته شده یا دافغانستان بانک مطابق حکم فقره (۳) ماده نود این قانون جهت در دسترس بودن آن برای پرداخت به اعتبار دهنده‌گان، سپرده شده باشد.
(۳) فیصله کمیسیون در مورد پایان دادن به اقدامات ورشکستگی علیه بانک توسط کمیسیون به نشر می‌رسد.

قانون بانکداری ۲۰۷

فصل یازدهم احکام نهائی

استقلال صلاحیت‌های د افغانستان بانک ماده نود و هفتم:

د افغانستان بانک در انجام وظایف اش دارای صلاحیت‌های مستقل می‌باشد. کلیه مقررات، دساتیر و رهنمودهای که توسط د افغانستان بانک وضع می‌شود و به پیش از یک مؤسسه رابطه دارد، منتشر شده و از تاریخ نشر و یا تاریخ دیگری که در مقرر، دستور و یا رهنمود معین می‌گردد. د افغانستان بانک مکلف به ثبت و نگهداری چنین مقررات، دساتیر و رهنمودها می‌باشد.

معیارهای اداره شایسته ماده نود و هشتم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است از صلاحیت‌های قانونی خویش طور عادلانه و یکسان مطابق به اصول سالم اداری و به منظور تحقق اهدافی که این صلاحیت‌ها برایش تفویض گردیده استفاده نماید.

(۲) تصامیم د افغانستان بانک که مطابق احکام این قانون اتخاذ می‌شود، بی- طرفانه و مبتنی بر ملاحظات عینی و منطقی بوده و احکام این قانون را منصفانه تطبیق می‌نماید.

(۳) د افغانستان بانک در انجام وظایف خویش مکلف به رعایت احکام این قانون می‌باشد.

فشار و محدودیتی که بر یک شخص و یا در انجام فعالیت و تهییه خدمت وضع می‌کند، متناسب با منافعی باشد که از وضع این فشار و محدودیت انتظار برده می‌شود.

قانون بانکداری

احکام انتقالی

ماده نود و نهم:

(۱) بانکی که قبلاً جواز بانکداری را ز د افغانستان بانک اخذ نموده، مکلف است در خلال سه ماه بعد از تاریخ انفاذ این قانون جهت تجدید جواز بانکداری به د افغانستان بانک درخواست تقديم نماید. جواز قبلی از تاریخ تجدید یا رد آن از جانب د افغانستان بانک فاقد اعتبار می-گردد.

(۲) بانکی که درخواست تجدید جواز بانکداری آن رد می-شود، مطابق احکام مندرج ماده شصت و سوم این قانون توسط متولی که از طرف د افغانستان بانک تعیین می-شود منحل می-گردد، مگر این که د افغانستان بانک در تفاهم با وزارت مالیه تصمیم بگیرد، صرفاً به حیث یک مؤسسه مالی که در داد و ستد دریافت سپرده‌ها وسایر وجوه قابل باز پرداخت از عموم، به منظور اعتبار سرمایه گذاری برای حسابات خویش استغلال نداشته باشد، به فعالیت‌های خود ادامه بدهد، درین حالت عنوان بانک از نام اداره حذف می-گردد.

انفاذ:

ماده صدم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

الغای قوانین

ماده یکصد و یکم:

با انفاذ این قانون، قانون بانکداری منتشره جریده رسمی شماره (۷۷۰) مؤرخ ۱۳۷۳/۸/۱۶ وسایر استناد تقنیینی مربوط و احکام مغایر آن ملغی پنداشته می-شود.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library